

ဆဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဖြေကြားတော်မူသော

ဘာပြန်မှာ

ဣန္ဒြေထင်ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေ လျှောက်ထားသည်

အက္ခရာပဏ္ဍိတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဖြေကြား၍

ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်ကျော်ထင်

ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေ

(အမ်ဘီဘီအက်စ်) လျှောက်ထားသော

ဘဝပြဿနာ

ကောဇာ-၁၃၃၉

သာသနာ-၂၅၂၁

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၉၂၁၅-က)

— ဒုတိယအကြိမ်

— အုပ်စု ၂၅၀၀

၁၉၇၇-ခု၊

ဒီဇင်ဘာလ

— မျက်နှာပုံ

— ချင်းတိုင်း

— စာအုပ်ချုပ်

— (ဒေ) ပိသားစု

— ဓမ္မဒါန

ဦးသူရိယ (ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် ၀၄၂၀၈) ဟာမစ်တစ်လမ်း၊
သာသနာ့ရိပ်သာ ရန်ကုန်က ထုတ်ဝေ၍၊ ဦးတင်မောင် (၀၊၂၆-မြဲ)
စာပေပေါင်းကူးစာပုံနှိပ်တိုက်၊အမှတ်-၉၀၊ အေ-ဘီ၊ဝေဇယန္တာလမ်း၊
(၈) ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့၊ ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်သည်။

ဆဌသင်္ဂီတိပုစ္ဆက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

အကြောင်းရင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် သာသနာနှစ် ၂၃၅-ခုနှစ်သို့အရောက် မဇ္ဈိမဒေသမှ သောဏထေရ်နှင့် ဥတ္တရထေရ် အမှူးပြုသော မထေရ် ၄၂၀ ဦးတို့သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်း သုဝဏ္ဏဘူမိ သထုံပြည်သို့ စတင် ဆောင်ယူတော် မူခဲ့ကြလေသည်။

သထုံပြည်ရှင် သီရိမာသောကမင်းနှင့်တကွ တိုင်းသူ ပြည်သား လူထုအများတို့သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူဖြစ်သော ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ကို သက်ဝင် ယုံကြည်ကြလေသည်။

သာသနာနှစ် ၁၆၀၁-ခုနှစ်သို့ အရောက်တွင် ရှင်အရဟံ မထေရ်မြတ်သည် သထုံပြည်မှ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်း အရိမဒ္ဒန ပုဂံပြည်သို့ စတင် ဆောင်ယူတော် မူခဲ့လေသည်။

ပုဂံပြည်ရှင် အနော်ရထာမင်းနှင့် တကွ တိုင်းသူပြည်သား လူထုအများတို့သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ အယူဖြစ်သော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို သက်ဝင် ယုံကြည်ကြလေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံတော် အဝှမ်း ထွန်းလင်း ပြန့်ပွားခဲ့သည့်အလျောက် မြန်မာမင်း အဆက်ဆက်တို့သည်လည်း ဗုဒ္ဓသာသနာ ကြီးပွားထွန်းလင်း

ရန် အလို့ငှါ စွမ်းအားရှိသလောက် ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခဲ့ကြလေသည်။

မှားယွင်းသော အယူရှိကြကုန်သော တိုင်းသူ ပြည်သား လူထုအများတို့ကိုလည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူဖြစ်သော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ သက်ဝင် ယုံကြည်စေကုန်သည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် မှန်နန်းရာဇဝင် ဘုရင့်နောင် အခန်း၌ “အပြည်ပြည်ထောင်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်အောင် ဆုံးမလေ့ရှိသော သာသနာ့ ဒါယကာမင်း” ဟူ၍၎င်း “မိစ္ဆာအယူမှသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိချည်းဖြစ်စေ၍ ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ သာသနာတော်ကို တည်စေသည်” ဟူ၍၎င်း ရေးသားခဲ့လေသည်။

၎င်းရာဇဝင်များ အရဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ပိုင်း၌ သာသနာနှစ် ၂၃၅-ခုနှစ်ကစ၍ သာသနာထွန်းလင်းခဲ့ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ အထက်ပိုင်း၌ သာသနာနှစ် ၁၆၀၁-ခုနှစ်ကစ၍ သာသနာ ထွန်းလင်းခဲ့ကြောင်း၊ သာသနာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြကုန်သော မြန်မာတိုင်းဘွား လူမျိုးအားလုံးကိုလည်း “သမ္မာဒိဋ္ဌိလူမျိုး” ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြကြောင်း ထင်ရှားခဲ့လေသည်။

* သမ္မာဒိဋ္ဌိလူမျိုးဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ မြတ်ဘုရား၏ သာသနာတော်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်

---

* သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ခေါ်ဝေါ်ပုံ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ဒါရုသာကဋီက ပုတ္တဝတ္ထ၊ နာ-၂၀၄ ၌ ရှိပါ။

ကြကုန်သော သူတို့သည် “သမ္မာဒိဋ္ဌိအကျင့်”ကို ကျင့်ကြသူများ ဖြစ်ကြသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

* သမ္မာဒိဋ္ဌိအကျင့်ဟူသည် သရဏဂုဏ် ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် ဥပါသကာ ဥပါသိကာမအဖြစ်ကို ခံယူကြ၍ ငါးပါးသီလကို ခါးဝတ် ပုဆိုးကဲ့သို့ မြဲစွဲကြကာ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ရကြောင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိ ရှေ့သွားရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ကျင့်သော အကျင့်ပင်ဖြစ်သည်။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ကျင့်သောသူသည် သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်၍ မဂ်လေးပါး ဖိုလေးတန် နိဗ္ဗာန်ဟူသော သောကုတ္တရာတရားကိုးပါးကို မိမိတို့ ပါရမီအဆင့်အတန်း အလျောက် မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြသည်။

ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိအကျင့်သည် ဂင်္ဂါဝါဠု သဲစုမက ပွင့်တော်မူကြကုန်သော ဘုရားရှင်တို့ ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်သော အကျင့်ပဋိပတ်ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာသွန်းလင်းသော အခါတို့၌ တည်ရှိလေသည်။

ဤ သမ္မာဒိဋ္ဌိအကျင့်ကို ကျင့်၍ အောက်ထပ်ဆုံးအားဖြင့် သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုရသောသူသည် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်လေသည်။

သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဘဝမှ စုတိစိတ် ကျလျှင် အပါယ် ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့မသွားတော့ဘဲ ကာမဘုံ၌ အလွန်ဆုံး (၇)ဘဝ နေပြီးနောက် ရုပ်နာမ်ချုပ်ငြိမ်း၍ နိဗ္ဗာန်ဝင်လေတော့သည်။

သကဒါဂါမိ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ရသောသူသည် သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်လေသည်။

သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဘဝမှ စုတိစိတ်ကျလျှင် နတ်ပြည်၌ဖြစ်ပြီးနောက် ဤဘဝသို့ တကြိမ်ပြန်လာကာ ရုပ်နာမ်ချုပ်ငြိမ်း၍ နိဗ္ဗာန်ဝင်လေတော့သည်။

အနာဂါမိ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် အနာဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်လေသည်။

အနာဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤကာမဘုံသို့ပင် ပြန်မလာတော့ဘဲ အထက်ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်ကာ ရုပ်နာမ်ချုပ်ငြိမ်း၍ နိဗ္ဗာန်ဝင်စံလေတော့သည်။

အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်လေသည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤဘဝမှ စုတိစိတ်ကျသည်နှင့် တပြိုင်နက် ရုပ်နာမ်ချုပ်ငြိမ်း၍ နိဗ္ဗာန် ဝင်စံလေတော့သည်။

ဤသို့သော သမ္မာဒိဋ္ဌိအကျင့်ကို ကျင့်သုံး လာခဲ့ကြသည့် ရှေးမြန်မာတိုင်းဘွား လူမျိုးများအဘို့မှာ မိမိတို့ကျင့်သုံးအပ်သော အကျင့်အားလျော်စွာ လားရောက်ကြရမည့် ဘဝကို အတော်အတန် ခန့်မှန်းနိုင် ကြသောကြောင့် “တမလွန်ဘဝ ရှိ၊ မရှိ” ဟူသောပြဿနာ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြချေ။

မကောင်းသော အမှုကိစ္စကိုပြုလျှင် ထိုမကောင်းမှုကံကြောင့် မကောင်းကျိုး ပေးသည်၊ မကောင်းသော အပါယ်ဒုက္ခတို့

ဘဝသို့ ရောက်သည်ကို၎င်း၊ ကောင်းသော အမှုကိစ္စကိုပြုလျှင်
ထိုကောင်းမှုကံကြောင့် ကောင်းကျိုးပေးသည်၊ ကောင်းသော
နတ်ရွာ သုဂတိဘဝသို့ ရောက်သည်ကို၎င်း၊ ယုံကြည်ကြပြီး
ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ကား ဤသို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အယူရှိကြကုန်
သော မြန်မာလူမျိုးတို့ချည်း အစဉ်ထာဝရ နေထိုင်ကြသည်
မဟုတ်ကြချေ။

မြန်မာ့ ရာဇဝင်များကို ပြန်လည်၍ လေ့လာသောအခါ
အင်းဝခေတ် အစဉ်းလောက်ကစ၍ နိုင်ငံခြားသားများ ဖြစ်
ကြသော ပြင်သစ်၊ ပေါ်တူဂီ၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဒပ်ချ်၊ အိန္ဒိယစသော
လူမျိုးများသည် ကုန်သည်အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ မင်းမှုထမ်းအဖြစ်
ဖြင့်၎င်း၊ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက် နေထိုင်ကြကြောင်း သိရ
လေသည်။

၎င်း နိုင်ငံခြားသားတို့အား မြန်မာလူမျိုးတို့က ကုလားဖြူ၊
ကုလားမဲတို့ဟူ၍၎င်း၊ သိုးဆောင်း လူမျိုးတို့ဟူ၍၎င်း ခေါ်ကြ
လေသည်။ ၎င်းတို့နှင့် ပါလာသော အယူဝါဒ တို့မှာလည်း
မြန်မာလူမျိုးတို့ ယူကြသော သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်
ဆန့်ကျင်ကြ၍ “ဤဘဝမှ သေလွန်လျှင် ဘဝဇာတ်ပြတ်ခြင်း
အယူဝါဒရှင် ဘုရားတို့၏အမိန့်ကို နာခံခြင်းလျှင် အဆုံးသတ်
ကြလေသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ရှေးပဝေဏီမှစ၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူ ရှိကြသူ မြန်မာလူမျိုးတို့က ၎င်းနိုင်ငံခြားသား လူမျိုးတို့အား ဗျတိရေက နည်းအားဖြင့် “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလူမျိုး”ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ ကြလေသည်။

၎င်းနိုင်ငံခြားသားတို့နောက်မှလည်း နိုင်ငံခြားသားသနာပြု ဘုန်းကြီးများ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ လိုက်ပါလာကြသည်ဟု ဆို လေသည်။ “နိုင်ငံခြား သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်တို့အနက် အထင် ရှားဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဒေါက်တာဂျွန်ဆင်ဖြစ်၍ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ် သည် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၈၁၃-ခုနှစ်က မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက် လာသည်”ဟု သိရလေသည်။

အမရပူရခေတ် ဘိုးတော် မင်းတရားလက်ထက်သို့ ရောက် လာသောအခါ ဒေါက်တာဂျွန်ဆင် စသော သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြန်မာတို့က ၎င်းတို့အား “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလူမျိုး”ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်နေကြသည်ကို ပပျောက်စေရန် “၎င်းတို့သည် ခရစ် ယာန်ဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသည့် ခရစ်ယာန်လူမျိုး” ဟူ၍၎င်း “သမ္မာဒိဋ္ဌိလူမျိုးဟူ၍ ဝင်ကြားခဲ့သော မြန်မာလူမျိုး တို့အားလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင် ယုံကြည်ကြသည့် ဗုဒ္ဓ ဘာသာလူမျိုး” ဟူ၍၎င်း ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့ကြလေသည်။

၁၃၀၇-ခုနှစ်က စက်တင် ပုံနှိပ်ခဲ့သော ဦးခင် အမည်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ပြုစုသည့် “ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ဘာလဲ”စာအုပ်၌ အငြိမ်း စားအရေးပိုင်မင်းဦးဘိုးစရေးသည့် စာအုပ်ဝေဖန်ချက် အခန်း၌

“ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသောစကားသည်ဘိုးတော်မင်းတရားလက်ထက် လောက်ကစ၍ လူတို့ ဝေါဟာရသုံးစွဲခဲ့သော စကားဖြစ်သည်။ ၎င်းစကားကို မသုံးစွဲမီ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကို သမ္မာဒိဋ္ဌိတရားဟု ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့ကြ၏”ဟု တွေ့ရလေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် ပိဋက စာပေတို့၌ ၎င်း၊ ရှေးသာသနာဝင် ရာဇဝင်တို့၌၎င်း မတွေ့ရချေ။ နိုင်ငံခြားသား သာသနာပြုတို့ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ရောက်လာကာ မှသာ နိုင်ငံခြားသား သာသနာပြုတို့က ခေါ်ဝေါ်ကြသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စကားခွန်းဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။

“ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသော စကားခွန်းသည် ဘိုးတော်မင်းတရား လက်ထက်လောက်ကစ၍ ပေါ်ပေါက် လာသည်”ဟု ဆိုရစေကာမူ လူသုံးများသည့် စကားအဖြစ်သို့ကား ထိုစဉ်က မရောက်ခဲ့ချေ။ သက္ကရာဇ် ၁၂၄၇-ခုနှစ်မှ သည်ဘက် မြန်မာမင်းတို့ မရှိသည့်နောက် မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်တို့ အုပ်စိုးသောအခါ ခရစ်ယာန် သာသနာပြုတို့ လွတ်လပ်စွာ သာသနာပြုနိုင်သည့် အချိန်မှစ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဟူသောစကားသည် တစတစ တွင်ကျယ်လာကြောင်း သိရလေသည်။

ခရစ်ယာန် သာသနာပြုတို့သည် မြန်မာ လူမျိုးတို့အား အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာကိုပေးခြင်းအားဖြင့် သာသနာပြုကြလေသည်။ မဟာမေဒင် သာသနာပြုတို့သည် မြန်မာ အမျိုးသမီးတို့နှင့် လက်ထပ်ခြင်းအားဖြင့် သာနာ ပြုကြလေသည်။

၎င်း သာသနာပြုတို့၏စက်ကွင်းသို့ တနည်းနည်းနှင့် ဝင်မိကြသည့်သူတို့က အစပြု၍ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” အစား “ဗုဒ္ဓဘာသာ” ဟု စတင် သုံးစွဲခေါ်ဝေါ်ကြကြောင်း သိရလေသည်။ ယနေ့ဆိုလျှင် ဘာသာခြားတို့သာ မဟုတ်တော့ဘဲ သာသနဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်တို့သည်ပင်လျှင် သုံးစွဲခေါ်ဝေါ်ရသည့် အခြေသို့ ရောက်နေသေးတော့သည်။

ဤသို့ “သမ္မာဒိဋ္ဌိတရားကို ဗုဒ္ဓဘာသာ” ဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ကြသည်မှာ မခွန်ကန်ဟု မဆိုလိုသော်လည်း ထိုသို့ခေါ်ဝေါ်သည့် အချိန်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဘာသာ အယူဝါဒကွဲများ ပျံ့နှံ့လာခဲ့သည်နှင့်အမျှ တမလွန်ဘဝ မရှိဟူသော ပြဿနာ စတင် ဝေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်ကို၎င်း မှတ်တမ်းတင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လောကဓာတ် ပညာ ထွန်းကားလာသော ဤခေတ်တွင် ခေတ်ပညာတတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မည်သည့်အရာမဆို လက်တွေ့ပြသနိုင်ပါမှသာလျှင် ယုံကြည်ချက် ကျကြ၏။ အယူဝါဒတရားတို့၌လည်း အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်၍မရသော အယူဝါဒတို့ကို မယုံကြည်ကြချေ။

သို့သော်လည်း အချို့နိုင်ငံတို့၌ မိမိတို့မိရိုးဖလာ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသည့် အယူဝါဒတရားကို အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်၍ မရသောကြောင့် စွန့်ပယ်ကြလေသည်။ ယခု အခါတွင် ဘာသာမရှိသော လူမျိုးပင်လျှင် ကမ္ဘာ၌ရှိနေလေပြီ။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိတရား မှာကား အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ရသော တရားဖြစ်ပေရာ ချဉ်သောမျိုးစေ့ကို စိုက်လျှင် ချဉ်သော အပင်ပေါက်၍ ချဉ်သောအသီးကို စားရသကဲ့သို့ မကောင်းသော အလုပ်ကို လုပ်လျှင် မကောင်းသော ဘဝသို့ ရောက်ကာ မကောင်းကျိုးကို ခံစားရကြောင်းကို၎င်း၊ ချိုသောမျိုးစေ့ကို စိုက်လျှင် ချိုသော အပင်ပေါက်၍ ချိုသောအသီးကို စားရသကဲ့သို့ ကောင်းသော အလုပ်ကိုလုပ်လျှင် ကောင်းသော ဘဝသို့ရောက်ကာ ကောင်းကျိုးကို ခံစားရကြောင်းကို၎င်း တစ်တစ်ခွဲခွဲ ဟောကြားတော်မူသော တရားတော် ဖြစ်ပေသည်။

သို့ကြောင့်ပင် ဟင်နရီ-အက်စ်- အော်လ်ကောက် ရေးသားအပ်သော “ဗုဒ္ဓဘာသာ အမေးအဖြေကျမ်း” နိဒါန်း၌ “မြတ်စွာဘုရားသခင် ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဒေသနာတော်သည် ယခုလောက၌ ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာများကို ထင်ရှားစေရန် စီမံပြုလုပ်သော လောကီပညာများနှင့် တပြေးတည်း ညီညွတ်ကြောင်းကို အမှန်မချသိရပါလိမ့်မည်” ဟု ရေးသားခဲ့လေသည်။

အကယ်၍သာ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို သိနားလည်သည်အထိ လေ့လာဆည်းပူးမိပါက ဆည်းပူးမိသူတိုင်း “အားကိုးအားထားပြုရသော တရားတော်အစစ် ကေန့်ဖြစ်ပါပေသည်” ဟု ဝန်ခံကြရပေမည်။

အချို့သောသူတို့မှာ ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ မဆည်းပူးကြရသောကြောင့် တရားဓမ္မအယူအဆတို့၌ ဉာဏ်မမှီကြဘဲ သံသယတန်းလန်းဖြင့် ဖြစ်ရသည်လည်းရှိပေသည်။

အချို့မှာ မိမိတို့၏ စိတ်ထဲ၌ ကြေနပ်လောက်အောင် လေ့လာ အားထုတ်ခဲ့ကြရစေကာမူ တဖက်သား နားလည်အောင် ဖောကြားပြသနိုင်သည်အထိ စွမ်းအားမရှိကြစေကာမူ ထောက်တည်ရာရကြသည်လည်းရှိပေသည်။

တရားတော်ဟူသည် လိုက်စားလေလေ ကျယ်ဝန်းလေလေ၊ သိလိုသည့် အချက်အလက်တခုခုကို လေ့လာဆည်းပူးလေလေ၊ သိကောင်းစရာ များစွာသော အချက်တို့ ပေါ်ပေါက်လာလေလေဖြစ်ပေရာ နက်ရှိုင်းသော မဟာသမုဒြာကို စူးစမ်းကြသည်နှင့် ပမာတူလှလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူရှိကြသော မိဘတို့မှ ဘွားမြင်လာကြသူများဖြစ်ကြ၍ ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူအပ်သည့်တရားတော်တို့ကို အချိန်ရတိုင်း လေ့လာခွင့်ရသော်လည်း “ကျွန်ုပ်တို့ သိအပ်ပြီးသော တရားတော်အသိမှာ သမုဒြာကိုထောက်၍ကြည့်သော နှံစုပ်ငှက်ငယ်၏အသိနှင့် မခြားလှ” ဟု ထင်မိပါသည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၉၅၀-ခု မတ်လဆန်းလောက်က ကျန်းမာရေးချို့တဲ့သဖြင့်ဆန္ဒဝပ်လမ်း ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေ၏ ဆေးတိုက်သို့ သွားရောက်၍ ဆေးဝါးကုသခဲ့ရာ ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေသည်

ဆေးကုကြွလာကြသည့် ဆရာတော်တို့နှင့် တရားဓမ္မဆွေးနွေးသည့်အသံတို့ကို နေ့စဉ်လိုလို ကြားရပေသည်။

ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေသည် ခေတ်ပညာတတ် ဆရာဝန်ကြီးတဦးဖြစ်သည်အားလျော်စွာ မည်သည့်ကိစ္စ၌မဆို လက်တွေ့ပြနိုင်ပါမှသာလျှင် ယုံကြည်လေ့ရှိပေသည်။ ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေသည် မန္တလေးမြို့၌ အင်္ဂလိပ်ခေတ်၊ ဂျပန်ခေတ်တို့က ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့သော ဒေါက်တာ ဦးစံကြူး၏ သားဖြစ်၍ ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် ရဟန်းသံဃာအား ဆည်းကပ်လာခဲ့သော * ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တဦးဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်တို့ကို သူ့အနေအားဖြင့်အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ပြီးဖြစ်သော်လည်း အခြားမိတ်သင်္ဂဟတို့နှင့် နှီးနှောသည့်အခါ တဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကြေနပ်လောက်အောင် မပြောကြားနိုင်သည့်တရားတော်များကိုရဟန်းသံဃာအား လျှောက်ထား မေးမြန်းလေ့ရှိကြောင်း သိရပေသည်။

လူတို့က ရဟန်းတော်တို့အားပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်ထောက်ပံ့၍ သာသနာပြုကြရ၏။ ရဟန်းတော်တို့က လူတို့အား တရားတော်ဖြင့် ချီးမြှောက်၍ သာသနာပြုကြရ၏။ ဤသို့ သာသနာပြုခြင်း မှာကား မှန်ကန်သော သာသနာပြုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

---

* ဒေဝမနုဿာ ဥပါသက ဘာဝေန ပဗ္ဗဇ္ဇိတ ဘာဝေန ဝါ သာသနံ ဩသရန္တိ၊ (ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ ၅၁-၃၁)

တနေ့သော် ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေသည် “တမလွန်ဘဝ ရှိမရှိ” ကို ဆရာတော်ကြီး တပါးအား မေးမြန်းလျှောက်ထားလေသည်။ ဆရာတော်ကြီးကလည်း စိတ်ပါဝင်စားစွာ အဘိဓမ္မာနည်းအားဖြင့် ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်းဆက်၍ ဖြေကြားတော်မူသည်တို့ကို ဆေးခန်းအပြင်၌ စောင့်နေကြရသော ကျွန်ုပ်တို့ကြားရပေသည်။

ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေမှာကား ပါဠိသံဘို့ဖြင့် ရောပြမ်းနေသော ဆရာတော်ကြီး၏ အဖြေစကားတို့ကို ကြေနပ်ပုံမရချေ။ ကျွန်ုပ်တို့အား ဆေးကုသသည့် အလှည့်သို့ ရောက်သောအခါ “တမလွန်ဘဝ ရှိ၊မရှိ” ကို မေးမြန်းပြန်လေသည်။

စောစောက ရေးသားခဲ့သည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓတရား၌ နှံ့စုပ်ငှက်ငယ်၏အသိနှင့် မခြားလှသော အသိဉာဏ်မျှသာရှိသည့် ကျွန်ုပ်တို့သည် “ဆရာတော် ဘုရားကြီးတပါး ဖြေကြားသည်ကိုပင် ကြေနပ်မှုမရသောသူအား ဖြေကြားနေပါကအကြောင်းထူးမည်မဟုတ်” ဟု သဘောပေါက်မိသောကြောင့် “ဆရာတော်များကို လျှောက်ထား ကြည့်ပါအုံးမည်” ဟု နှစ်သိမ့်ခဲ့ရတော့သည်။

သို့သော် ကိစ္စကား မပြီးသေးချေ။ နှစ်ရက် သုံးရက် လွန်မြောက်သောအခါ ဒေါက်တာက ပြန်၍စကားစပြန်သည်။ “ဒေါက်တာ ဒီပြဿနာဟာ ဖြေဘို့လွယ်ကူတဲ့ ပြဿနာ မဟုတ်ဘူး။ ကြေနပ်လောက်အောင် ဖြေကြားနိုင်မဲ့ပုဂ္ဂိုလ် အတော်

ရှားလိမ့်မယ်ထင်တယ်။ မဟာစည် ဆရာတော်ကြီးကို လျှောက်
သားကြည့်ရလျှင် ကောင်းလိမ့်မယ်” ဟု ပြောပါသည်။ ဒေါက်
တာ ဦးမြင့်ဆွေက ဆောင်ရွက်ပေးပါဟု ပြောကြားသဖြင့်
ဆရာတော်အား လျှောက်ထားရပါသည်။

ဆရာတော်က “မသိတာ လျှောက်ထားဘို့က ဒကာတို့ရဲ့
တာဝန်ဘဲ။ မသိတာသိအောင် ပြောကြားဘို့က ဘုန်းကြီးတို့
တာဝန်ဘဲ” ဟု မိန့်ကြားလိုက်ပါသည်။

လျှောက်ထားခွင့်ရကြောင်းကို ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေအား
သိစေသောအခါ ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေသည် ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာစွာဖြင့် မေးမြန်းလျှောက်ထားလိုသည့် ပြဿနာ ၃ ရပ်
ကို စာဖြင့်ရေး၍ ဆရာတော်အား ဆက်ကပ်လေသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကလည်း ဘုရားဟော ဒေသနာတော်နှင့်
အညီ စာဖြင့်ရေးသား၍ ပြောကြားတော်မူလေရာ မျက်စိလည်
လမ်းမှားနေသောသူအား လမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြတိသကဲ့သို့၎င်း၊
မှောက်ထားအပ်သောအိုးကို လှန်၍ပြတိသကဲ့သို့၎င်း၊ မှောင်
သောတိုက်ခန်းတွင်း၌ စမ်းတဝါးဝါး သွားနေသောသူအား
ဆီမီးတိုင်ကိုမြှောက်၍ ပြတိသကဲ့သို့၎င်း ရှင်းလင်းပြတ်သား
လှပေသည်။

၁၉၅၈-ခုနှစ်မေလ ၉-ရက် စနေနေ့ ညနေ၌ ဒေါက်တာ
ဦးမြင့်ဆွေနှင့် ဆရာဝန်ကတော် ဒေါ်တင်ထွေးတို့သည် ကျွန်ုပ်
တို့နှင့်အတူ ဆရာတော်ဘုရား၏ ရွှေမှောက်သို့လာရောက်ကြကာ

ဆရာတော် ဖြေကြားပေးသနားတော်မူအပ်သော အဖြေလွှာ တို့ကို တပိုဒ်စီ တပိုဒ်စီဘတ်၍ မသဲကွဲသည်များကို ထပ်မံ လျှောက်ထားပြန်သည်။ ဆရာတော်ဘုရားကလည်း အကျယ် တဝင့်အားဖြင့် ဖြေကြားတော်မူပြန်သည်။ [ဤသို့ထပ်မံ ဖြေ ကြားတော်မူချက်ကို မူလအဖြေတွင် ခရေပွင့်ပြု၍ စာမျက်နှာ တိုင်း၏ အောက်ခြေ၌ ၁၄-ပုလ် ဝိုင် စာလုံးများဖြင့် ဖော်ပြထား ပါသည်။]

၂-နာရီခန့်မေးမြန်းလျှောက်ထားပြီးသောအခါ ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေသည် ကြေနပ်အားရလှ၍ ကြည်လင်ရှင်ပြသော မျက်နှာဖြင့် ဆရာတော်အား လက်အုပ်ချီကာ ဤသို့လျှောက် ထားလေသည်။

“တပည့်တော်တို့အား ဆရာတော်ဘုရားက ကရုဏာတရား ရှေ့ထားပြီး အခုလိုဖြေကြားတော်မူသည့်အတွက် တပည့်တော် တို့မှာ ဖုံးထားသောအရာကို ဖွင့်ပြသကဲ့သို့ စမ်းတဝါးဝါးဖြစ် နေသော အယူအဆများ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိရပါပြီဘုရား။ တပည့်တော်တို့အဘို့၌ အရသာတကာတို့ထက် ကောင်းသော အရသာကို စားသုံးရသကဲ့သို့ ဝမ်းသာအားရ ရှိလှပါသည့် ဘုရား”။

ဤသို့သော အကြောင်းအတ္ထုပ္ပတ်ကြောင့် ဤမည်သော ဘဝပြဿနာစာအုပ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ဘတ်ရှုကြရကုန်သော ရဟန်းရှင်လူအပေါင်း
တို့သည် ဘဝပြဿနာနှင့်စပ်၍ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမြင်မှန်ပေါက်ကြ
ကာ ကောင်းသော “တမလွန်ဘဝ” နတ်ရွာသုဂတိသို့ လား
ရောက်ကြ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

မင်္ဂလာအောင်မြင်

၁၅-၆-၅၈

သာသနာ့ရိပ်သာ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဘဝပြဿနာ

နောက်ဆက်တွဲ အမှာ

ဘဝပြဿနာ စာအုပ်ကို ၁၉၅၇-ခုနှစ်က ပဌမအကြိမ် ၁၉၅၈-ခုနှစ်က ဒုတိယအကြိမ် ပေါင်း ၂-ကြိမ်ပုံနှိပ်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ယင်းပုံနှိပ်ပြီးခဲ့သော စာအုပ်များ ကုန်ခဲ့လေသဖြင့် တတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ရန် ဗဟုသုတလိုလားကြသည့် အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့က အကြိမ်ကြိမ် တောင်းပန်ကြသော်လည်း မှတ်ပုံတင် အခက်အခဲကြောင့် ပုံမနှိပ်ဖြစ်ခဲ့ပါ။

ယခုမှ ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေက ဆရာဝန်လောက၌ အရေးတကြီး လိုအပ်သော ပြဿနာငါးရပ်တို့ကို ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ထပ်မံမေးလျှောက်ပြန်ရာ ဆရာတော် ဘုရားကြီးကလဲ သတ္တဝါအများအား ကရုဏာ ရှေ့ထားတော်မူကာ ဖြေကြားတော် မူပါသောကြောင့် ယင်း နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာငါးရပ် မေးခွန်းတို့နှင့် အဖြေတို့ပါ ပူးပေါင်း၍ ဤဘဝပြဿနာ စာအုပ်ကို ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် တတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်အပ်ပါသည်။ ပြဿနာငါးရပ်ကား ဆရာဝန် လောက၌သာမက တလောကလုံး၌ မည်မျှအရေးတကြီးလိုအပ် သည် မည်သည့်ပြဿနာတို့ ဖြစ်သည်ကို ဗဟုသုတလိုလား အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်း သမီးတို့ ဤဘဝပြဿနာ စာအုပ် နောက်ဆက်တွဲ၌ ဖတ်ရှုနိုင်ကြပါမည်။

၁၃၃၈-ခု နယုန်လဆန်း ၂-ရက်

(၂၉-၅-၇၆)

မင်္ဂလာပါခင်ဗျား

မင်္ဂလာအောင်မြင်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

စကားပလ္လင်

ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေ၏ မေးမြန်း၊ သျှောက်ထားချက်များ
မှာ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် အောက်ပါ ၃-ချက်ပင် ဖြစ်သည်။

၁။ ဘဝတခုမှ သေသွားသော သတ္တဝါတဦးသည် ဘဝ
သစ်၌ ပဋိသန္ဓေတည်လျက် မည်ကဲ့သို့ တဖန်ဖြစ်ပါသနည်း။

၂။ ရောဂါဖြစ်ပွားစေသော ရောဂါပိုးမွှားကလေးများ
သည် ပါဏာတိပါတကံအရာ၌ ပါဏမည်သော အသက်
ဝိညာဉ်ရှိ သတ္တဝါမျိုးဟုတ်ပါသလား။

၃။ သွေးတိုးရောဂါစသည်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ထူးခြားစွာအသက်
ရှည်ကြခြင်းတို့မှာ အဘယ်အကြောင်းများကြောင့်ပါနည်း။

အထက်ပါမေးခွန်း ၃-ချက်မှာ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြောပြရန်
ခက်သည်-ဟု ဆိုထားသော အခက်ကြီး ၄-မျိုးနှင့် စပ်ဆိုင်လျက်
ရှိ၏။ ၎င်းအခက်ကြီး ၄-မျိုးမှာ—

၁။ သစ္စာလေးပါးအကြောင်း၊

၂။ သတ္တဝါအကြောင်း၊

၃။ ပဋိသန္ဓေအကြောင်း၊

၄။ အကြောင်း အကျိုး ဆက်၍ ဖြစ်ပုံ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် အကြောင်း၊ ဤ ၄-ပါးတို့ပင် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အခက်အခဲများနှင့် ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေ၏ မေးခွန်းများကို စပ်ဟပ်ကြည့်လျှင် အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရ၏။

အမှတ် ၁-မေးခွန်းသည်အမှတ် ၃-အခက်အခဲနှင့် စပ်ဆိုင်၏။

အမှတ် ၂-မေးခွန်းသည်အမှတ် ၂-အခက်အခဲနှင့်စပ်ဆိုင်၏။

အမှတ် ၃-မေးခွန်းသည်အမှတ် ၄-အခက်အခဲနှင့်စပ်ဆိုင်၏။

သို့ဖြစ်၍ မေးခွန်း ၃-ချက်လုံးပင် သဘောကျ ကြေနပ် လောက်အောင် ဖြေဆိုရန် ခက်ခဲသော အရာချည်းဖြစ်သည့်ပြင်၊ လက်တွေ့ သာဓကများနှင့်လည်း နှီးနှော၍ ရှင်းလင်းပြရမည် ဖြစ်သောကြောင့် သာ၍ပင် ခက်ခဲလျက်ရှိ၏။

ထို့ကြောင့် ဤအရာ၌ အောက်ပါအချက်ကို ရှေးဦးစွာ လေးလေးနက်နက် နှလုံးသွင်းထားစေလိုပါ၏။ ၎င်းမှာ-

ရှေးခေတ်က သာမန်လူများ မတွေ့မြင်နိုင်ခဲ့သော အရာ များကို ယခုခေတ်လူတို့ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်နေကြ၏။ ထို့အတူ ယခုခေတ်လူတို့ မတွေ့မြင်နိုင်သော အရာများကိုလည်း နောင် ခေတ်လူတို့ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ကြပေဦးမည်။ ရှေးခေတ် ကလည်း ၎င်းတို့ကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတွေ ရှိနိုင်သည်ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

(မေးခွန်းနှင့် အဖြေများကို တပိုဒ်စီ ပူးတွဲ၍ ပြဆိုသွား မည်ဖြစ်ကြောင်း။)

တမလွန်ဘဝ ရှိသလား

မေးခွန်း အမှတ်-၁

မေး။ ။(က) ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ-ဟူသော ဘုရားရှင်၏ တရားတော်အရ “ဖြစ်တတ်သော သင်္ခါရတရားတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်၏” ဆိုသည့်အတိုင်း ရုပ်တရားပျက်လျှင် နာမ်တရားလည်း ပျက်စီးသည်ကို သဘောကျပါသည်။

“သေသွားသော သတ္တဝါတစ်ဦးသည် ရုပ်ရောနာမ်ပါ ပျက်စီးသွားပြီဖြစ်ပါလျက် ထိုသတ္တဝါသည် နောက်ဘဝတခု၌ ဖြစ်ပြန်သည်” ဟုဆိုရာ မည်ကဲ့သို့ဖြစ်ပါသနည်း။

အဖြေ အမှတ်-၁

ပဋိသန္ဓေအကြောင်း

ဖြေ။ ။(က) လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀-ကျော် ကာလက လောက၌ ပွင့်ထွန်းတော်မူခဲ့သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့ဖြစ်စဉ်ဘဝများကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ သိမြင်ပြီးလျှင် ထုတ်ဖော် ဟောကြားထားခဲ့၏။ ၎င်းတို့မှာ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးလုံး ရှိသောဘဝ၊ ရုပ်သက်သက်သာ ရှိသောဘဝ၊ နာမ်သက်သက်သာရှိသောဘဝဟူ၍ ၃-မျိုးရှိ၏။

၁။ “နားမလည် မရှင်းလင်းသော အချက်များကို ထင်မိ၍ မေးလျှောက်လိုပါသည်” ဟု စကားပလ္လင်ခံပြီးလျှင် “ရုပ်သက်သက်

ထိုတိုင် ရုပ်သက်သက်ရှိသောဘဝနှင့် နာမ်သက်သက်ရှိသော
ဘဝတို့ကို ဘာဝနာနည်းဖြင့်သာ ကိုယ်တွေ့ သိနိုင်သည်။ ရုပ်၌
စိမ်းသပ်သော နည်းမျိုးဖြင့်ကား တွေ့သိနိုင်ရန်အကြောင်း

—သာရှိသော ဘဝ၌ စိတ်, နာမ်တရားက ဘယ်ကိုရောက်သွား
ပါသနည်း”ဟု ဆရာဝန်က မေးလျှောက်ပြန်သောကြောင့်
ထပ်မံ၍ ဖြေကြားပြန်သည်မှာ-

ဆရာဝန်၏ မူလမေးလျှောက်ချက် အစမှာပင် “ဝယဓမ္မာ
သင်္ခါရာ - ဖြစ်တတ်သော သင်္ခါရတရားတို့သည် ပျက်စီးခြင်း
သဘောရှိကုန်၏”ဟု ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ရုပ်, နာမ်,
သင်္ခါရတရား ဟူသမျှတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင် တခဏခြင်း
ပင် ပျက်စီးပျောက်ကွယ်သွားကြ၏။ ၎င်း ရုပ်, နာမ်အဟောင်းတို့
ကို အနီးပြု၍ အသစ်အသစ်ဆက်လက်၍ ဖြစ်နေသော ရုပ်, နာမ်
အသစ်တို့ကိုသာ တွေ့နေကြရ၏။ ဥပမာ ဘိုး, ဘွား, မိ, ဘ
တို့သည် အချိန်ကျသောအခါ သေပျောက်သွားကြ၏။ အသစ်
အသစ် ဖြစ်ပွားလာသော သား, မြေး, မြစ်တို့ကိုသာ တွေ့မြင်
နေကြရသကဲ့သို့ပင်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ ရုပ်, နာမ် နှစ်ပါးလုံး
ရှိသော ဘဝ၌ မသေမီမှာလည်း ရုပ်, နာမ် အဟောင်းများ ခဏ
မစဲ ပျက်စီးပျောက်ကွယ်လျက်ရှိ၏။ အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာ
သော ရုပ်, နာမ်အသစ်များကိုသာ တွေ့ရ၏။ ထို့အတူပင် သေ
သောအခါ၌လည်း ဘဝဟောင်းက ရုပ်, နာမ် အားလုံးပင်
အကြွင်းမဲ့ ပျက်စီးပျောက်ကွယ်သွား၏။ ဘဝသစ်၌ ရုပ်, နာမ်
အသစ်များ ဆက်လက်၍ မပြတ်ဖြစ်ပွားသွား၏။ ရုပ်သက်သက်
သာရှိသော အသညသတ်ဘဝ၌ဖြစ်သောသူမှာမူကား ဘာဝနာ
ကံ၏ အစွမ်းကြောင့် စိတ်နာမ်အသစ် မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ
ရုပ်သက်သက်သာ ဖြစ်လျက်ရှိ၏။

မရှိပေ။ သို့သော်လည်း နာမ်သက်သက်သာရှိသောဘဝ၌ စိတ်
ဖြစ်နေဟန်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် စိတ်နာမ်၏ စွမ်းအားသတ္တိ
များ ပေါ်လာနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဆင်ခြင်ကြည့်နိုင်ရန် အနည်း

ဖြစ်ပုံမှာ အချို့သောသူသည် “အမှတ်သညာရှိ၍၊ စိတ်၊
အသိရှိ၍ တပ်မက်ခြင်း၊ ပြစ်မှားခြင်း၊ မိုက်မှားခြင်း၊ စိတ်
ဆင်းခဲခြင်း၊ နာကျင် အခံခက်ခြင်းများ ဖြစ်နေချေသည်။
အမှတ်သညာမရှိ၊ စိတ်မရှိလျှင်ကား မဖြစ်နိုင်၊ အမှတ်သညာ
မရှိခြင်း၊ စိတ်မရှိခြင်းသည်သာ ကောင်းပေသည်” ဟု စိတ်၌
အပြစ်မြင်ပြီးလျှင်၊ စိတ် သညာကင်းအောင် ရည်သန်လျက်
ရူပါဝစရ စတုတ္ထဈာန်ကို ပွားစေ၏။ ထိုသူအား ထိုဘဝမှ
စုတေ၍ ရုပ်၊ နာမ်ဟောင်းအားလုံး ပျက်စီးသွားသောအခါ
ဘဝသစ်၌ ရုပ်သက်သက်သာဖြစ်၏။ စိတ်နာမ်၌ စက်ဆုပ်သော
ဘာဝနာကံ၏ အစွမ်းကြောင့် စိတ်၊ နာမ် မဖြစ်ပေါ်လာဘော့
ဘဲ ကင်းလျက်ရှိ၏။ ကမ္ဘာငါးရာပတ်လုံး ထိုဘုံ၌ သစ်သားရုပ်
ကျောက်ရုပ်များကဲ့သို့ တည်နေ၏။ သေခွဲစဉ်က ဣရိယာပုထ်
အတိုင်းပင် ထိုင်လျက်ဖြစ်စေ၊ လျောင်းလျက်၊ ရပ်လျက်ဖြစ်
စေ မလှုပ်မယှက်ဘဲ တည်နေ၏။ ကမ္ဘာငါးရာ စေ့သောအခါ
ယခင်သေခါနီးက စွဲလမ်းခဲ့သော စိတ်အာရုံကိုပင် စွဲလမ်းလျက်
လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်ပေါ်လျက် ရုပ်၊ နာမ်နှစ်ပါးစုံ
ဘဝအသစ်ဖြစ်၏။

ဤသို့ ဘာဝနာ၏အစွမ်းကြောင့် စိတ်နာမ် မဖြစ်ပေါ်ဘဲ
ပြတ်စဲနေသည်မှာ အသညသတ်ဘဝ၌သာ မဟုတ်သေး၊ လူ့
ဘဝ၌လည်း ရဟန္တာဘို့အား နိရောဓမာပတ်ဝင်သောအခါ
ဘာဝနာ၏ - အစွမ်းကြောင့် ၇-ရက်တိုင်အောင် စိတ်နာမ်
မဖြစ်ပေါ်ဘဲ ပြတ်စဲနေသည်လည်း ရှိသေး၏။ ဘာဝနာ၏

ငယ်ဖေပြီအံ့။ ထိုနာမ်သက်သက်ဘဝ၌ စိတ်နာမ်သည် ပဋိသန္ဓေမှ စုတိတိုင်အောင် စိတ်တခုပြီးတခု အသစ်အသစ်ဖြစ်ပျက်နေ၏။ သို့ဖြစ်ပျက်နေရာတွင် ရှေးစိတ်တခု ပျက်သွား

—အစွမ်း ထူးခြားပုံကို လက်တွေ့ဖြစ်အောင် ညွှန်ပြရလျှင် ယခုကလ၌ ဘာဝနာကို နိုင်နင်းစွာ အားထုတ်ထားသောသူတို့ရှိကြ၏။ ထိုသူတို့တွင် အချို့သောသူများမှာ မိမိတို့ရရှိထားသော တရားထူးသို့ ရောက်နေသောအခါ မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ ထံမှု၊ ကြံစည်စဉ်းစားမှု၊ သာမန်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိဘဲ နာရီပေါင်း များစွာပင် ထိုင်လျက်၊ ရပ်လျက်၊ တည်နေနိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုသို့သာမန်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိဘဲ ကြာရှည်စွာ တည်နေနိုင်ကြသည်ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် ဘာဝနာ၏ အစွမ်းကို ယုံကြည်အပ်ပေ၏။

ဤမျှဖြင့် ရုပ်သက်သက်ရှိသော (အသညသတ်) ဘဝ၌ စိတ်နာမ် လုံးဝမရှိဘဲ တည်နေပုံကို သိနိုင်လောက်ပြီ။

၂။ “စိတ်နာမ် သက်သက်ဖြစ်နေသော ဘဝက သတ္တဝါကို မျက်စိဖြင့် မြင်တွေ့နိုင်ပါသလား၊ အဘယ်ကြောင့် စိတ်ချည်း ဖြစ်နေပါသနည်း၊ ထိုသို့ဖြစ်နေသည့်အတွက် မဆင်းရဲပါလား” စသည်ဖြင့် ထပ်မံ၍ မေးပြန်သောကြောင့် ထပ်မံ၍ ရှင်းပြသည်မှာ—

နာမ်သက်သက်သာ ရှိသော အရူပဘုံမှာ လေးဆင့်ရှိ၏။ ရူပါဝစရဈာန်လေးပါးလုံးကို ရပြီးသောသူသည် “ရုပ်ရှိ၍ ရောဂါအမျိုးမျိုး ဖြစ်ရသည်၊ အရိုက်အနှက် အသတ်အဖြတ် အနှိပ်စက် ခံရသည်၊ ရုပ်မရှိလျှင် ထိုသို့သော ဆင်းရဲများ မဖြစ်နိုင်၊ ရုပ်မရှိဘဲက ကောင်းသည်”ဟု ရုပ်၌ အပြစ်ကို မြင်ပြီးလျှင် ရုပ်ကင်းစေရန် ရည်သန်တောင့်တ၍ အရူပဈာန်

ပြီးနောက်၊ နောက်စိတ်တခုဖြစ်ပေါ်လာရန် မှီရာတည်ရာဟူ၍ တစွန်းတစ ဘာမျှမရှိချေ။ သို့သော်လည်း ပျက်သွားသော ရှေးရှေးစိတ်၏ အဟုန်အစွမ်းကြောင့် နောက်နောက်စိတ်များ မပြတ်ဆက်၍ ဖြစ်နေ၏။ ဤအရာ၌ အရေးကြီးသော ကိစ္စ တခုကို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြံစည်နေခိုက်မှာ ကြားစရာအသံတွေ ရှိနေသော်လည်း ကြားသောစိတ် မဖြစ်ပေါ်ရဘဲ ကြံစည်သော စိတ်ချည်းသာ ဆက်လက်ဖြစ်နေတတ်သည်ကို ထောက်ဆကြည့် လျှင် ရှေးရှေးစိတ်အဟုန် ထက်မြက်ပုံကို သဘောပေါက်နိုင်၏။ ဆိုဖြစ်၍ နာမ်သက်သက်သာရှိသော ဘဝ၌ မသေမဲ့မှလည်း ရှေးရှေးစိတ်၏ အဟုန်သက်သက်ကြောင့် နောက်နောက်စိတ်များ ဖြစ်နေပုံကို သဘောပေါက်နိုင်လျှင် ထိုဘဝမှ သေသွား သောအခါ၌လည်း နောက်ဘဝ၌ မှီရာရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်

လေးပါးကို ပွားစေ၏။ ထိုသူသည် ထိုဘဝမှ စုတေသောအခါ အရူပလေးဘုံတွင် မိမိရထားသောဈာန်နှင့်ဆိုင်သည့် ဘုံ၌ဖြစ်၏။ ဖြစ်သောအခါ ဘာဝနာ ကံ၏အစွမ်းကြောင့် ရုပ်မဖြစ်ပေါ် လာဘဲ စိတ်နာမ်သက်သက်သာ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ၏။ ထိုစိတ်နာမ် ထဲတွင် မခံသာသော ဆင်းရဲ မပါပေ။ ချမ်းသာကြည်လင်သော စိတ်နှင့် အလယ်အလတ် နေသာသော စိတ်ကောင်းချည်းသာ ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ စိတ်နာမ်ချည်းဖြစ်နေသည့်အတွက် ဆင်းရဲခြင်းမရှိပေ။ ချမ်းသာလျက်သာ ရှိပေသည်။ ထို့ပြင် စိတ်နာမ် တရားမှာ မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်ကောင်းသောတရား မဟုတ်သောကြောင့်၊ ၎င်းနာမ်သက်သက်သာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်က ပကတိမျက်စိဖြင့် မည်သူမျှ မမြင်နိုင်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားတို့သည် သာလျှင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်နိုင်ပေသည်။

ဖြစ်စေ၊ ရှေးဘာကစိတ်၏ အဟုန်ကြောင့်ပင်လျှင် နောက်ဘဝ
မှာ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်နိုင်သည်ကို သဘောကျဘို့ရှိ၏။ ဤသည်
ကား စိတ်နာမ်တရား၏ စွမ်းရည်သတ္တိကို ချင့်ချိန်နိုင်ရန် အမြဲ
မျှ’ ဖေပြုခြင်းပေတည်း။

သေသွားသော သတ္တဝါမှာ ရုပ်ရောနာမ်ပါ ပျက်စီးသွား
သော်လည်း သေခါနီးက စွဲလန်းခဲ့သော ရှေးစိတ်များ၏
အစွမ်းကြောင့် နောက်ဘဝ ဌာန၌ စိတ်အသစ်ဆက်စပ်လျက်
ဖြစ်သွားပြန်၏။ ၎င်းကို ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟု ခေါ်သည်။ ဖြစ်ပုံမှာ—

သေခါနီးသို့ ရောက်နေသော သတ္တဝါသည် မိမိပြုထားဘူး
သာ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံ တခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကံကို
ပြုစဉ်က ဘွေကြုံခဲ့ရသော အာရုံကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ရမည့် နောင်
ဘဝက အခြေအနေကိုဖြစ်စေ၊ ထင်မြင်စွဲလမ်းလျက် ရှိနေ၏။
ထိုအာရုံကို အလိုမရှိ သော်လည်း ထိုအခါမျိုးမှာ ပယ်

—ထိုအရူပဘုံ၌ မျက်စိရုပ်၊ နားရုပ် စသည် ဘာရုပ်မျှ မရှိ
သေကြောင့် ဘုရားကိုလည်း မဖူးမြင်နိုင်၊ တရားကိုလည်း မနာ
ကြားနိုင်။ ထို့ကြောင့် ထိုဘုံသို့ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရောက်သွားလျှင်
ထိုဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို မရနိုင်၊ အသက်တမ်းစေ့၍
ထိုဘဝမှ စုတေလာသောအခါ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝသို့ ပြန်ရောက်
လာရ၏။ ထိုအခါမှာ အခြားသူများနှင့် တန်းတူပင် ဖြစ်နေ
ပြန်၏။ အကယ်၍ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝက သောတာပန် သကဒါဂါမိ
အနာဂါမိ ဖြစ်ပြီးမှ ထိုအရူပဘဝ၌ ဖြစ်ပါမူကား ထိုအရူပဘုံ
များမှာပင် အထက် မဂ်ဖိုလ် အဆင့်များကိုရကာ ရဟန္တာဖြစ်၍
ထိုဘုံများမှာပင် ပရိနိဗ္ဗာန် ငင်စံရသည်။

ဖျောက်၍မရ။ ထို့ကြောင့် သေခါနီး၌ မိန်းမော တွေဝေနေသောသူတို့တွင် တချို့မှာ တစုံတခုကို ပြုလုပ်နေသကဲ့သို့၎င်း၊ တချို့မှာ ဝမ်းသာစရာ ပျော်ရွှင်စရာများနှင့် တွေ့နေသကဲ့သို့၎င်း၊ တချို့မှာ ကြောက်လန့်စရာ ဘေးရန်များနှင့် တွေ့နေသကဲ့သို့၎င်း ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်နေသည်ကို အနီးအပါးရှိ လူများက ထင်ရှားတွေ့ရလေသည်။ တချို့မှာ မိန်းမောတွေဝေရာက ပြန်လည် သတိရလာသောအခါ “ဘယ်လိုလျှက် ခေါ်သွားသည်၊ ဘယ်နေရာကို ရောက်သွားသည်၊ ဘယ်လိုမှာတွေကို တွေ့ခဲ့ရသည်” စသည်ဖြင့်လည်း ပြန်လည်၍ ပြောတတ်ကြ၏။

၃။ “ဤအရာ၌ ဆရာဝန်တို့က ဦးနှောက်ပျက်ခြင်းကြောင့် တကယ်မဟုတ်ပါဘဲ တကယ်ဟုတ်သလို ထင်မြင်သည်” ဟု ယူဆကြောင်း လျှောက်ပြန်သဖြင့် ထပ်မံ၍ ရှင်းလင်းပြသည်မှာ—ဆရာဝန်တို့အလိုအားဖြင့် ဦးနှောက်ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်တို့အလိုအားဖြင့် နှလုံးသွေး ပျက်ခြင်းကြောင့် မဟုတ်သည်ကို အဟုတ်ကဲ့သို့ ထင်ခြင်းလည်း ရှိနိုင်ပေ၏။ ထို့ပြင် သေခါနီးကာလ၌ တကိုယ်လုံးမှ ရုပ်အားလုံးပင် ပျက်နေသောကြောင့် ဦးနှောက်ရုပ်လည်း ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးမည်မှာ ယုံမှားဘွယ်မရှိပေ။ သို့သော်လည်း ထိုသို့သော အာရုံ နိမိတ်များမှာ ကိလေသာမကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာ ထင်သည်။ ကိလေသာကင်းသော ရဟန္တာတို့အား မထင်။ ထင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာလည်း အာရုံဆိုးချည်း ထင်သည်မဟုတ်၊ အာရုံကောင်းများလည်း ထင်သည်ပင်။ မကောင်းမှု၌ အလေ့အလာများသောသူတို့အား အများအားဖြင့် အာရုံဆိုးသာ ထင်တတ်၏။ ကောင်းမှု၌ အလေ့အလာ များသောသူတို့အား အများအားဖြင့် အာရုံ

ဤသို့သော အာရုံနိမိတ်တခုခုကို စွဲလမ်းယင်းပင် နောက်ဆုံး စုတိစိတ်ကလေး ချုပ်ပျက်လျက် သေသွား၏။ သေသည့်မှာလည်း ယခုကြံသိလိုက်သည့် စိတ်ကလေးတခု ကုန်ဆုံးသွားခြင်းမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုကြံသိနေသော ရှေးရှေး စိတ်များကုန်ဆုံးသွားတိုင်း ထိုစိတ်များ၏ အဟုန်ကြောင့် နောက်နောက် စိတ်များ မပြတ်ဆက်စပ်ကာ ဖြစ်နေသကဲ့သို့ စုတိစိတ်ကလေး ပြတ်စဲသွားသည်နှင့် တပြိုင်နက် သေခါနီးက စွဲလမ်းခဲ့သည့် အာရုံကိုပင် ဆက်လက်ထင်မြင်လျက် ဘဝသစ် နေ၍ ဖိတ်အသစ် စ၍ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ၎င်းကို ရှေးဘဝနှင့်

—ကောင်းသာ ထင်တတ်၏။ အိပ်မက်ကို မြင်မက်လျှင် အလေ့အကျင့်များကို မြင်မက်တတ်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ ဝိပဿနာကို နိုင်နင်းစွာ အားထုတ်ထားသောသူမှာမူကား အာရုံကောင်းသာလျှင် ထင်၏။ အာရုံဆိုးကား မထင်။ ထို့ကြောင့် သေခါနီးကာလ၌ ထူးခြားသော အာရုံနိမိတ်များကို ထင်မြင်ခြင်းမှာ ဦးနှောက်ပျက်သောကြောင့်ဟူ၍ မဆိုနိုင်။ ထိုသူတို့ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်လေ့လာထားသော ကံအကြောင်းကြောင့် ထင်မြင်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

အချုပ်အားဖြင့် ဆိုလျှင် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်ပင် ထင်မြင်စေကာမူ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ သေသွားလျှင်၊ ထိုအာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် ဘဝသစ် ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာ ကိန်းသေပင် ဖြစ်၏။ ဥပမာ—ကျန်းမာစွာ ရှိနေသောသူမှာပင် အာရုံတခုခု၌ စွဲလမ်းမိလျှင်၊ ထိုအာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် နောက်နောက်စိတ်များ ဆက်လက်ကာ ဖြစ်ပွားသွားခြင်းမှာ ကိန်းသေသကဲ့သို့ပင် မှတ်ရာ၏။

ဆက်စပ်၍ ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟု ခေါ်သည်။ ဤအရာ၌ ရှေးဘဝက စွဲလမ်းခဲ့ရာကို ဆက်လက်၍ ထင်မြင်ပုံမှ အိပ်မက် အထူးအဆန်းကို မြင်မက်ရာက နိုးလာသောသူသည် ထိုအိပ်မက်ကိုပင် ဆက်လက်စဉ်းစားနေသည်နှင့်လည်း တူ၏။ အိပ်ရာက ထလာသောအခါ ပြုလုပ်ရန် ကြံရွယ်ထားသော အရာကို အိပ်ရာမှ နိုးလာသောအခါ ပြန်လည်သတိရသည်နှင့်လည်း တူ၏။ ဤပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ရုပ်ရှိသော ဘုံဌာန၌ ဖြစ်လာလျှင် သူ၏တည်ရာ မှီရာရုပ်များလည်း ကံကြောင့် သူနှင့်အတူ တပါတည်းပင် ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။ ဤသို့ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် နောက်ကာလများ၌ သိစရာ၊ ထင်စရာ၊ ကြည်စရာ၊ မြင်စရာအာရုံများကို သိလျက်၊ ထိလျက်၊ ကြားလျက်၊ မြင်လျက် စိတ်အမျိုးမျိုးတို့သည်လည်း ထိုက်သည် အားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသည်ကား သတ္တဝါသေပြီး နောက်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်လာပုံ အကျဉ်းချုပ်ပေတည်း။

မည်ကဲ့သို့ သန္ဓေတည်ပါသနည်း

မေး။ ။ (ခ) သတ္တဝါတဦးသည်မိမိကုသိုလ်ကံအလျောက် တဖန် ပြန်၍ လူဖြစ်လာသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်အရ ဆိုရာ၌ အမိဝမ်းတွင်းဝယ် မည်ကဲ့သို့ သန္ဓေတည်ပါသနည်း။

(တော်ပညာ ဆေးကျမ်းအရ လျှောက်ထားရပါမူ သတ္တဝါတဦးတယောက်သည် သေသွားပြီးနောက် ဘဝတခုသို့ ပြန်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်ဟု မဆိုပါ။ သို့သော် သန္ဓေတည်နေပုံကို ပြဆို

ရာ၌မူ အမိနှင့်အဘ သံဝါသဆက်စပ်ရာတွင် ဆေးပညာအလို အားဖြင့် အဘ၏သုက်၌ပါဝင်သော ငါးဖင်လောင်းနှင့် သဏ္ဌာန် တူသော စပါမယ်တို့စွာ (Spermatozoa) ခေါ် အကောင် ကလေးများသည် သုက်နှင့်အတူ သန်းပေါင်းများစွာ အသက် ရှင်လျက် လူးလာကူးယှက်ပြီးလျှင် အမိအင်္ဂါတွင်းသို့ ဝင်ရောက် သွားကြပါသည်။

ထိုသုက်ရည်ထဲမှ အကောင်ပေါင်းများစွာတို့သည် မိခင်၏ အိုဗေရီ (Ovary) ခေါ် မျိုးစေ့အိမ်မှ အိုဗာ (Ova) ခေါ် အစိတ်အပိုင်းတခု ဆင်းလာသည့်အခိုက်နှင့် ကြုံကြိုက် ဘောအခါ တခုသောအိုဗာကို သန်းပေါင်း များစွာရှိသော စပါမယ်တို့စွာ (Spermatozoa) တို့အနက် တကောင် သော စပါမယ်တို့စွာကသာလျှင်ဖယ်လို့ပီယန်ကြူ (Fallopian Tube) ခေါ် သားအိမ်ကြော အတွင်းဝယ် ပေါင်းစပ်ရပါသည်။ ထိုသို့ ပေါင်းစပ်ပြီးမှ ဖြစ်လာသော အစိတ်အပိုင်းသည် သန္ဓေဦးအစ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသန္ဓေဦးအစသည်တဖန် သားအိမ်ရှိရာဘက်သို့ပြန်၍ဆင်း လာရပါသည်။ သားအိမ်အတွင်းသို့ ရောက်သောအခါ သား အိမ်၏ မျက်နှာကျက်အတွင်းသို့ တိုးဝင်ပြီး အကောင်အထည် ဖြစ်ကာ ဖွားမြင်သည့်တိုင်အောင် ၎င်းနေရာမှာပင် တည်နေပါ သည်။

ဖြေ။ ။ (ခ) လူ့ဘဝ အမိဝမ်း၌ပဋိသန္ဓေတည်ပုံကို ပါဠိ ကျမ်းဂန်တို့၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြထား၏။

မည်ကဲ့သို့ သန္ဓေတည်ပါသနည်း [၂၉]

၁။ မာတာပိတရော စ သန္ဓိပတိတာ ဟောန္တိ၊
မိဘနှစ်ဦးတို့ သံဝါသပြုကြ၏။

၂။ မာတာ စ ဥတုနီ ဟောတိ၊ မိခင်မှလည်း
ဥတုပန်းပွင့်၏။

၃။ ဂန္ဓဗ္ဗော စ ပစ္စုပဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ သူငယ်
လောင်းဖြစ်သူကလည်း အသင့်ရှိ၏။

ဧဝံ တိဏ္ဍံ သန္ဓိပတိတာ ဂဗ္ဘဿာဝက္ကန္တိ ဟောတိ-
ဤသို့ အင်္ဂါသုံးပါး ညီညွတ်လျှင် ကိုယ်ဝန်သန္ဓေတည်
သည်။ (မ၊ ၁-၃၃၂)

အထက်ပါ အင်္ဂါသုံးပါးတို့တွင် အမှတ် (၁) အင်္ဂါမှာ
အနောက်နိုင်ငံ ဆရာဝန်တို့၏ ကိုယ်တွေ့များ၊ ဆေးကျမ်းများ
နှင့် ညီနေသောကြောင့် အထူးပြောရန် မလိုပြီ။

အမှတ် (၂) ဥတုပန်းပွင့်သည်ဟု ဆိုသော အင်္ဂါမှာ ယခု
ခေတ် အနောက်နိုင်ငံဆရာဝန်တို့၏ ကိုယ်တွေ့နှင့် ရက်အနည်း
ငယ် ကွာနေသကဲ့သို့ရှိ၏။ သို့သော်လည်း အိုဗေရီ (Ovary)
ခေါ် သားဥအိမ်မှ အိုဗာ (ova) ခေါ် သားဥကျဆင်းခြင်းသည်
ဥတုပန်းပွင့်ပြီးသော အခါ၌သာဖြစ်၏။ ဥတုပန်း မပွင့်သော
အရွယ်မရောက်သေးသူ၊ အရွယ်လွန်သူတို့၌ မဖြစ်၊ အရွယ်ရှိသူပင်
ဖြစ်သော်လည်း ဥတုပန်းမပွင့်သူတို့၌ အများအားဖြင့် မဖြစ်
ဟူသော ဤအချက်မှာ တူညီမည်သာ။ ထို့ပြင် အိုဗာခေါ်
သားဥ ကျဆင်းသည့် အချိန်ကာလကို သာမန်လူတို့ မသိနိုင်၊

အနောက်တိုင်း ဆရာဝန်တို့ သိကြသည့်မှာလည်း အနှစ်(၃၀၀) ထက် ကြာမြင့်ဟန် မတူသေး။ ဘုရားလက်ထက် နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀-ကျော် ကာလကမူ ထိုအကြောင်းကို ဆေးဆရာများ ပင် အများအားဖြင့် သိကြဟန်မတူပေ။ ထို့ကြောင့် အများက မသိသော ထိုအိုဗာကျဆင်းချိန်ကို မြတ်စွာဘုရားက သတ်မှတ်၍ ဟောလျှင် ထိုစကားကို နားလည်နိုင်ကြမည်မဟုတ်။ “ဥတုပန်း ပွင့်ပြီးလျှင် ‘ပဋိသန္ဓေ တည်နိုင်သည်’” ဟူသော အချက်ကိုကား ရှေးရှေးကာလကပင် အထင်အရှား သိနေကြ၏။ ထို့ကြောင့် “လူအများ နားလည်နေသော ဥတုပန်းပွင့်ခြင်းဖြင့်ပင် သတ်မှတ်၍ ဟောထားသည်” ဟု ယူဆလျှင် ယခုခေတ်ဆရာဝန်တို့၏ ကိုယ်တွေ့နှင့်လည်း ညီညွတ်သည်သာ။ ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်မှာ ဆေးကုရန် မဟုတ်သောကြောင့် အသေးစိတ်အားဖြင့် အတိအကျဟောရန် မလိုသည်ကို၎င်း၊ အတိအကျ ဟောခဲ့စေကာမူ ပဋိသန္ဓေတည်မှုနှင့်စပ်၍ ရဟန်းများမှာ ဆရာဝန်တို့၏ နည်းမျိုးဖြင့် လက်တွေ့စမ်းသပ်သင်ပြရန်မဖြစ်နိုင်သည်ကို၎င်း ထည့်သွင်း၍ စဉ်းစားသင့်၏။

“သုငယ်လောင်းကလည်း အသင့်ရှိနေသည်” ဟု ဆိုသော အမှတ် (၃) အင်္ဂါ၌ “မိဘနှစ်ဦးတို့ သံဝါသပြုနေဆဲမှာပင် အသင့်ရှိနေရမည်” ဟူ၍ကား ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ အမှန်အားဖြင့် မူကား အမှတ်(၁-၂) အင်္ဂါများအရ သန္ဓေသားဖြစ်ရန် အသင့်ရှိနေသော ကာလအတွင်းမှာ ထိုခိုခင်၏ ဝမ်း၌ဖြစ်ထိုက်သော သူက ဘဝဟောင်းမှ စုတေလာခဲ့ခြင်းကိုသာ ဆိုလိုပေသည်။

ထိုသုဇလ်လောင်းသည် စပါမယ်တို့ဇွာ (Spermatozoa) ခေါ် သုက်ပိုး၏ ကိုယ်ထဲ၌ဖြစ်ခဲ့သလော။ အိုဗာ (ova) ခေါ် သားဥထဲ၌ ဖြစ်ခဲ့သလော။ သို့မဟုတ် ၎င်းနှစ်မျိုးတို့ပေါင်းစပ် ပြီးသော သားမျိုး ရုပ်ထဲ၌ ဖြစ်ခဲ့သလောဟု စိစစ်ဖွယ်ရှိ၏။ ထိုတွင် သုက်ပိုး၏ ကိုယ်ထဲ၌ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ‘အဘကိုသာ မှီရာ ရောက်၏။ သားဥထဲ၌ ဖြစ်ခဲ့လျှင် အမိကိုသာ မှီရာရောက်၏။ ထိုနှစ်မျိုးလုံးပင် မသင့်။ ထို့ကြောင့် “လာဘာပေတ္တိက သမ္ဘဝေါ၊ မိဘတို့၏ သုက်သွေးကို မှီ၍ဖြစ်သည်” ဟူသော သီလက္ခန်ပါဠိစသည်နှင့်အညီ “သုက်ပိုးနှင့်သားဥ ပေါင်းစပ်ပြီး သော သားမျိုး ရုပ်ထဲ၌ ဖြစ်သည်” ဟု မှတ်အပ်၏။ ဤပါဠိ၌ “အမိ၏ သွေးဟူသည်မှာ အမိမှဖြစ်သော အိုဗာခေါ် သားဥ ပင်” ဟု မှတ်အပ်၏။ ထိုပဋိသန္ဓေတည်နိုင်သော ကာလကို အဋ္ဌကထာ၌ အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ပြဆိုထား၏။

သုဒ္ဓေ ဝတ္ထုမှိ မာတာပိတူသု ကေဝါရံ သဒ္ဓိပတ်
 တေသု ယာဝ သတ္တဒိဝသာနိ ခေတ္တမေဝ ဟောတိ။
 (မ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၀)။

သားအိမ်၌ ဥတုသွေး စင်ကြယ်သောအခါ မိဘနှစ်ဦးတို့ တကြိမ် သံဝါသပြုထားလျှင် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး သန္ဓေတည်နိုင် သော ခေတ်ချည်းဖြစ်သည်။ (ဘာသာပြန်)

ယခုခေတ် အနောက်တိုင်းဆရာဝန်တို့၏ စမ်းသပ်ချက်အရ အားဖြင့် “လူ၏သုက်ပိုးများမှာ သားဥနှင့် ပေါင်းစပ်မီလျှင်

(၄) နာရီမျှ ကြာသောအခါ သေကုန်ကြသည်” ဟူ၍၎င်း၊ “၃၆-နာရီကြာသောအခါ သေကုန်ကြသည်” ဟူ၍၎င်း၊ “နှစ်ရက်သုံးရက်ကြာသောအခါ သေကုန်ကြသည်” ဟူ၍၎င်း ပြဆိုထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းပြဆိုချက်နှင့် အဋ္ဌကထာအဆိုက နှိုင်းနှိုင်းယှဉ်လျှင် “အဘ၏သုက်သည် အမိ၏သားဥနှင့် နာရီအနည်းငယ်အတွင်း ပေါင်းစပ်မိ၍ ဖြစ်စေ၊ အလွန်ဆုံး ၃-ရက်အတွင်း ပေါင်းစပ်မိ၍ ဖြစ်စေ သံဝါသပြုပြီးသည်မှ နောက်ခုနစ်ရက်အတွင်း ပဋိသန္ဓေ တည်နိုင်သည်” ဟု ယူအပ်၏။

ဘုရားလောင်း၏ သန္ဓေတည်ပုံ

အထက်ပါ ပြဆိုချက်များကိုသာ၍ ထင်ရှားစေရန် ဘုရားအလောင်း ပဋိသန္ဓေတည်ပုံကို ထုတ်ပြဉ်းအံ့။

ပဋိသန္ဓိ* ဂဏှန္တော ပန အာသာဠိ ပုဏ္ဏမာယံ ဥတ္တရာသဠနက္ခတ္တေန အဂ္ဂဟေသိ။ တဒါ ကိရ မဟာမာယာ ပုရေ ပုဏ္ဏမာယ သတ္တမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဝိဂတသုရာပါနံ မာလာဂန္ဓာဒိ ဝိဘူတိသမ္ပန္နံ နက္ခတ္တကီဠံ အနုဘဝမာနာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ပါတော ဝုဋ္ဌာယ စန္ဒောဒကေန နဟာယိတွာ သဗ္ဗာလင်္ကာရ ဝိဘူသိတာ ဝရဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ သိရိဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ သိရိသယနေ နိပန္နာ နိဒ္ဒံ သြက္ခမမာနာ ဣဒံ သုပိနံ အဒ္ဓသ။ (မဋ္ဌ ၄-၁၂၄)။ ဒီဌ ၂-၂၃-မှာလည်း အလားတူ ပြဆိုချက်ရှိ၏။

ပဋိသန္ဓေစွဲယူသော ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ညဉ့်သန်ကောင်အချိန်၌ ဥတ္တရာသန် နက္ခတ်နှင့် ယှဉ်လျက် စွဲယူ၏။ ထိုစဉ်အခါက မယ်တော်မှာယာသည် ဝါဆိုလဆန်း ၉-ရက်နေ့မှစ၍ ပန်းနံ့သာ စသည်ဖြင့် အလှအပပြင်ဆင်လျက် သေအရက်သောက်ခြင်း မပါသော ပျော်ပွဲကစားခြင်းကို ပြုလုပ်ခံစားလျက် ခုနစ်ရက်မြောက်ဖြစ်သော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ နံနက်စောစောကပင် အိပ်ရာမှထကာ နံသာရေဖြင့် ရေချိုးပြီးလျှင် အလုံးစုံသော အဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် ဆင်ယင်လျက် ကောင်းမြတ်သော စားဘွယ်ကို စားပြီးလျှင် ဥပုသ်အင်္ဂါတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့ ဝင်ကာ ကျက်သရေရှိသော အိပ်ရာ၌ လျောင်းလျက် အိပ်ပျော်နေစဉ်မှာ (သန္ဓေတည်ကြောင်းကို ပြသော) ဤအိပ်မက်ကို မြင်မက်လေသည်။ (ဘာသာပြန်)

အထက်ပါ အဋ္ဌကထာ၌ “ဘုရားအလောင်းမယ်တော်သည် ဝါဆိုလဆန်း ၉--ရက်နေ့မှစ၍ လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့ ညဉ့်တိုင်အောင် ပျော်ပွဲကစားခဲ့သည်။ လဲပြည့်နေ့မှာ ဥပုသ်စောင့်သုံးနေသည်။ ၎င်းညဉ့် သန်ကောင်အချိန်မှာ ဘုရားအလောင်းပဋိသန္ဓေ စွဲကပ်တည်နေသည်” ဟု ဆိုသောအချက်ကို အထူးသတိပြုအပ်၏။

ထိုတွင် ပျော်ပွဲခံစဉ် ၆-ရက်အတွင်း၌ ဥပုသ်မစောင့်သေးသောကြောင့် ဘုရားလောင်း၏ ခမည်းတော်နှင့် ဆက်ဆံမှု

ရှိနိုင်၏။ သို့သော် ထိုရက်များအတွင်းက ပဋိသန္ဓေမတည်း
ခဲ့သေး။ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန် ဝေါဟာရအားဖြင့် မျိုးစေ့သုက်ဓာတ်
များ၊ ဆရာဝန်တို့၏ ဝေါဟာရအားဖြင့် စပိမယ်တို့ဇွာခေါ်
သုက်ပိုးများမှာမူ ထိုရက်များအတွင်းကပင် မယ်တော်၏ဝမ်း
တိုက်၌ ကိန်းအောင်းလျက်ရှိသည်” ဟု သိအပ်၏။ ဥပုသ်
ဆောက်တည်သော နံနက်အချိန်မှစ၍ ပဋိသန္ဓေ တည်သော
ညဉ့်သန်ကောင် အချိန်တိုင်အောင် ၁၈ - နာရီခန့်ရှိမည်။
ထို ၁၈-နာရီခန့်အတွင်းမှာဖြစ်စေ၊ ထိုထက်စောစော အချိန်
နာရီများအတွင်းကဖြစ်စေ ပါဠိကျမ်းဂန် ဝေါဟာရအားဖြင့်
သေဏီတ(သွေး)၊ ဆရာဝန်တို့၏ ဝေါဟာရအားဖြင့် အိုဗာ
(သားဥ)သည် မယ်တော်၏ သားဥအိမ်၌ ကျခဲ့၍ မေည်း
တော်၏သုက်ပိုးနှင့် ပေါင်းစပ်မိပြီး ဖြစ်ရမည်။ ထိုနှစ်ပါးစုံ
ပေါင်းစပ်ပြီးဖြစ်သော သန္ဓေမျိုးရုပ်ထဲ၌ ဘုရားအလောင်း၏
မေတ္တာရွှေ့သွားရှိသော ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သော ကာယ
ဒသက၊ ဘာဝဒသက၊ ဝတ္ထုဒသကခေါ် ကလာပ် ၃-စီး
ရုပ်ပေါင်း ၃၀-နှင့်တကွ ဘုရားအလောင်း၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်
ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟူ၍၎င်း၊ တည်မှီရာဖြစ်သော သုက်သွေးနှစ်ဦး
စပ် သားမျိုးရုပ်နှင့်တကွ ကလာပ် ၃-စီး ရုပ်ပေါင်း ၃၀-ကို
ကလလ ရေကြည်ရုပ်ခေါ်သည်ဟူ၍၎င်း ယူအပ်၏။

အထက်ပါ ဘုရားအလောင်း ပဋိသန္ဓေတည်ပုံကို ထောက်
ဆ၍ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်သောအချိန်ကို ဤသို့ ပိုင်းခြား
မှတ်သားအပ်၏။

သန္ဓေတည်ချိန်

စာမပျက်နှာ (၂၉) အဖြေ၌ ပြခဲ့သော ပဋိသန္ဓေတည်ခြင်း၏ အင်္ဂါ ၃-ပါးတို့တွင် မိဘနှစ်ဦး သံဝါသ ပြုခြင်းဟူသော ပဌမအင်္ဂါဖြင့် မျိုးစေ့သုက်ပိုးရခြင်းကိုသာ ပြ၏။ ထိုအခိုက်မှာပင် သန္ဓေတည်သည်ဟူ၍ကား မဆိုလို။ မိခင်မှာ ဥတုပန်းပွင့်သည်ဟူသော ဒုတိယအင်္ဂါဖြင့် ဥတုသွေးစင်ပြီးနောက် သားဥ ရရှိခြင်းကိုသာပြ၏။ ထိုဥတုပန်းပွင့်ဆဲမှာပင် သန္ဓေတည်သည်ဟူ၍ကား မဆိုလို။ ဤသို့သုက်ပိုးနှင့် သားဥ နှစ်ခုလုံးပြည့်စုံ၍ ၎င်းတို့ ပေါင်းစပ်မိလျှင် ထိုအခါမှ^၄ စ၍ ၎င်းသန္ဓေမျိုးရုပ် ရေကြည်အဖြစ်၌ တည်နေစဉ်အတွင်း ထိုမိခင်၏ ဝမ်း၌ဖြစ်ထိုက်သော သတ္တဝါက ဘဝဟောင်းမှ သေလာသည့် အချိန်မှာ ပဋိသန္ဓေတည်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

၄။ သုက်ပိုးနှင့် သားဥ ပေါင်းစပ်မိသော အခါမှာ လက်တွေ့စမ်းသပ်ထားသော ဆရာဝန်တို့၏ အတိအကျပြဆိုချက်အတိုင်း ဓမ္မတာသွေးစ၍ပေါ်သည်မှ ၁၃-ရက်မြောက် ၁၄-ရက်မြောက် ကိုမင် ယူသင့်၏။ သို့ရာတွင် သားဥအိမ်မှ ထိုသို့ကျဆင်းပြီးသော သားဥသည် နောက်တကြိမ် ဓမ္မတာသွေးပေါ်လာပြီးသည့် တိုင်အောင် မပျက်ဘဲ တည်နေသည်လည်း တခါတရံ ရှိတတ်သေးသည်”ဟု ဆရာဝန်တို့ကပင် ဆိုပြန်သောကြောင့် ဥတုသွေးစင်ကြယ်ခါစ၌လည်း သုက်ပိုးနှင့် ထိုသားဥ ပေါင်းစပ်မိခြင်း ဖြစ်နိုင်သေးသည်ဟူ၍လည်း မှတ်အပ်၏။

ဤအရာ၌ သန္ဓေတည်၍ ကြီးပွားလာပုံကို ဗုဒ္ဓတရားတော် အရအားဖြင့်၎င်း၊ ယခုခေတ် ဆေးပညာအရ အားဖြင့်၎င်း အကျဉ်းချုပ်ထုတ်ဖော်လျက် နှိုးနှောပြဦးအံ့။

ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်အရ သန္ဓေတည်ပြီး

ကြီးပွားလာပုံ

- (၁) ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ၊ ရှေးဦးစွာ ကလလရေကြည် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။
- (၂) ကလလာ ဟောတိ အဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ ကလသရေကြည်မှ အသားဆေးရေအရောင်ရှိသော အမြှုပ်ဖြစ်လာသည်။
- (၃) အဗ္ဗုဒ္ဓါ ဇာယတေ ပေသိ၊ အမြှုပ်မှ ငြုပ်ရည်နှစ်ကဲ့သို့ သားတစ်ဖြစ်သည်။
- (၄) ပေသိ နိဗ္ဗတ္တတေ ဃနော၊ သားတစ်မှ အစိုင်အခဲ ဖြစ်လာသည်။
- (၅) ဃနာ ပသာခါ ဇာယန္တိ၊ အစိုင်အခဲမှ ခေါင်း၊ လက်၊ ခြေ၊ ခက်မင်းခုဖြစ်လာသည်။
- (၆) ကေသာ လောမာ နခါပိစ၊ ဆံပင်၊ အမွှေး၊ ခြေ သည်း လက်သည်းများလည်း ဖြစ်လာကြသည်။ (သံ ၁-၂၀၈)။

အထက်ပါမှာ “ကလေးသူငယ်သည် အမိဝမ်းတွင်း၌ ကိုယ် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းအပြည့်အစုံတပြိုင်နက်ဖြစ်ပေါ်လာသည်” ဟု အယူမှားသောသူအား မြတ်စွာဘုရားက ဖြေရှင်းဟောပြုသော

တရားတော်ဖြစ်သည်။ ဤတရားတော်၌ ကလလရေကြည်က ရက်ပေါင်းမည်မျှ အမြှုပ်က ရက်ပေါင်းမည်မျှ စသည်ဖြင့် အပိုင်းအခြားမပါ၊ ဖြစ်စဉ်သက်သက်ကိုသာ ပြထားသည်။

အဋ္ဌကထာတို့၌ကား “ကလသရေကြည် (၇)ရက်၊ အမြှုပ် (၇) ရက်၊ သားတစ် (၇) ရက်၊ အစိုင်အခဲ (၇)ရက်၊ ခက်မငါးခု(၇) ရက်” ဟု ရက်သတ္တငါးပတ်ဖြင့် သတ်မှတ်ပြပြီးလျှင် “ဆံပင်၊ အမွှေး စသည်တို့မှာ ရက်သတ္တ (၄၂)ပတ်၌ ဖြစ်ကြကုန်သည်”ဟု ပြဆိုထား၏။ ပစ္ဆိမဘဝက ဘုရားအလောင်းတော်ကဲ့သို့ ၁၀-လ ပဋိသန္ဓေနေရသောသူကို ရည်၍ ၄၂-ပတ် အတွင်း၌ဖြစ်သည်ကို ဆိုလိုဟန်ရှိ၏။

ယခုခေတ်ဆေးပညာအရ သန္ဓေတည်ပြီး
ကြီးပွားလာပုံ

- ၁။ ရက်သတ္တပတ် ၃-မတ်တိုင်အောင် သားဥသည် သားအိမ်၌ မတူယံမိသေး၊ စတုတ္ထပတ်မှာ သားအိမ်၌ တွယ်မိသည်။ သားဥမှာ ပကတိမျက်စိဖြင့် ကောင်းစွာ မမြင်နိုင်အောင် အလွန်သေးငယ်လျက်ရှိသေးသည်။
- ၂။ ပဉ္စမပတ်အတွင်းမှာ ကျောရိုးဆက်ငါးခုမှ ရှစ်ခုအထိ ဖြစ်လာသည်။ သားကောင်၏ အရှည်မှာ တလက်မ၏ ၁၂-ပုံ ၁-ပုံရှိသည်။
- ၃။ ဆဋ္ဌမပတ် အစမှာ ဦးခေါင်းသဏ္ဌာန်ပေါ်လာသည်။ ၎င်းမှာလည်း ကိုယ်ပိုင်းထက် ကြီးလျက်ရှိ၏။ နှလုံး

သားကိုလည်း တွေ့မြင်နိုင်၏။ ၎င်းဆဋ္ဌမပတ်အကုန်မှာ ကျောရိုးအကုန်ပြည့်စုံသည်။ ခြေလက်များထွက်ပေါ်စပြုလျက်ရှိ၏။ မျက်လုံးဖြစ်မည့်နေရာ အရေခွံများတွင် နိမ့်ခွက်လာ၏။ ကိုယ်အရှည် တလက်မ၏ လေးပုံတပုံ ရှိ၏။

၄။ သတ္တမပတ်မှာ ရင်ဘတ် ဝမ်းဗိုက် အပြည့်အစုံဖြစ်လာသည်။ ခြေချောင်းလက်ချောင်းများ ပေါ်လွင်စပြုလာသည်။ မျက်လုံးများပြတ်သားထင်ရှားလာသည်။ ကိုယ်အရှည်လက်မဝက် ရှိ၏။

၅။ အဋ္ဌမပတ်မှာ မျက်နှာအင်္ဂါများ ပေါ်လွင်လျက် ရှိသည်။ နားရွက်များလည်း ထွက်ပေါ်လာသည်။ ကိုယ်အရှည် တလက်မ၏ ရှစ်ပုံ ခုနစ်ပုံရှိသည်။

၆။ နဝမပတ်မှာ ကိုယ်အရှည် တလက်မနှင့် ငါးပုံတပုံ ရှိသည်။

၇။ ၃-လအကုန် ၁၃-ပတ်ခွဲမှာ လက်ချောင်း ခြေချောင်းများ ပြည့်ဝလျက် လက်သည်း ခြေသည်းများ ပေါက်လာသည်။ နားရွက်များ ပြည့်ဝလျက်ရှိသည်။ လိင်အင်္ဂါများ ထင်ရှားလာသည်။ ကိုယ်အရှည် ၃-လက်မ ရှိသည်။

၈။ ၄-လအကုန် ၁၈-ပတ်မှာ ကလေးလှုပ်ရှားသည်ကို မိခင် တွေ့ရသည်။ နှလုံးခုန်သည်ကိုလည်း ကြားရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအခါမှာ ဆရာဝန်တို့က ကလေးအသက် ဝင်သည်ဟု အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ ကလေး၏ တကိုယ်

- လုံးမှာ မွေးညှင်းနုကလေးများ ပြည့်လျက်ရှိသည်။
မျက်ခုံးမွေး မျက်တောင်မွေးများလည်း ပေါက်လာ
သည်။ ကိုယ်အရှည် ရှစ်လက်မခွဲရှိသည်။
- ၉။ ၅-လအကုန် ၂၂-ပတ်ခွဲမှာ ဆံပင်များ ပေါက်လာ
သည်။ ကိုယ်အရှည် ၁၂-လက်မရှိသည်။ မွေးလျှင်
မိနစ်အနည်းငယ်မျှသာ အသက်ရှင်မည်။ မည်သည့်
အခါမျှ အဖတ်မတင်နိုင်။
- ၁၀။ ၆-လအကုန် ၂၇-ပတ်မှာ မျက်လုံးများပွင့်လာသည်။
ကိုယ်အရှည် ၁၄-လက်မရှိသည်။ မွေးလျှင် နာရီ
အနည်းငယ်သာ အသက်ရှင်မည်။
- ၁၁။ ၇-လ အကုန် ၃၁-ပတ်တွင် မွေးသော ကလေးမှာ
အသက်ရှင်ရန် အကြောင်းအသင့်အတင့်ရှိသည်။ ကိုယ်
အရှည် ၁၆-လက်မရှိ၏။
- ၁၂။ ၈-လအကုန် ၃၅-ပတ်၌ မွေးသောကလေးမှာ အသက်
ရှင်ရန် အကြောင်းများစွာရှိသည်။ ၈-လဖွားကလေး
အသက်မရှင်ဟုဆိုသော ရှေးအယူဝါဒများသည်။ ကိုယ်
အရှည် ၁၈-လက်မရှိသည်။
- ၁၃။ ၉-လအကုန် ရက်သတ္တ ၄၀-မှာ နေ့စေ့လစေ့ဖြစ်
သည်။ ကလေး၏ ကိုယ်အရှည်မှာ လက်မ ၂၀-ရှိသည်။

အထက်ပါမှာ ယခုခေတ်ဆေးပညာအရ မိခင်နှင့် ပဋိသန္ဓေ
ခေါ်စာအုပ်၌ ဖော်ပြထားသော သန္ဓေသားကြီးပွားပုံ အကျဉ်း
ချုပ်ဖြစ်သည်။

အမိဝမ်းတွင်း၌ ၄-ပတ်မှ ၅-ပတ်အတွင်း (ရက်အားဖြင့် ၃၂-ရက်မြောက်) တည်ရှိသော သန္ဓေသား။

အမိဝမ်းတွင်း၌ ၅-ပတ်မှ ၆-ပတ်အတွင်း (ရက်အားဖြင့် ၄၀-ရက်မြောက်) တည်ရှိသော သန္ဓေသား။

အမိဝမ်းတွင်း၌ ၆-ပတ်မှ ၇-ပတ်အတွင်း (ရက်အားဖြင့် ၄၆-ရက်မြောက်) တည်ရှိသော သန္ဓေသား။

အမိဝမ်းတွင်း၌ ၇-ပတ်မှ ၉-ပတ်အတွင်း (ရက်အားဖြင့် ၆၀-ရက်မြောက်) သန္ဓေသား။

ဤပုံကလေးများကို (Alan Brews) ရေးသားသော (Eden and Holland's Manual of Obsfefrics) စာအုပ် (ဒသမနှိပ်ခြင်း) မှ ကူးယူဖော်ပြသည်။

သန္ဓေတည်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အသက်ဝင်ပါသလား ၄၁

သန္ဓေတည်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အသက်ဝင်ပါသလား

မေး။ ။ (ဂ) နောက်ဆုံး ဓမ္မတာ ပေါ်လာပြီးသည့် နောက်၊ နောက်တကြိမ်ဓမ္မတာပေါ်မည့်ရက်တွင် ဓမ္မတာမလာ သောအခါ သန္ဓေသားသည် တလရှိပြီဟု မှတ်ယူရသည်။

သန္ဓေလေးလ မြောက်သောအခါ သားအိမ်အတွင်း၌ရှိ သော သန္ဓေသားသည် လှုပ်ရှားစပြု၍လာသည်ကိုပင် ခေတ် ပညာအရ အသက်ဝင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ “ဗုဒ္ဓတရားတော် အရမူ သန္ဓေတည်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ရုပ်ရောနာမ်ပါ တည် လည်ဟုဆိုသဖြင့် သန္ဓေတည်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အသက် ရှိသည်” ဟုဆိုရာရောက်ပါသည်။ ခေတ်ပညာဆေးကျမ်းအရ သန္ဓေသား လေးလမြောက်သောအခါ သန္ဓေသား၏ နှလုံးသား လှုပ်ရှားသည့်အသံကို မိခင်၏ဗိုက်ပေါ်မှနေ၍ နားထောင်ကြည့် ခြင်းဖြင့် တွေ့ရပါသည်။

ခေတ်ဆေးပညာအရ “မမ်းမယ်လ် (Mam Mal)ခေါ် ကျောရိုးရှိသော သတ္တဝါမှန်သမျှတို့သည် အဖိုနှင့်အမ သံဝါသ ပြုကြမှသာ သန္ဓေတည်သည်” ဟု ဆိုပါသည်။

သံဝါသပြုသည်တိုင်အောင်လည်း အချို့အဖိုများတွင် စပါ မယ်တို့ဇွာခေါ် အကောင်ကလေးများ သုက်ရေတွင်း၌ လုံးဝ မရှိပါက သန္ဓေမတည်နိုင်ပါ။

မကြာမီက အိန္ဒိယပြည် ဝန်ကြီးချုပ် ဂျဝါဟာလာနေရူး သည် သန္ဓေတားဆီးရေးကို အရေးတကြီးလှုံ့ဆော်နေပါသည်။

သန္ဓေတားဆီးရေးအတွက် ဆေးများစွာတို့သည် ယခုအခါ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုဆေးများကို အသုံးပြုပါက သန္ဓေတည်နိုင်သည့် သုက်သွေးတွင်ပါရှိသော စပါမယ်တို့နှင့်တို့ သေကြေပျက်စီးကုန်ပါသည်။ သို့ပါသောကြောင့်—

ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ “သန္ဓေတည်သည်နှင့်တပြိုင်နက် အသက် ဝင်သည်” ဟု ၎င်း၊ ခေတ်ပညာဆေးကျမ်းအရ “လေးလ မြောက်မှ အသက်ဝင်သည်” ဟု၎င်း၊ ကဲ့လဲ့နေသည်ကို မည်ကဲ့သို့ ညှိနှိုင်းယူသင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ (ဂ) အဖြေ (ခ) ပါဗုဒ္ဓတရားတော်က ပြဆိုချက် နှင့် ဆေးပညာအရ ပြဆိုချက်တို့ကို နှီးနှောကြည့်လျှင် တရား တော်က သန္ဓေရုပ် ကြီးပွားလာပုံကို အစပိုင်း၌ “ကလလံ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓံ၊ ပေသိ၊ ဃန” ဟု ၄-ဆင့်ပြထား၏။ ဆေးပညာအရ ထိုကဲ့သို့ ပြထားသည်ကို မတွေ့ရသော်လည်း သဘောအားဖြင့် တူညီဘွယ်ရှိ၏။ ထို့အပြင် တရားတော်က ဃနမှ ခေါင်း၊ လက်၊ ခြေ၊ ခက်မ ငါးခုပေါ်လာသည်ဆိုသောစကားနှင့် ဆေး ပညာက ဆဋ္ဌမပတ် အစ၌ ခေါင်းပေါ်လာသည်။ ဆဋ္ဌမပတ် အကုန်မှာ လက်၊ ခြေများပေါ်လာသည်ဟု ပြဆိုချက်မှာ ညီ ညွတ်လျက်ရှိ၏။ “ပဉ္စမပတ်၌ ခက်မငါးခုပေါ်လာသည်” ဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာမှာမူ ဆေးပညာက ပြဆိုချက်နှင့် အနည်း ငယ် ကဲ့လဲ့သကဲ့သို့ရှိ၏။ သို့သော်လည်း ပဉ္စမပတ်အဆုံးနှင့် ဆဋ္ဌမပတ်အစမှာ တဆက်တည်းပင်ဖြစ်သောကြောင့် နီးစပ် လျက်ပင်ရှိ၏။ ပဉ္စပတ်အတွင်းကပင် မသိမသာဖြစ်စ ပြုလာ

သည်လည်း ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အတော်အတန်ညီညွတ်သည် ဟူ၍သာ ဆိုသင့်၏။ ဤစာအုပ်စာမျက်နှာ ၄၀-တွင် (Eden and Holland's Manual of Obstetrics) မှ ကူးယူ ဖော်ပြထားသော ပုံများအရ ဆိုလျှင် အကဲအပြား မရှိ ညီညွတ်ဟန်လက္ခဏာရှိ၏။ သေသေချာချာ ကဲ့လဲ့နေသော အချက်မှာ အသက်ဝိညာဉ်ပေါ်လာသောအချိန်ပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်းညှိ၍ ယူသင့်၏။

စိတ်ဝိညာဉ်သည် အလွန်သိမ်မွေ့၏။ ပကတိမျက်စိဖြင့်၎င်း၊ မှန်ဘီလူးဖြင့်၎င်း ကြည့်၍မမြင်နိုင်။ အဘိညာဉ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ် စသော ပညာမျက်စိဖြင့်သာလျှင် မြင်သိနိုင်ပေသည်။ ထို့ ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက ပညာမျက်စိဖြင့် သိတော်မူသည့် အတိုင်း “မိဘတို့၏သုက်”သွေး ဥတုနှင့်တကွ ကမ္မဇရုပ်(၃၀) ဟူသော ကလလရေကြည်ရုပ်ထဲမှပင် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်စ၍ ဖြစ်သည်” ဟု ဟောထားပေသည်။ ထိုစဉ်အခါမှာ သုက်ပိုး အခိုက်ကကဲ့သို့ လှုပ်ရှားရန် လိုသည့်အခါလည်းမဟုတ်၊ လှုပ်ရှား ခြင်းမှာလည်း စိတ်ရောရုပ်ပါ နှစ်ပါးစလုံး အားရှိသည့်အခါ ဌာသ ဖြစ်နိုင်သည်။ အားမရှိသေးစဉ်အခါ၌ မိန်းမောတွေဝေ နေသောသူကဲ့သို့ပင် မလှုပ်ရှားနိုင်။ ကလလ ရေကြည်စသော သူငယ်၏ရုပ်မှာ မိန်းမောတွေဝေနေသူ၏ ရုပ်ထက်ပင် သိမ် မွေ့လျက် အားနည်းသေး၏။ ထို့ကြောင့် လေးလအတွင်း၌ အသက်ဝိညာဉ်ရှိသော်လည်း မလှုပ်ဘဲ ရှိခဲ့ပေသည်။ ဆရာဝန် တို့မှာမူကား သူငယ်၏ အလွန်သိမ်မွေ့သော ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်

ဝိညာဉ်ကို၎င်း၊ လူကြီးတယောက်၏ ထိုမျှလောက် မသိမ်မွေ့သော စိတ်ဝိညာဉ်ကို၎င်း၊ မည်သည့်စိတ်ဝိညာဉ်ကိုမျှ မတွေ့မြင်နိုင်ကြ။ ရုပ်အမူအရာကိုသာလျှင် တွေ့မြင်နိုင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် “ကလေးသူငယ်၏ လှုပ်ရှားခြင်း နှလုံးခုန်ခြင်းကို သာလျှင် အထောက်အထားပြု၍ လေးလရုံမှ အသက်ဝင်သည်” ဟု သတ်မှတ်ထားကြပေသည်။ ထိုသတ်မှတ်ချက်ကိုလည်း စိစစ်ကြည့်သင့်သေး၏။ အသက်ဝင်သည်နှင့်တပြိုင်နက်ပင် လှုပ်ရှားသလော၊ သို့မဟုတ် “အသက်ဝင်ပြီးနောက် စက္ကန့် မိနစ် မည်မျှကြာမှ လှုပ်ရှားသနည်း” ဟု စိစစ်ကြည့်သင့်၏။ ထိုသို့ စိစစ်ကြည့်လျှင် အတိအကျ ပြောဆိုရန် ခဲရင်းပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် လှုပ်ရှားမှု အသက်ဝင်သည်ဟု ယူဆချက်ကို တိကျမှန်ကန်ပြီ” ဟု မဆိုနိုင်။

ထို့ပြင် စိတ်ရှင်လန်းလျှင် ရုပ်ရှင်လန်း၏၊ စိတ်ညှိုးနွမ်းလျှင် ရုပ်ညှိုးနွမ်း၏။ ထို့ကြောင့် လေးလမပြည့်မီက သန္ဓေရုပ်၌ ရှင်လန်းမှု၊ ညှိုးနွမ်းမှု အပြောင်းအလဲကို စမ်းသပ်ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ထိုစဉ်ကာလက စိတ်ဝိညာဉ်ရှိ၊ မရှိကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရာ၏။ ယခုခေတ်၌ ထိုရုပ်အပြောင်းအလဲကို မမြင်နိုင်သေးလျှင် နောင်တခေတ်၌ မြင်နိုင်သူတို့ ပေါ်လာဘွယ်ရှိ၏။

ထို့ပြင် (၁) မိဘနှစ်ဦးတို့ သံဝါသပြုခြင်း၊ (၂) မိခင်မှာ ဥတုပန်းပွင့်ခြင်းဟူသော အင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသော်လည်း သူငယ်လောင်းက မရှိလျှင် ပဋိသန္ဓေ မတည်နိုင်ဟု (မ ၁-၃၃၂-မှာပင်) ဆိုထား၏။ ၎င်းဖြင့် သုက်ပိုးနှင့် သားဥတို့ပေါင်း

စပ်မိသော်လည်း သူငယ်လောင်း၏ စိတ်ဝိညာဉ် မဝင်ရောက် လာလျှင် ၎င်းသားမျိုးရုပ် ပျက်စီးသွားသည်ဟု ဆိုလိုသော ကြောင့် စပါမယ်တို့နှင့် အိုဗာတို့ ပေါင်းစပ်ပြီးမှ ၇-ရက် အတွင်းမှာ ပျက်စီးခြင်း ရှိ၊ မရှိကို ကြည့်ရှု၍လည်း ကလလ ရေကြည်အခိုက်က ဝိညာဉ် အသက်ဝင် မဝင်ကိုသိနိုင်ရာ၏။

အကြမ်းအားဖြင့် ပြရလျှင် ပစ္စည်းမဲ့ လူဆင်းရဲများမှာ သား၊သမီးပေါများ၏။ အများအားဖြင့် ပစ္စည်းရှိသူ လူချမ်းသာများမှာ သားသမီးနည်းပါး၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ “မိဘ များ၏ ဗီဇမျိုးစေ့ ရုပ်ကြောင့်ချည်း မဟုတ်တန်ရာ၊ လူချမ်းသာ ဖြစ်ရန် ကုသိုလ်ကံရှိသူတို့ နည်းပါးသောကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်” ဟု ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်အရ ယူဆအပ်၏။

သို့ဖြစ်၍ ပြဆိုခဲ့သော အကြောင်းများကို ထောက်ဆသော အားဖြင့် လေးလမတိုင်မီက သန္ဓေရုပ်မှာ လှုပ်ရှားခြင်း သွေး ခုန်ခြင်းများ မရှိသေးသော်လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောပြု ထားသည့်အတိုင်းပင် သုက်နှင့် သွေးဥတို့ ပေါင်းစပ်မိပြီးနောက် ၇-ရက်အတွင်း ကလလ ရေကြည်အခိုက်ကပင် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် စိတ်စ၍ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ လေးလရှိသောအခါ လှုပ်နိုင်အောင် ကိုယ်အင်္ဂါများနှင့် နှလုံးသွေးကြောများ ပြည့်စုံလာသော ကြောင့် ထိုအခါကျမှ လှုပ်ရှားသည်၊ နှလုံးသွေးခုန်သည်ဟု မှတ်ယူအပ်၏။

မေး။ ။ (ဃ) ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ သတ္တဝါတို့၏ စုတိ စိတ်ကျသောအခိုက်၊ မိဘနှစ်ပါးတို့၏သံဝါသ ပြုသောအခိုက်၊

ဤသို့ဆုံးဆီးချိန်တွင် သန္ဓေတည်သည်ဟု၎င်း၊ ခေတ်ပညာ ဆေးကျမ်းအရ မိဘနှစ်ပါး သံဝါသပြုသောအခါ အဘ၏ သုက်ထဲမှ စပါမယ်တို့ဇွာ အကောင်ကလေးသည် မိခင်၏ အိုပေရီမျိုးစေ့ အိမ်မှ အိုဗာဆိုသည့် အစိတ်အပိုင်းတခုနှင့် သားအိမ်ကြော အတွင်းဝယ် ပေါင်းစပ်သောအခါ သန္ဓေတည်သည်ဟု၎င်း ဆိုကြပါသည်။ မည်ကဲ့သို့ ညှိနှိုင်းယူသင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။(သ) ဤ(သ) မေးခွန်းမှာ စာမျက်နှာ ၃၄- သန္ဓေတည်ချိန် ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ဖြေပြီးဖြစ်လေပြီ။ ၎င်းကို ပြန်ကြည့်ပါ။

ရခဲသော ဒုလ္လဘ

မေး။ ။(င) အကယ်၍ ဂျဝါဟလာနေရှု၏ ဆန္ဒအရ သန္ဓေတားဆီးရေး အောင်မြင်ခဲ့ပါသော် လူ့လောက၌ လူဖြစ်လာကြရမည့် သတ္တဝါတို့အဖို့ ရခဲသော ဒုလ္လဘကြီးတခု ဆုံးရှုံးရတော့မည် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကံတရားကို မည်ကဲ့သို့ ဝေဖန်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ။(င) ပဋိသန္ဓေတားဆီးရေးအောင်မြင်သော်လည်း ၎င်းကို လူတိုင်းက အသုံးပြုကြမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် လူဖြစ်ရန် ကံရှိသူတို့မှာ ၎င်းတို့၏ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်စရာမိခင်ဌာန ရှိမည်သာ။ အချို့မှာ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲရှိမည်မဟုတ်လောဟု မေးစရာ ရှိပါ၏။ သို့သော် ထိုသို့ဖြစ်ခွင့်မရကြသော သူတို့မှာ လူဖြစ်ရန် ကံမခိုင်လုံသောကြောင့်- ဟုယူရမည်။ ဥပမာ လူဖြစ်ရပါသော်

လည်း အမိဝမ်းတွင်းမှာပင် ပျက်စီးရသောသူများ၊ မွေးပြီးနောက်
မကြာမီပင် ပျက်စီးရသောသူများ ကဲ့သို့ပင် မှတ်ရာ၏။

ပဋိသန္ဓေ တားဆေးသုံးလျှင်

ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်မထိုက်

ဤအရာ၌ ပဋိသန္ဓေ တားဆေးကို သုံးသောသူများ ဗုဒ္ဓ
တရားတော်အရ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်မထိုက်ကို မေးဘွယ်
ရှိသေး၏။ အဖြေမှာ အသက်ဝိညာဉ်ရောက်လျက် ပဋိသန္ဓေ
တည်ပြီးမှ သေပျက်စေသည့် ဆေးဖြင့်လျှင် ပါဏာတိပါတကံ
ထိုက်၏။ သို့မဟုတ်ပါဘဲ အဘ၏ သုက်ဘေတ်ကို ပျက်စီးစေ၍
ဖြစ်စေ အမိ၏ သွေး (သားဥ)ကို ပျက်စီးစေ၍ဖြစ်စေ ပဋိသန္ဓေ
တည်ခြင်းပင် လုံးလုံးကင်းစေသော ဆေးဖြင့်လျှင်ကား ဗုဒ္ဓ
တရားတော်အရ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သည်-ဟု မဆိုနိုင်၊
အကြောင်းမှာ-

- ၁။ အသတ်ခံရသောအရာမှာ သတ္တဝါဟုတ်ခြင်း၊
- ၂။ သတ်သူက ၎င်းကို သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ သေစေလိုခြင်း၊
- ၄။ သေအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊
- ၅။ ၎င်းသတ္တဝါ သေခြင်းဟူသော ဤအင်္ဂါငါးပါးလုံး
စုံလင်မှ ကံထိုက်သည်။ ဤပဋိသန္ဓေအရာ၌ စပါမယ်တို့ဇွာကို
လှုပ်ရှားသွားလာခြင်း၊ ပိုးကောင်နှင့် သဏ္ဌာန်တူခြင်းတို့ကြောင့်
ဆေးပညာအရ သုက်ပိုးဟု ခေါ်ထားသော်လည်း စိတ်ဝိညာဉ်

ရှိသည်-ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့် ၎င်းကို ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ သတ္တဝါ-ဟု အသိအမှတ်မပြု။ ထို့အတူပင် အိုဗာခေါ် သားဥ သက်သက်ကိုလည်း သတ္တဝါ-ဟု အသိအမှတ်မပြု။ ထို့ကြောင့် ပဌမအင်္ဂါ ချိုယွင်းလျက်ရှိ၏။ သုက်ပိုးနှင့် သားဥတို့ စော စောကပင် ပျက်စီးနေလျှင် ပေါင်းစပ်နိုင်ခွင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် တည်နိုင်ခွင့်မရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါသေခြင်းလည်း မရှိတော့ပြီ။ ပဉ္စမအင်္ဂါ ချိုယွင်းလျက်ရှိပြန်၏။ ဤသို့ ပဌမနှင့် ပဉ္စမအင်္ဂါနှစ်ပါး ချိုယွင်းသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေတည်နိုင်ခွင့်ပင် မရှိအောင် ဟားဆိုးသောဆေးကို သုံးသောသူအား ပါဏာတိ ပါတကံထိုက်သည်-ဟု မဆိုနိုင်။ ဥပမာ သားသမီးမရလိုသော ကြောင့် သံဝါသမပြုဘဲရှောင်ကြဉ်နေသူအားပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သည်-ဟု မဆိုနိုင်သကဲ့သို့ပင် မှတ်ရာ၏။

မေး။ ။ (စ) မိခင်၏မျိုးစေ့အိမ်မှ အိုဗာသည် မိခင်၏ ဥတု သွေး ပေါ်လာပြီးနောက် ၁၃-ရက်၊ ၁၄-ရက် မြောက်သော နေ့၌မှည့်၍ မျိုးစေ့အိမ်က ကျွတ်ကျလာပါသည်။ မျိုးစေ့ အိမ်တွင်ရှိနေစဉ်က ၎င်းအိုဗာသည် သပြက်သီးနှင့် သဏ္ဌာန်တူ ပါသည်။ သပြက်သီးမှ အစေ့ကျွတ်ထွက်သောအခါ အခွံသည် မျိုးစေ့အိမ်တွင် ကျန်ရစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူပင် ၎င်းအိုဗာသည် မှည့်၍ ကျွတ်ကျပြီးသောအခါ မျိုးစေ့အိမ်က ကျန်နေရစ်ပါ သည်။ ထို့နောက် ၎င်းအိုဗာသည် မိတ်ဘက်ဖြစ်သော စပါးပယ် တို့နှင့်တွေ့ရန် သားအိမ်ကြောအောက်သို့ ဆင်းရပါသည်။ ဥတုသွေးလာပြီးသည်နောက် ၃-၄-၅-ရက် အတွင်းမှာသံဝါသ

ပြုသော်လည်း သန္ဓေမတည်နိုင်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အိုဗာသည် ထိုအချိန်၌အောက်သို့မဆင်း၊ မှည့်လည်း မမှည့်သေးပါ။ စပါမယ်တို့ဇွာသည် သားအိမ်ကြောအတွင်းသို့ တက်သော်လည်း သေကြေပျက်စီးကုန်ရပါသည်။ တဖန် အိုဗာဆင်းသည့်ရက်အတွင်း၌ အိုဗာဆင်းသည့်တိုင်အောင် ၎င်း၏ မိတ်ဘက် စပါမယ်တို့ဇွာကို မတွေ့လျှင် ပျက်စီးရပါသည်။ ဤအဖြစ်အပျက်များသည် ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ပါ၍ ရုပ်နာမ်များနှင့် မည်သို့သက်ဆိုင်ပါသနည်း။

မေး။ ။(ဆ) “သတ္တဝါတဦးဝင်စားမှုသည်ဤအကြောင်းအရာများနှင့် သက်ဆိုင်သည်” ဟု ဆိုပါမည်လား။

ဖြေ။ ။(စ-ဆ) သုက်နှင့်သွေး နှစ်ဦးစပ် သန္ဓေမျိုးရုပ်သည် ကမ္မဇရုပ် ၃၀-နှင့်တကွ ပဋိသန္ဓေ စိတ်၏တည်ရာ မှီရာ ဖြစ်သောကြောင့် စာမျက်နှာ ၃၅-သန္ဓေတည်ချိန်၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရုပ်နာမ်တို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်၏။ ဘဝအသစ်ဖြစ်သူနှင့်လည်း သက်ဆိုင်၏။ သက်ဆိုင်ပုံကို အနည်းငယ်ထပ်၍ ပြဦးအံ့။

ပဋိသန္ဓေ ၄-မျိုး

ပဋိသန္ဓေသည် (၁)ဥပပတ်၊ (၂)သံသေဒဇ၊ (၃)အဏ္ဏဇ၊ (၄)ဇလာဗုဇ ဟူ၍ ၄-မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင်—

(၁) ဥပပတ်မှာ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် တပါတည်းပင် တကိုယ်လုံးရုပ်တွေအပြည့်အစုံ တပြိုင်နက်ဖြစ်ပေါ်ကြ၏။ တနေရာရာမှ ကျလာသကဲ့သို့ တွားကနဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ၎င်းမှာ မည်သည့်

အရာကိုမျှ မမှီဘဲ ကံသက်သက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာပေသည်။ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ပဋိသန္ဓေမျိုးပေတည်း။ ။ ၎င်းနတ်ဗြဟ္မာတို့၏ ရုပ်မှာ လူတို့တွေ့နေရသော လေရုပ်မျှာထက်ပင် သိမ်မွေ့သေး၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကို လူတို့မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်၊ စမ်းသပ်၍လည်း မတွေ့နိုင်။

(၂) သံသေဒဇပဋိသန္ဓေမှာ ရေညှိ အပုပ်အညှိ စသည်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်၏။ ပိုးလောက်စသည်တို့၏ ပဋိသန္ဓေမျိုးပေတည်း။ ၎င်းပဋိသန္ဓေရုပ်နာမ်မှာ အညှိထမျိုးမျိုးကို အမှီရမှ ဖြစ်နိုင်သည်။ သန့်ရှင်းခြောက်သွေ့နေသော ပန်းကန်ပြားစသည်၌ကား မဖြစ်နိုင်။

၁။ “ဗြဟ္မာများမှာ လူတို့ကဲ့သို့ ယောက်ျား မိန်းမ ရှိပါသလား။ ဥပပတ် နတ်များမှာ သား၊ သမီး ရှိပါသလား” ဟူသော နောက်ဆုံးအမေးကို ဖြေရှင်းပြန်သည်မှာ—

ဗြဟ္မာတို့မှာ လူတို့ကဲ့သို့ ယောက်ျား မိန်းမတို့၏ လိင်အင်္ဂါ မရှိ၊ ကာမရာဂစိတ်လည်း မရှိ၊ ဒေါသစိတ်လည်း မရှိ။ သို့သော် ကိုယ်အနေအထားမှာ ယောက်ျားအသွင်ဖြင့် ခံ့ညားထွားကြိုင်းစွာ ရှိ၏။

ဥပပတ်နတ်များမှာ သား၊ သမီး ရှိကြ၏။ ၎င်း သား၊ သမီးတို့မှာ ရင်ခွင်ထဲ၌ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ဇနီးသည် နတ်မိန်းမတို့မှာ အိပ်ရာပေါ်၌ ဖြစ်လာ၏။ အလုပ်အကျွေး အခြွေအရံတို့မှာ အိပ်ရာဘေးပတ်လည်၌ ဖြစ်လာကုန်၏။

(၃) အဏ္ဏဇ-ဥဉ္ဇဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနှင့် (၄) ဇလာဗုဇ အချင်းဉ္ဇဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေတို့မှာ မိဘတို့၏ သုက်သွေးကို အမှီ ရမှ ဖြစ်နိုင်သည်။

ဤအရာ၌ မှီရာရုပ်ရှိလျှင် ၎င်းကိုမှီ၍ ကမ္မဇရုပ်နှင့် စိတ် ဝိညာဉ်ဖြစ်နိုင်ပုံမှာ လူတို့၏ ကိုယ်၌ အသားအစားထိုးပေးခြင်း ဖြင့် ထင်ရှား၏။ ဆရာဝန်တို့သည် လူနာ၏ ကိုယ်မှ အူစသော မကောင်းသော အသားကိုထုတ်၍ ကောင်းသောအသားကို အခြားသူ၏ကိုယ်မှ ယူ၍ ထည့်ပေးကြ၏။ ထိုအသားသစ်မှာ အခြားသူထံမှ ထုတ်ယူပြီးသော ကာလက ကာယပသာဒခေါ် ကမ္မဇရုပ်မရှိတော့ပြီ။ ဥတုဇသက်သက်သာ ရှိတော့၏။ သို့သော် လည်း လူနာ၏ ကိုယ်က အသားနှင့်ကောင်းကောင်း ဆက်စပ် မိသောအခါ ထိုအသစ်ထည့်ထားသော အသားပိုင်း၌ ကာယ ပသာဒခေါ် ကမ္မဇရုပ်နှင့် ထိသိမှု ကာယဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ပေါ် သည်ကို လူနာကိုယ်တိုင်တွေ့နိုင်၏။ ထို့အတူပင် သံသေဒဇ၊ အဏ္ဏဇ၊ ဇလာဗုဇပဋိသန္ဓေရုပ်၊ နာမ်တို့မှာလည်း အညှိသုက် သွေးဟူသော ဥတုဇရုပ်တို့ကိုပင်မှီ၍ ဖြစ်ကြရ၏။ ထို့ကြောင့် သုက်ပိုးနှင့် သားဥပေါင်းစင်မိပြီးသော သန္ဓေမျိုးရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေရုပ်၊ နာမ်တို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပေ၏။ ဘဝအသစ် ဖြစ်သော သတ္တဝါနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပေ၏။

ဤအရာ၌ အထူးမှတ်ဖွယ်အချက်တခုမှာ သံသေဒဇ၊ အဏ္ဏဇ၊ ဇလာဗုဇသတ္တဝါတို့သည် ရုပ်ကြမ်းများကို မှီ၍ ပဋိသန္ဓေတည် လာခဲ့ရသောကြောင့် သေသွားသောအခါ၌ စိတ်ဝိညာဉ်နှင့်

ကမ္မဇရုပ်နုများ ချုပ်ပျောက်သွားကြသော်လည်း ဥတုဇရုပ်
ကြမ်းကြီးမှာ မူလကအတိုင်းပင်ကျန်နေရ၏။ ဥပပတ်သတ္တဝါ
နတ်ဗြဟ္မာတို့မှာမူ ပဌမကပင် ရုပ်ကြမ်းများကို မမှီဘဲ ဖြစ်လာ
ခဲ့သောကြောင့် သေသွားသောအခါ၌လည်း ဘာမှမကျန်ရစ်ဘဲ
စာကိုယ်လုံး ပျောက်သွားရလေသည်။

သုက်ရည်သည် သတ္တဝါမဟုတ်

မေး။ ။ (ဇ) သုက်ရည်တွင်ရှိသော စပါမယ်တို့ဇွာ
အကောင်ကလေးများသည် ဘယ်အကြောင်းကံရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ (ဇ) ဆေးပညာအရအားဖြင့် စပါမယ်တို့ဇွာ
ခေါ်သော သုက်ပိုးများကို ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်အရအားဖြင့်
သတ္တဝါဟု အသိအမှတ်မပြု။ သားမျိုးရုပ်ဟူ၍သာ အသိအမှတ်
ပြု၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသုက်ပိုးတို့ကို မည်သည့်အကြောင်း
ကံကြောင့်မျှ ဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ အမှန်အားဖြင့် မူလတည်ရာ
ကိုယ်မှ လွတ်ထွက်သွားပြီးသော ထိုသုက်များမှာ ဥတုကြောင့်
ဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်သက်သက်သာဖြစ်၏။ သို့သော် ပဋိသန္ဓေ
တည်မည့်သူငယ်၏ အဆင်းလှခြင်း၊ မလှခြင်း၊ ကျန်းမာခြင်း၊
မကျန်းမာခြင်း စသည်တို့၏ အခြေခံလည်း ဖြစ်သောကြောင့်
သတ္တဝါတို့၏ အသုံးအဆောင် ဥယျာဉ်ဗိမာန်စသည်ကဲ့သို့ ကမ္မ
ပစ္စယ ဥတုဇရုပ်ဟူ၍လည်း ဆိုသင့်သေး၏။ ပဋိသန္ဓေနေမည့်သူ၏
ကံအကြောင်း အားလျော်စွာ ဥတုကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်ဟု
ဆိုလိုသည်။

တမလွန်ဘဝ ရှိသလား

မေး။ ။ (စု) ရုပ်ဝါဒအရ အမိနှင့်အဘ ပေါင်းစပ်သောအခါ သန္ဓေတည်သည်ကို ခေတ်ဆေးပညာက လက်ခံပါသည်။ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာများအရ တမလွန်ဘဝရှိသည်ကို အထက်ပါ အကြောင်းများအရ နားလည်လွယ်အောင် မိန့်ကြားတော်မူပါဘုရား။

(ခေတ်ဆေးပညာအရ “တမလွန်ဘဝ ရှိကြောင်း”ကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ သက်သေထုတ်ပြီး မဖော်ပြနိုင်ပါ။ မိဘနှစ်ပါးတို့ ပေါင်းစပ်သံဝါသပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော သားသည် အိုမင်း၍ သေသောအခါ ၎င်း၏ဘဝ ကုန်ဆုံးပါတော့သည်။)

ဖြေ။ ။(စု) ဆေးပညာသည် ရုပ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရောဂါတို့ကို ကုစားရန်အတွက် ဖြစ်၍ ၎င်းပညာဖြင့် စမ်းသပ်ရှာဖွေလျှင် ရုပ်အကြောင်းကိုသာ မှန်ကန်စွာ သိနိုင်ပေမည်။ ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းသည်ကား အဓိကအားဖြင့် နာမ်၏ အရာဖြစ်ပေသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ ဟူသော အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်ခေါင်းဆောင်သော နာမ်၊ ရုပ်တို့၏ အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသဘော ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းနာမ်တရားနှင့် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်အစရှိသော အကျိုးနာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပုံကို ရုပ်၌ စမ်းသပ်သောနည်းဖြင့် မသိနိုင်ကြောင်း စာမျက်နှာ (၂၀)နှင့် (၄၂) (၄၃)တို့၌ ပြခဲ့ပြီ။ ၎င်းတို့ဖြင့်ပင် ဤ(စု) မေးခွန်းကို ဖြေပြီး ဖြစ်နေလေပြီ။

ဤအရာ၌ ထပ်မံ၍ပြောလိုသည်မှာ မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်သော အဆင်းကို နားဖြင့်မကြားနိုင်၊ နားဖြင့် ကြားနိုင်သောအသံကို လည်း မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်၊ ကင်မရာဖြင့် ဖမ်းယူနိုင်သောရုပ်ပုံကို ရကော်ဒါဖြင့် မဖမ်းနိုင်၊ ရကော်ဒါဖြင့် ဖမ်းယူနိုင်သောအသံကို ကင်မရာဖြင့် မဖမ်းနိုင်ဟူသော သဘာတရားကို ယုံကြည်လက်ခံ နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူပင် အဘိညာဉ်စသော ဉာဏ်ထူးများဖြင့် သာ သိမြင်နိုင်သော တမလွန်ဘဝအကြောင်းကို ရုပ်၌သာ စမ်းသပ်နိုင်သော ဆေးပညာဖြင့် မသိမမြင်နိုင်ဟူသော သဘော တရားကိုလည်း လက်ခံသင့်၏။ ထိုသို့လက်မခံပါဘဲ “ဆေးပညာ ဖြင့် မတွေ့ရသောကြောင့် တမလွန်ဘဝမရှိ” ဟု ယူဆလျှင် ထိုအယူမှာ “မျက်စိမမြင်ရသောကြောင့် အသံကို မရှိ” ဟု ယူသကဲ့သို့၎င်း၊ “နားဖြင့်မကြားရသောကြောင့် အဆင်းကိုမရှိ” ဟု ယူသကဲ့သို့၎င်း အမှားသာဖြစ်မည်ဟု သိအပ်၏။

ထို့ကြောင့် ပကတိမျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်သော ပိုးမွှားကလေး များ မြူမှုကလေးများကို မြင်လိုလျှင် ၎င်းတို့ကို မြင်စေနိုင်သော မှန်ဘီလူးများဖြင့် ကြည့်ရသကဲ့သို့ တမလွန်ဘဝအကြောင်းကို သိလိုလျှင် ၎င်းကိုသိစေနိုင်သော အဘိညာဉ်၊ ဝိပဿနာဉာဏ်တို့ ကို ဖြစ်အောင် အားထုတ်၍ ကြည့်အပ်၏။ ထိုဉာဏ်ထူးများကို ရအောင် အားမထုတ်နိုင်လျှင် ဗုဒ္ဓတရားတော်များ၌ ညွှန်ပြ ထားသည့်အတိုင်း အကြောင်းအကျိုးဆက်သွယ်ပုံကို ဆင်ခြင်၍ သိရာ၏။ ထိုသို့မှ မဆင်ခြင်နိုင်လျှင် ဘဝဟောင်းက အကြောင်း များကို ပြန်ပြောနိုင်သော ဇာတိဿရခေါ် လူဝင်စားတို့၏ ဖြစ်ပုံကို စုံစမ်းဆင်ခြင်၍ ယုံကြည်ယူဆသင့်၏။

လူဝင်စား ဆိုသူများမှာ နိုင်ငံတကာ၌ အနည်းငယ်စီရှိကြ၏။ သို့သော် “တမလွန်ဘဝ မရှိ” ဟု ယူဆထားသော သူတို့က ထိုလူဝင်စားတို့၏ ဆကယ်အမှန် ပြောချက်ကို မယုံကြည်ကြ။ မိစ္ဆာအယူကို ပြောသည်ဟု လူကြီးများက ဟန့်တားထားသောကြောင့် “တမလွန်ဘဝ မရှိ” ဟု အယူရှိသော လူမျိုးတို့၏ ကလေးများမှာ မပြောဝံ့သဖြင့် မထင်ရှားဘဲ ပျောက်ကွယ်သွားရှာကြ၏။ တကယ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ကလေးများမှာ ဘယ်က အယူဝါဒကိုမျှ လက်မခံရသေး၊ မိမိတို့သိသည့် အတိုင်းသာ ပြောကြပေသည်။ လူကြီးများမှာမူ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာတရားအရအားဖြင့်၎င်း၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တွေးခေါ်ကြံဆချက်အားဖြင့်၎င်း အယူဝါဒများကို လက်ခံထားကြ၏။ ထို့ကြောင့် မှားသောအယူကို လက်ခံထားလျှင် ထိုလူကြီးများသာလျှင် မှားမည်။ ကလေးများမှာ မှားဘွယ်အကြောင်း မရှိပေ။ ဤအချက်ကို စဉ်းစားကြည့်လျှင် အားကြီးသော လူကြီးမိဘများက အားငယ်သော ကလေးသူငယ်၏ အမှန်အကန်ပြောဆိုချက်ကို ဖိနှိပ်တားမြစ်ကြသည်မှာ အလွန်ပင် မတရားရာ ရောက်နေကြောင်း ထင်ရှား၏။

သို့သော် ဘဝဟောင်းက အကြောင်းကို ပြောသူတိုင်း အမှန်ချည်းဟူ၍ကား မဆိုနိုင်ပါ။ လူကြီးမိဘများက သင်ပေးသောကြောင့် ပြောသူများလည်း ရှိပေလိမ့်မည်။ ပညာဖြင့် ချင့်ချိန်၍ ယုံသင့်သည်ကိုသာ ယုံရပေမည်။ ယုံသင့်သော ဝတ္ထုအနည်းငယ်ကို ဤ၌ ထုတ်ပြဦးအံ့။

သုံးနှစ်သမီး ကလေးမကလေး

၁၉၅၆-ခုနှစ်က ဖျာပုံမှ သုံးနှစ်အရွယ် ကလေးမကလေး
 ဗာယောက် ဘုရားဖူးရန်လာသော မိခင်နှင့်အတူ ကမ္ဘာအေးသို့
 ရောက်လာ၏။ ၎င်းကလေးမမှာ ပိဋကပါဠိစာများကို အချိုး
 တကျ သွက်သွက်လက်လက် ဖတ်နိုင်၏။ ပါဠိစာပေမှာ ခေတ်
 ပညာတတ် လူကြီးများပင် အချိုးကျအောင် မဖတ်နိုင်သည်
 သာများ၏။ ၎င်း၏မိဘများမှာလည်း ဆင်းရဲသော တောသူ
 တောသားများသာဖြစ်သည်။ သင်ပေးချိန်လည်းရှိမည်မဟုတ်၊
 သူတို့ကိုယ်တိုင်ကပင် သင်ပေးနိုင်လောက်အောင် စာလည်း
 မတတ်ကြ၊ ယင်းကလေးမကလေး ဘိတ်စာတခုကို ဖတ်နေသည်မှ
 စ၍ စာဖတ်တတ်မှန်း အံ့အားသင့်လျက် သိရသည်ဟုဆို၏။
 ရှေးဘဝအကြောင်းကို မေးလျှင် ငိုသောကြောင့်၎င်း၊ အချို့
 ရဟန်းများ၏ အမည်ကို သူ့အလိုလိုသိသည့်ပြင် မောင်နန္ဒိယ
 စသည်ဖြင့် မရှိမသေ ခေါ်သောကြောင့်၎င်း၊ မိမိတို့၏ ဆရာ
 ဘုန်းကြီးကပင် ဖြစ်လာသည်ဟု သက်ဆိုင်သူတို့က ယူဆကြရ
 ၏။ ၎င်းကလေးမမှာ စာမသင်ရဘဲ အဖတ်ခက်သော ပါဠိများ
 ကို သွက်သွက်လက်လက် အချိုးတကျဖတ်နိုင်သည်ကို ရှေးဘဝက
 အလေ့အလာကြောင့်ပင်ဟု ယူဆသင့်၏။ သို့သော် ဤဝတ္ထု
 မှာ ဉာဏ်ကောင်းသူအား သင်ပေးလျှင် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု မယုံ
 ချင်သူတို့က ဆင်ခြေပေးစရာရှိသေး၏။

မျောက်ဘဝက လူ

၁၉၄၈-ခုနှစ်က ရွှေဘိုခရိုင် ဆိပ်ခွန်ရွာ မဟာစည်ကျောင်း တိုက်သို့ ကျန်းလှနယ် ပုတီးရွာမှ ဦးဒီပခေ၁ ရဟန်းတပါးလာ ရောက်၍ တရားအားထုတ်၏။ ၎င်းက “သူဟာ ခွေးဘဝက မျောက်ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်ရှိရာ သူ့ကိုမိခင်က ပို၍ချစ်ကြောင်း ကလေးထိန်းရာမှာ နေရာမကျ၍ မျောက် မကြီးကရိုက်ကြောင်း၊ ပြောင်းဖူးကိုစားလျှင် လက်နှစ်ဘက်နှင့် ကိုင်၍စားလေ့ရှိကြောင်းစသည်များကိုပြော၏။ ယင်းဦးဒီပမှာ ယခုထက်တိုင် သူ၏နေရပ်၌ ရှိနေ၏။

ခွေးဘဝက လူ

မြင်းခြံခရိုင် ရောဝတီကျန်းထဲက မိဖုယားရွာ၌ မယ်အိမ် ခေါင်း၏သား (ယခု အသက် ၅၀-ခန့်ရှိ) မောင်တိုက်စိုးဆိုသူ သည် ခွေးဘဝက မယ်မင်းပု- ဖိုးခိုတို့၏အိမ်၌ ခွေးမဖြစ်ခဲ့ ကြောင်း၊ ခွေးသားကလေးများမွေးလျက် တညသောအခါမှာ စားစရာမရှိသောကြောင့် တခြားအိမ်သို့သွား၍ ထမင်းအိုးကို ဖွင့်ကာ ထမင်းချိုးကို ခိုးစားနေခိုက် အိမ်ရှင်က ခရင်းနှင့် ရင် ပတ်ကို ထိုးသောကြောင့် ထွက်ပြေးလာခဲ့ရကြောင်း၊ သား ကလေးများအနီးသို့ ရောက်သောအခါ လဲကျ၍သေခဲ့ကြောင်း စသည်ကိုပြော၏။ ထိုသူ၏ရင်ပတ်၌ ခရင်းဒဏ်ရာ ထင်လျက် ရှိ၏။ ၎င်းမှာ စွဲလမ်းသောစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ယူသင့်၏။

ဥပမာ အိပ်မေ့ ချထားသောသူအားဆရာက သံပူနှင့်ကပ်မည်ဟု ပြော၍ ခဲတန်နှင့် ကပ်လိုက်လျှင် သံပူဟု စွဲလမ်းမှုကြောင့် ထို နေရာတွင် မီးလောင်ဖု ပေါ်လာခြင်းမျိုးပင်ဟု မှတ်ရာ၏။

ပုဇွန်ဘဝက လူ

ထို့ပြင် ထိုမိဖုယားရွာအနီး မီးလောင်ကျွန်းရွာ၌ ဖိုးပြန်ကြီး မညီတို့၏ သမီး မယ်တင်ဆိုသူမှာ ရှေးဘဝက လယ်ပုဇွန်လုံး ဖြစ်ခဲ့ကြောင်းပြော၏။

အထက်ပါ ဝတ္ထုတို့၌ မျောက်၊ ခွေး၊ ပုဇွန်လုံးဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ပြောသူတို့မှာ သင်ပေး၍၎င်း၊ တစုံတရာအကျိုးကို မျှော်၍၎င်း ပြောသည်ဟုစပ်စွဲရန် အကြောင်းမရှိပေ။ မိမိတို့တွေ့ကြုံခဲ့သည်ကို မှတ်မိသည့်အတိုင်း ပြောကြသည် ဟူ၍သာ ယုံကြည်ထိုက်လှ ပေ၏။

ထိုမှတစ်ပါး အလားတူ ယုံကြည်ထိုက်သော ဝတ္ထုများ၊ တစ္ဆေဘဝက အဖြစ်အပျက်များကို ပြန်ပြောသော ဝတ္ထုများ လည်း များစွာပင်ရှိ၏။ ဉာဏ်ထူးနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားမထုတ် နိုင်သူတို့သည် ထိုသို့သော အကြောင်းအရာတို့ဖြင့် တမလွန်ဘဝ ရှိကြောင်း ယုံကြည်ထိုက်၏။

ထို့ပြင် သူများနှင့် အလုပ်အကိုင်ခြင်း တူပါလျက် အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အကျိုးပေး အလွန်ထူးချွန်ခြင်း၊ အချို့မှာ အလွန်

ညံ့ဖျင်းခြင်း၊ အချို့မှာ ဉာဏ်ထူးချွန်ခြင်း၊ အချို့မှာ မိဘမျိုးရိုး
 နှင့်မတူဘဲ စိတ်နေစိတ်ထား အလေ့ဝါသနာ အလွန်ကွဲပြားစန
 ခြင်း စသည်တို့ကိုတွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့မှာ ရှေးဘဝက ကံ၊ ဉာဏ်၊
 အလေ့ စသည်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဗုဒ္ဓ တရားတော်က
 ဆိုထား၏။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ကို ထောက်ဆသောအားဖြင့်လည်း
 ရှေးဘဝ နောင်တမလွန်ဘဝရှိကြောင်း ယုံကြည်အပ်၏။

မေးခွန်းအမှတ် (၁) အဖြေပြီး၏။

ရောဂါပိုးများသည် သတ္တဝါမည်ပါသလား

မေးခွန်းအမှတ်- ၂

မေး။ ။(က) ဆေးပညာအားဖြင့် တွေ့ရှိရသော ရောဂါပိုးကောင်ကလေးများမှာ တကိုယ်မှနှစ်ကိုယ်၊ နှစ်ကိုယ်မှ လေးကိုယ်၊ လေးကိုယ်မှ ရှစ်ကိုယ်၊ ရှစ်ကိုယ်မှ တဆယ့်ခြောက်ကိုယ် စသည်အားဖြင့် တိုးပွား များပြားလာပါသည်။ သို့အလိုလို သေသည်ဟူ၍ မရှိပါ။ ထိုပိုးကောင်များမှာ အကြောင်းကံတရားရှိပါသလား။

(ဥပမာ- ဝမ်းကိုက်ရောဂါ စွဲကပ်သော သူနာတွင် အင်းအမီးပါဟစ်တိုလိပ်ကား (Entamoeba Hystolitica) ပိုးမျိုးတွေ့ရသည်။ အခြား ရောဂါတို့၌လည်း ရောဂါပိုးများ တွေ့ရှိရပါသည်။)

အဖြေအမှတ်- ၂

ဖြေ။ ။(က) ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ကာမဘုံက သတ္တဝါမှာ စိတ်ဝိညာဉ်သည် ပဓာနအင်္ဂါဖြစ်၏။ ၎င်းစိတ်ဝိညာဉ်မှာ တကိုယ်ကနှစ်ကိုယ် ခွဲထွက်နိုင်။ ထို့ပြင် သတ္တဝါမှန်လျှင် သူ့

ရောဂါပိုးများကိုသတ်လျှင်ပါဏာတိပါတကံထိုက်သလား[၆၁]

ဘဝ အားလျော်စွာ အသက်တမ်းရှိ၏။ ထိုအသက်တမ်း ကုန်လျှင် သေကြေပျက်စီးရ၏။ မေးခွန်း၌ ဖေါ်ပြထားသော ရောဂါပိုးအချို့မှာ မွေးထုတ်ခြင်းမျိုး မရှိပါဘဲ တကိုယ်မှနှစ်ကိုယ် နှစ်ကိုယ်မှ လေးကို၊ လေးကိုယ်မှရှစ်ကိုယ် စသည်ဖြင့် ပွားလာသည်ဟု ဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ ဘယ်တော့မှ သူ့အလိုလိုမသေဟု ဆိုသောကြောင့်၎င်း “ဆေးပညာအရ ပိုးဟုခေါ်ရသော်လည်း ဗုဒ္ဓတရားတော်အရအားဖြင့်မူ ၎င်းတို့ကို သတ္တဝါဟုအသိအမှတ် မပြု” ဥပမာ-တပင်တည်းမှ အကိုင်းများကိုဖြတ်၍ ခွဲစိုက်လျှင် အပင်အသီးအသီးဖြစ်နိုင်သော သစ်ပင်ရုပ်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဘယ်တော့မှမသေပျက်နိုင်သော သံချေးများ ကြေးညှိများ၊ ကျောက်ခက်များကဲ့သို့၎င်း၊ ခွဲတိုင်းလည်းရ၊ သေလည်းမသေနိုင်သော ပြဒါးရုပ်၊ ရေရုပ်ကဲ့သို့၎င်း ရုပ်အထူးများဟူ၍သာ အသိအမှတ်ပြုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သော ရောဂါပိုးများမှာ မည်သည့်ကံအကြောင်းနှင့်မျှ မသက်ဆိုင်၊ ရောဂါ စွဲမည့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကုသိုလ်ကံ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဥတုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော ကမ္မပစ္စယ ဥတုဇရုပ်များဟူ၍သာ သိအပ်၏။

ရောဂါပိုးများကိုသတ်လျှင်
ပါဏာတိပါတကံထိုက်သလား

မေး။ ။(ခ) အနောက်နိုင်ငံ ဆေးပညာအရ ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းသော ရောဂါ ပိုးများများကြောင့် ဖြစ်ကြသည်ကို ကမ္ဘာ့သမားတော်ကြီး များစွာတို့က သက်သေထုတ်ကြပြီးလျှင် ကမ္ဘာသို့ တင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ ထိုရောဂါပိုး

များကို နှိမ်နင်းသတ်ဖြတ်ရန်ဆေးများကို ရှာဖွေကြသောအခါ ကာလသားရောဂါအတွက် သတ်ရန် စိန်ပါသည့် ရှားစနစ် (Arsenic) ခေါ် ထိုးဆေး၊ နမိုးနီးယား ရောဂါများသတ်ရန် အတွက် ပယ်နင်စလင် (Penicillin) ထိုးဆေး၊ တီဘီပိုးများ သတ်ရန်အတွက် စတရက်တိုမိုင်ဆင် (Streptomycin) ထိုးဆေးများနှင့် အခြားဆေးများကို ရရှိခဲ့ကြပါသည်။ ၎င်းဆေးများနှင့် လူမမာတို့အား ထိုး၍ကုသတိုင်း ကုသတိုင်း ဆရာဝန်များသည် ရောဂါပိုးများကို သတ်ရာ ရောက်ရှိနေကြပါသည်။ ထို့အတွက် ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်ပါသလား။

(၎င်းရောဂါပိုး၊ ကလေးများသည် မြေအပြင်၌ တွေ့ကြရသော ပိုးမွှားတို့ကဲ့သို့ပင် လူးလာလှုပ်ရှားသွားလာ စားသောက်နေကြသောကြောင့် သက်ရှိသတ္တဝါတမျိုး ဟူ၍ ခေတ်ဆေးပညာအရ ယူဆကြပါသည်။)

ဖြေ။ ။(ခ) အထက်ပါ (က)အဖြေ၌ပြခဲ့သော ရောဂါပိုးမျိုးဖြစ်လျှင် ၎င်းတို့မှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ပါဏဟု မဆိုအပ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ပျက်စီးစေခြင်းဖြင့် ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်။

အကယ်၍ ပကတိမျက်စိဖြင့် မြင်တွေ့နေရသော အခြားပိုးများကဲ့သို့ သန္ဓေတည်ပြီး မွေးခြင်း၊ အသက်တမ်း အလိုက် သေခြင်းများ ရှိပါမူ ထိုသို့သောပိုးများမှာ ပါဏပင်ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပိုးများကို သတ္တဝါဟုအမှတ်ရှိလျက် သေအောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့ သေပျက်သွားလျှင် ပါဏာတိပါတကံ

ရောဂါပိုးများကိုသတ်လျှင်ပါဏာတိပါတကံထိုက်သလား[၆၃]

ထိုက်သည်ဟု ယူအပ်၏။ သို့သော် ပါဏာတိပါတကံသည် သီလ
စသော ကုသိုလ်ဂုဏ်ရှိသူကိုသတ်လျှင် အပြစ်ကြီး၏။ဂုဏ်မရှိသူကို
သတ်လျှင် အပြစ်ငယ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ဘာဂုဏ်မျှ ရှိမည်မဟုတ်သော
ထိုပိုးကလေးများကို သတ်ခြင်းမှာ အလွန်ပင် အပြစ်သေးငယ်
ရာ၏။ အကယ်၍ ထိုပိုးများသေခြင်းကို အာရုံမထားဘဲ ရောဂါ
ပျောက်ကင်းခြင်းကိုသာ ရည်မျှော်၍ ဆေးပေးလျှင် ဖြစ်စေ၊
၎င်းတို့ကို ဝိညာဉ်အသက်ရှိသော သတ္တဝါမဟုတ်ဟု အမှတ်
ရှိလျှင်ဖြစ်စေ မိမိဆေးကြောင့် ၎င်းတို့သေသော်လည်းပါဏာတိ
ပါတကံ မထိုက်ဟု ယူအပ်၏။

မေးခွန်းအမှတ်(၂)အဖြေပြီး၏။

စိတ်နှင့် ရောဂါ

မေးခွန်း အမှတ်-၃

မေး။ ။(က)ယခုခေတ် သွေးတိုးရောဂါ၊ နှလုံးသွေးကြော ပိတ်ရောဂါ၊ ဦးနှောက်သွေးကြောပိတ်ရောဂါ သို့သော်ပါဒ်ရောဂါ စသည်အားဖြင့် များစွာသောရောဂါတို့သည် ချမ်းသာကြွယ်ဝသောသူ၊ ရာထူးဂုဏ်သိရှိ ကြီးသောသူ၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော ဆရာတော်ကြီးများ အချို့တို့၌ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၎င်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငွေကြေး အင်အား ပြည့်စုံပါလျက်နှင့် ဤဝေဒနာကြီးများကို ခံစားကြရပြီး မသေနိုင်ဘဲ အိပ်ရာ၌ လပေါင်းများစွာ လဲနေကြရာတွင် ဆေးပညာဖြင့် မည်မျှပင် ကုသကြပါသော်လည်း မပျောက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြပါသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၌ ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် ဆေးပညာ အလိုအားဖြင့် ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ ရှိသည့်အနက် စိတ်နှင့် အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြပါသည်။ ထိုယူဆချက်ကို လက်ခံပါသလား။

စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည် ဆိုရာတွင် ဦးနှောက် အလုပ်ကို များပြားစွာလုပ်သော ရဟန်းရှင် လူတိုင်းမှာ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရှိ သွေးကြောများက ခန္ဓာကိုယ်၏ နှလုံးသို့ မပို့နိုင်သောကြောင့် ရေအားနည်းသော ဥယျာဉ်၌ ရေကိုလုံလောက်စွာ မလောင်း

နိုင်၍ ဥယျာဉ်ကြုံလိုသွားရသကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ်တွင်လည်း ကြုံလို လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အဖြေအမှတ်-၃

ဖြေ။ ။ (က) ယခုခေတ်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေသော သွေးတိုး ရောဂါ၊ နှလုံးသွေးကြောပိတ်ရောဂါ၊ ဦးကျောက် သွေးကြော ပိတ်ရောဂါ၊ သွေးချာပါဒ်ရောဂါ အစရှိသော ရောဂါများကို စိတ် ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆချက်မှာ မှန်သင့်သလောက် မှန်ဘူးလား ရှိ၏။ သို့ရာတွင် စိတ်အမျိုးအမည်ကို ခွဲခြားရန်ကား လိုပေ လိမ့်မည်။

၎င်းကို လောဘ၊ ဒေါသဖြင့် ပူလောင်သောစိတ်၊ လောဘ၊ ဒေါသကင်းလျက် ကြည်လင်အေးချမ်းသောစိတ် ဟူ၍ အကျဉ်း ချုပ်အားဖြင့် နှစ်မျိုးခွဲသင့်၏။ ထိုတွင်စီးပွားရေး အလုပ်အကိုင် များ၌ အလွန်ကြောင့်ကြစိုက်လျက် ပူပန်မှုသောက စိတ်အား ကြီးနေသောသူအား၎င်း၊ ကျောင်းကန်ကိစ္စ၊ တပည့်တပန်းကိစ္စ၊ ဟောပြောဆက်ဆံရေးကိစ္စ၊ ကျမ်းရေးသား စိစစ်ရေးကိစ္စတို့၌ ကြောင့်ကြ စိုက်မှုများနေသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း၊ ထိုသို့ သော ရောဂါဖြစ်လျှင် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည်လည်း ရှိရာ၏။ ထိုစိတ်မှာလည်းလောဘ၊ ဒေါသဖြင့်ပူလောင်သောစိတ်မျိုးသာ ဖြစ်ရာ၏။ သို့သော် စိတ်ကြောင့်ဟူ၍သာ တထစ်ချယူရန်ကား သင့်မည်မသင့်။ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှု နည်းခြင်းဟူသော အနေ အထိုင် မချခြင်း (ဝိသမပရိဟာရ) ရောဂါ ဖြစ်စေတတ်သော

အစာအာဟာရ၊ အိုမင်းဆွေးမြေ့ခြင်း (ဇရာ) နှင့် ကံအားလျော်စွာ မူလကပင် ပါလာသော အကြောအသွေး အခြေအနေတို့ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပွယ်အကြောင်း ရှိသေး၏ *။

* ဤအရာ၌ ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်တို့တွင် ပြဆိုထားသော ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်း ဂ-ပါးနှင့်လည်း နှီးနှော၍ ရှင်းပြဦးအံ့။

(၁) သည်းခြေပျက်ခြင်း၊ (၂) သလိပ်ပျက်ခြင်း၊ (၃) လေပျက်ခြင်း၊ (၄) သည်းခြေ၊ လေ၊ သလိပ် သုံးမျိုးစုံ ပျက်ခြင်း၊ (၅) ဥတုပျက်ခြင်း၊ (၆) အနေအသိုင်မမျှတခြင်း၊ (၇) ရုပ်ကိုယ်၌ အနာတရဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ (၈) အကုသိုလ်ကံတရားဟူသော ဤအကြောင်းရှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကြောင့် ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်တို့၌ ပြဆိုထား၏။

ဤအကြောင်းရှစ်ပါးထဲ၌ စိတ်၊ အစာအာဟာရနှင့် အိုမင်းဆွေးမြေ့ခြင်းဟူသော ရောဂါဖြစ်ကြောင်း သုံးမျိုးတို့ကို တိုက်ရိုက်အားဖြင့် ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ သို့သော်လည်း သည်းခြေပျက်လျှင် စိတ်လည်း ပျက်၏။ စိတ်ပျက်လျှင်လည်း သည်းခြေပျက်တတ်၏။ အသက်ရှူလေမှ စ၍ လေရုပ်လည်း ပျက်တတ်သည်ပင်။ ထို့ကြောင့် စိတ်အကြောင်းမှာ သည်းခြေပျက်ခြင်း၊ လေပျက်ခြင်းတို့၌ ပါဝင်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ ထို့ပြင် ရောဂါဖြစ်စေတတ်သည့် အစာကို စားခြင်းသည် အဆိပ်ကို စားခြင်းကဲ့သို့ပင် အနာတရဖြစ်စေသည့် အပြုအမူမျိုးဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းကို ဥပက္ကမဟုခေါ်သော အနာတရဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း၌ ပါဝင်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။ ထို့ပြင် အိုမင်းဆွေးမြေ့ခြင်းသည် ဇီရဏတေဇောဟု ခေါ်သော ဥတုကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အိုမင်းဆွေးမြေ့ခြင်း ဟူသော ရောဂါဖြစ်ကြောင်းမှာ ဥတုပျက်ခြင်း၌ ပါဝင်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

ဇောဘ, ဒေါသ အပူအပင်ကင်းလျက် ကြည်လင်အေးချမ်း
သောစိတ်ကြောင့်မူကား သွေး, လေ, အသွား, အလာ ပျက်ဘွယ်

ဤ အကြောင်းရှစ်ပါးတို့တွင် အကုသိုလ်ကံကြောင့် အနာ
ရောဂါ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ရာ၌ အကုသိုလ်ကံကို ပဓာနအကြောင်း
ဟူ၍၎င်း, သည်းခြေပျက်ခြင်းစသော တပါးသော အကြောင်း
တို့ကလည်း ထို ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်ပွားစေရန် ထိုက်သည်
အားလျော်စွာ ပါဝင်အားပေး ထောက်ပံ့ကြသည်ဟူ၍၎င်း မှတ်
အပ်၏။ ထို့အတူပင် သည်းခြေပျက်ခြင်း စသော အကြောင်း
၇-ပါးကြောင့် ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်ရာ၌လည်း ထိုအကြောင်း
၇-ပါးကို ပဓာနအကြောင်း ဟူ၍၎င်း, အကုသိုလ်ကံကလည်း
အားပေး ထောက်ပံ့သေးသည် ဟူ၍၎င်း မှတ်အပ် ၏။ ဤ
အကြောင်း ၇-ပါးနှင့်ဆိုင်သော ရောဂါဝေဒနာတို့၌ ကံသည်
ပဓာန အကြောင်း မဟုတ်။ “အညှီရှိလျှင်-ယင်အုံ” ဆိုသကဲ့သို့
ဥပထမ္ဘက အထောက်အပံ့ အကြောင်းမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်
မဖြစ်မီကလည်း ဆေးစသည်ဖြင့် ကာကွယ်နိုင်၏။ ဖြစ်ပြီးမှလည်း
ပျောက်အောင် ကုသနိုင်၏။

မရေမတွက်နိုင်သော ဘဝများစွာက ကျင်လည်လာခဲ့သော
သတ္တဝါတို့မှာ ထိုသို့သော ရောဂါဝေဒနာကို ဖြစ်စေနိုင်သော
အကုသိုလ်ကံမှ လွတ်ကင်းကြမည် မဟုတ်ပေ။ သို့သော် ပျိုပျို
ရွယ်ရွယ် သန်စွမ်းနေတုန်းမှာ မေးခွန်း၌ပါသော ရောဂါမျိုး
ဖြစ်ရန် များစွာအကြောင်းမရှိပေ။ အိုမင်းသောသူမှာမူကား ထို
အိုမင်းခြင်း အထောက်အပံ့ကိုရ၍ အားမကြီးလှသော အကုသိုလ်
ကံကလည်း ဝင်ရောက်အကျိုးပေးသဖြင့် ထိုသို့သောရောဂါများ
ဖြစ်ရသည် ဟူ၍လည်း ယူသင့်၏။

အကြောင်း မရှိပါ။ အကြောင်းမူကား ဘာဝနာတရားကို ပွားများ အားထုတ်နေသော သူမှာ ဣဒ္ဓိပါဒ်ခေါ် ပြီးမြောက်ကြောင်း တရားလေးပါး ဖြစ်ပွားလျက် ရှိ၏။ ထိုဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါးကို ပွားများထားသောပုဂ္ဂိုလ်မှာ တခြား အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရောဂါကိုပင် ပျောက်ကင်းစေနိုင်ကြောင်း၊ အသက်တမ်းပြည့် ဖြစ်စေ၊ အသက်တမ်းထက် ကျော်လွန်၍ဖြစ်စေ အသက်ရှည်စွာ တည်နေနိုင်ကြောင်းများကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်ပင် အကြိမ်ကြိမ်ဟောထားပေ၏။ ထိုဟောချက်များနှင့် အညီပင် ယခုခေတ် တရားအားထုတ်သော သူတို့ထဲမှ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာက ဆေးအမျိုးမျိုး ဆရာအမျိုးမျိုးဖြင့် ကုသ၍ မပျောက်နိုင်သော ရောဂါများပင် တရားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် အမြစ်ပြတ် ပျောက်ကင်း သွားကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ အောက်ပါမှာ ဘာဝနာဖြင့် အသက်ရှည်နိုင်ကြောင်း ပြသော တရားတော် ဖြစ်သည်။

သော ဣမေသံ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဘာဝိတတ္တာ
ဗဟုလိကတတ္တာ အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ
ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ။ ဣဒံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော
အာယုသ္မိံ ။ (ဒီ ၃-၆၄)။

ထိုရဟန်းသည် ဤဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါးတို့ကိုပွားစေသောကြောင့် အလိုရှိပါမူ အသက်တမ်းပြည့် (အာယုကပ်ပတ်လုံး) ဖြစ်စေ၊ အသက်တမ်းထက် ပိုလွန်၍ဖြစ်စေ အသက်ရှည်လျက် တည်နေ

နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါးသည် ရဟန်း၏ အသက် ဖြစ်ပေသည်။ (ဒီ ၂-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်။ သံ ၃၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် သံယုတ်တို့၌လည်း အလားတူရှိ၏။)

ထို့ကြောင့် “ဘာဝနာကို အားထုတ်လျက် စိတ်အလုပ် များခြင်းဖြင့် ရောဂါမဖြစ်နိုင်။ ဘာဝနာအင်အားပြည့်လျှင် ရှိပြီးရောဂါကိုပင် ပျောက်စေနိုင်သေးသည်” ဟု မှတ်အပ်၏။

အဘယ့်ကြောင့် အသက်ရှည်ကြသလဲ

မေး။ ။ (ခ) ဦးနှောက်အလုပ်များစွာ မလုပ်ကြသော ရုရှားတောင်ပိုင်းရှိ လူများစွာတို့သည် အသက် ၁၇၀-၁၈၀ မက ရှည်ကြသည် ဟု (၂၅-၃-၅၇) နေ့ထုတ် ဖော်ပြသတင်းစာတွင် ဘတ်ရပ်ပါသည်။ ၎င်းအသက်ရှည်သူများမှာ အသက် ၁၀၀-ကျော်သောအခါ သွားသစ်များပင် ပြန်လည် ပေါက်လာကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။

သရဏဂုဏ်သုံးပါး မထွန်းကားသော ထိုအရပ်ဒေသတွင် ဤမျှလောက် အသက်ရှည်ကြကုန်သော သူတို့သည် အတိတ် ဘဝက မည်ကဲ့သို့သော ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ (ခ) စိတ်အလုပ်နည်းသော ရုရှား တောင်ပိုင်း သား အချို့လူများ၏ အသက်ရှည်ခြင်းကို ထောက်၍ ၎င်းတို့မှာ

စိတ်အလုပ် နည်းသောကြောင့်သာ အသက်ရှည် ကြသည် ဟု ယူဆလျှင် ၎င်းယူဆချက်ကို အပြည့်အစုံ မှန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ အကြောင်းမှာ စိတ်အလုပ်နည်းရုံမျှဖြင့် အသက် ရှည်မည်ဆိုလျှင် ဗမာပြည်ထဲမှာလည်း ချင်း ကချင်ဒေသက အချို့လူများမှာ စိတ်အလုပ်ဆိုလျှင် လုပ်စရာမရှိသလောက်ပင် နည်းပါးကြ၏။ သို့သော်လည်း ထိုဒေသက လူများမှာ ထူးထူး ခြားခြား အသက်ရှည်ကြောင်း မကြားရဘူးပေ။ ထို့ပြင် ဗမာ ပြည်၌ အသက်တ.၃၆:၆၆ နှင့် တရာကျော်တိုင်အောင် ထူးထူး ခြားခြားအသက်ရှည်သူတို့ကို မေးမြန်းစုံစမ်းကြည့်လျှင် ထိုသူ တို့၏ မျိုးရိုးကိုက အသက်ရှည်မျိုးဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရတတ်၏။ မျိုးရိုး၏ သက်တမ်းမှာ ပြဋ္ဌာန်း၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကံသော်မှ ၎င်းမျိုးရိုး၏ အသက်တမ်းကို မလွန်ဆန်နိုင်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

သဗ္ဗေပိ ဗောဓိသတ္တာ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂေန သော
မနဿ သဟဂတ ဥာဏသမ္ပယုတ္တ အသင်္ခါရိက စိတ္တေန
မာတုကုဏ္ဍိသ္မိ ပဋိသန္ဓိ ဂဏှိ သု၊ တေန စိတ္တေန
ဂဟိတပဋိသန္ဓိယာ အသင်္ခေယျံ အာယု။ ကသ္မာ ပန
တေ အသင်္ခေယျံ န အဋ္ဌိသု။ ဥတုဘောဇနဝိပတ္တိယာ။
ဥတုဘောဇနဝသေန ဟိ အာယု ဟာယတိပိ ဝခုတိပိ။
ပ။ တတ္ထ ယံ ယံ အာယုပရိမာဏေသု မနုဿေသု ဗုဒ္ဓါ
နိဗ္ဗုတ္တန္တိ တေသမ္ပိ တံ တဒေဝ အာယုပရိမာဏံ ဟော-
တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

(ဒီ ဌ ၂-၇၈)

အလုံးစုံသောနောက်ဆုံးဘဝဘုရားအလောင်းတော်တို့သည်
 မေတ္တာစျာန်၏ ရှေ့သွားဖြစ်၍ သတ္တဝါတို့အား ချမ်းသာစေ
 လိုသောဉာဏ်ဖြင့် ယှဉ်လျက် ရွှင်လန်းထက်သန်သော စိတ်ဖြင့်
 မယ်တော်၏ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေစွဲယူကုန်၏။ ထိုစိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ
 စွဲယူသောသူ၏အသက်သည် အသင်္ချေရှည်နိုင်၏။ သို့ဖြစ်လျှင်
 ထိုဘုရားအလောင်းများကပင် ဖြစ်သွားသော ဘုရားတို့သည်
 အဘယံကြောင့် အသက်အသင်္ချေ မတည်နေကုန်သနည်းဟူမူ
 ထိုထိုခေတ်ကာလ၌ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသောဥတုနှင့် အာဟာရတို့၏
 ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့် မတည်နေကုန်သတည်း။ မှန်ပေ၏။ ထိုထို
 ခေတ်ကာလ၌ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ဥတုနှင့် အာဟာရတို့၏
 အစွမ်းကြောင့် ထိုထိုခေတ်ကာလ လူတို့၏ အသက်တမ်းသည်
 ဆုတ်သည်လည်းရှိ၏၊ တိုးသည်လည်းရှိ၏။ပ။ ထိုသို့ဆုတ်လျက်
 တိုးလျက်ရှိသော အသက်တမ်းတို့တွင် အကြင်အကြင်အသက်
 တမ်းရှိသောသူတို့၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားတို့ ဖြစ်ပေါ်လာလျှင်
 ထိုဘုရားတို့၏ အသက်သည်လည်း လူတို့၏ ထိုထိုအသက်တမ်း
 အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု သိအပ်၏။(ဘာသာပြန်)

“အသက်ပါ အဋ္ဌကထာကို ထောက်ဆကြည့်လျှင်လည်း
 မျိုးရိုး၏အသက်တမ်းမှာ အသက်တိုခြင်း ရှည်ခြင်း၏ ပဓာန
 အကြောင်းဖြစ်သည်” ဟု သိရ၏။

ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓဘုရားတော်အရအားဖြင့် တဖန်ပြန်၍ လူဖြစ်
 ထိုက်သည့် ကံရှိသူမှာ သေခါနီး၌ စိတ်ညွတ်လျှင် အနောက်

နိုင်ငံမှလူကလည်း အရှေ့နိုင်ငံများ၌ ဖြစ်နိုင်၏။ အရှေ့နိုင်ငံမှလူကလည်း အနောက်နိုင်ငံများ၌ ဖြစ်နိုင်၏ *။ ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာ မထွန်းကားသော နိုင်ငံကလူများသည်လည်း လူအချင်းချင်းကူညီ စောင့်ရှောက်သောအားဖြင့် အသက်ရှည်ကြောင်း ကောင်းမှုကို ပြုနေကြသည်မှာ များစွာပင်ရှိ၏။

ထို့ပြင် “ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပြုသော ကောင်းမှုကြောင့် အသက်ရှည်သည်” ဟုပြဆိုသော ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်မှာလည်း

*။ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် မဟုတ်သောသူမှာလည်း လူပြန်ဖြစ်ရန်အတွက် ရှေးရှေးဘဝများက ပြုဘူးသော ဒါန၊ သီလစသော အကုသိုလ်ကံများ ရှိနိုင်၏။ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌လည်း မိတ်ဆွေများ ဧည့်သည်များ ဆင်းရဲသူများ စသည်တို့အား ပေးကမ်းခြင်း၊ ကျွေးမွေးခြင်း၊ အချင်းချင်း စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အကျိုး များစေောင် ညွှန်ကြားခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဆေးရုံ၊ စာသင်ကျောင်း စသည် ဆောက်လုပ်လှူခြင်း၊ ၎င်းတို့အတွက် ရံပုံငွေ ထည့်ဝင် လှူဒါန်းခြင်း၊ လူကိုသတ်ခြင်း နှိပ်စက်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ကို သတ်ခြင်း၊ နှိပ်စက်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ခိုးမှုလိမ်မှုတို့မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ အသက်ကြီးသူနှင့် ဆရာတို့အား ရိုသေခြင်း ဤသို့စသော ကောင်းမှုများသည် ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် မဟုတ်သော သူတို့အားလည်း ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ရှိကြ၏။ ထိုကောင်းမှုများကြောင့် လူလည်း ပြန်၍ဖြစ်နိုင်၏။ နတ်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။ သို့သော် ကံကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သိမြင်၍ပြုသော ကုသိုလ်မဟုတ်လျှင် ဉာဏ်ပွယုတ်ဉာဏ်နှင့် မယှဉ်သောကုသိုလ် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုကုသိုလ်ဖြင့်ဖြစ်လာသောလူ့ဘဝ-နတ်ဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်ကိုကား မရနိုင်ပေ။

ပဋိသန္ဓေအကျိုးပေးလိုက်သည့် မူလကံ၏ အစွမ်းအားလျော်စွာ အသက်တမ်းပြည့် ရှည်ခြင်းကိုသာ ဆိုလို၏။ ထိုကံ၏အစွမ်းထက် ပိုလွန်၍ အသက်ရှည်သည်ကိုကား ဆိုလိုသည်မဟုတ်။ ဥပမာ မူလကံက အသက်တရာ ရှည်အောင် အကျိုးပေးထားလျှင် ပစ္စုပ္ပန်ကံက ကြားထဲ၌ တစုံတရာအန္တရာယ် မကျရောက်စေဘဲ ထိုအသက်တရာပြည့်အောင် အသက်ရှည်စေရန် ကူညီအားပေး သည်ဟု ဆိုလို၏။

သို့ဖြစ်၍ ယခုပြခဲ့သော အကြောင်းအားလုံးကို ထောက်ဆ သောအားဖြင့် “ဗုဒ္ဓဘာသာ မထွန်းကားသော နိုင်ငံများ၌ တဦးတလေ တူးထူးခြားခြားအသက်ရှည်ကြသည်မှာ ရှေးအဓက ပြုခဲ့သော ကံနှင့်လည်းဆိုင်သည်၊ မျိုးရိုး၏အသက်တမ်းနှင့်လည်း ဆိုင်သည်၊ ဥတုအာဟာရ နေထိုင်မှုတို့နှင့်လည်း ဆိုင်သည်၊ စိတ်ပူပန် ပင်ပန်းမှု နည်းပါးခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်သည်” ဟု မှတ်ယူသင့်၏။ “ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါမူ ရတနာသုံးပါး နှင့်စပ်သော ကုသိုလ်နှင့်လည်း ဆိုင်သည်” ဟု မှတ်ယူသင့်၏။

မေးခွန်း အမှတ် ၃-အဖြေ ပြီး၏။

ဘဝပြဿနာ အဖြေ အားလုံး ပြီးပြီ။

ဘဝပြဿနာ နောက်ဆက်တွဲ

အမှားစကား—ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေ ထပ်မံလျှောက်
ကြားသော ငါးပါးသီလဆိုင်ရာပြဿနာ
များကိုအသီးအသီးဖြေရှင်းထားပါသည်။

၁။ ပါဏာတိပါတဆိုင်ရာ (က) မေးခွန်း

ဆရာဝန်များသည် လူမမာများအား အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာရအောင် ကယ်ဆယ် ပေးနေကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဆရာဝန်ကောင်း မှန်သမျှ မိမိတို့ကုသပေးလျက် ရှိနေသော လူနာကို ပျောက်ကင်း သွားအောင် ကုသပေးချင်ကြပါသည်။ သို့သော် လူသားများဖြစ်ကြသော ဆရာဝန်များသည် ရောဂါတိုင်းကို ပျောက်ကင်းအောင် ကုသမပေးနိုင်ကြပါ။

ကုသ၍မရသော ရောဂါအမြောက်အမြား ရှိနေကြပါသေးသည်။ ရောဂါကြောင့် သေဆုံးကြတော့မည် ဖြစ်သော်လည်း ရုတ်တရက် မသေနိုင်သေးသူများ၊ ရောဂါကြောင့် လူစဉ်မမှီဘဲ လူချင်းသူချင်းမတူ ဖြစ်နေကြသူများ ရှိကြပါသည်။

ထိုသနားဘွယ်ရာ ဂိလာန(ဝါ) ဒုက္ခိတများတို့သည် လူ့လောကထဲ၌ အသက်ရှင်နေခြင်းအားဖြင့် ဆန်ကုန်မြေလေးများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ယူဆသူများရှိကြသည်။

၁။ ပါဏာတိပါတကံဆိုင်ရာ (က) မေးခွန်း [၇၅]

ထိုသနားဘွယ်ရာ ဂိလာနုများကို ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ ဆရာဝန် အချို့သည် ကရုဏာတရား ရှေ့ထားပြီး လူမမာ၏ဘဝကို နှိပ်ချုပ်ပစ်လိုက်ခဲ့လျှင် ထိုသို့ ပြုလုပ်သော ဆရာဝန်မှာ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်ပါမည်လား၊ သို့မဟုတ် အပြစ်ကင်းပါမည်လား။

ကုသ၍မရသဖြင့် ဘဝကိုနှိပ်ချုပ်အောင် လုပ်လိုက်သည်ကို Euthanasia ဟု ခေါ်ပါသည်။

ယင်းသို့ ကရုဏာစိတ် ရှေ့ထားပြီး ပြုလုပ်သော ဘဝနှိပ်ချုပ်(ယူသာနေးစီးယား)အပြုအမူကို ကျင့်သုံးမိခဲ့သူများ ကျင့်သုံးသူကိုကြိုက်၍ လက်ခံသူများရှိသလို မကြိုက်၍ အပြစ်ပြောသူများ ရှုတ်ချသူများလည်း ရှိကြပါသည်။ ယင်း ယူသာနေးစီးယားကို ပြုလုပ်ပေးလိုက်ခြင်းသည် အချိန်မတိုင်မီ သေဆုံးသွားအောင် ပြုလုပ်လိုက်ရာ မရောက်ပါလော။

ယင်းမေးခွန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပမာ ထုတ်ပြရလျှင် ကင်ဆာရောဂါကဲ့သို့ ကုသ၍ မပျောက်နိုင်တော့ဘူးဟု သိရလျှင် ထိုသို့သော ရောဂါရှိသည့် လူနာဖြစ်သူက “သေဆေးကိုသာ ထိုးပေးပါတော့ ဆရာမှာ အပြစ်မရှိပါဘူး”ဟု (လူမမာကိုယ်တိုင်က) ပြောသည့်အတွက် ထိုသို့သောဆေးကို ထိုးပေးလျှင် စေတနာအစစ်အမှန်ရှိသူ ဆရာမှာ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်ပါသလား။

(က) မေးခွန်း၏ အဖြေ

ကရုဏာစိတ် ရှေ့သွား၍ လူမမာအား သေဆေး ပေးရန် တောင်းပန်သူ သေဆေးပေးသူတို့ နှစ်ဦးလုံးမှာပင် မူလရင်း သေချိန်ထက်စော၍ သေစေသောကြောင့် ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သည်သာ။ ဤကား အကျဉ်းချုပ် အဖြေဖြစ်သည်။ အကျယ် မှာ အောက်ပါအတိုင်းပင်။

သေလုနီးပါး အပြင်းအထန် ရောဂါဝေဒနာ ခံစားနေရ သူကို တွေ့မြင်ရလျှင် အလွန်ပင် သနားဘွယ်ကောင်း၏။ မြန် မြန် သေသွားလျှင် ဆင်းရဲမှုမြန်မြန်လွတ်ကင်း၍ ချမ်းသာသွား လိမ့်မည်ဟု ထင်ရတတ်၏။ သို့သော် သေပြီးလျှင် ချမ်းသာလိမ့် မည်ထင်ချက်မှာ ကေန့်မှန်မည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။ ဤအချက်ကို ပေတ ဝတ္ထုပါဠိ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြဆိုထားသော အဗ္ဗသက္ကရဝတ္ထုလာ စကားဖြင့် ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါသည်။

အဗ္ဗသက္ကရဝတ္ထု အကျဉ်းချုပ်

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကာလက ဝေသာလီမြို့၌ ကုန် သည် တယောက် ရှိ၏။ ယင်းကုန်သည်သည် သူ့ဆိုင်ရှေ့ရွံ့ဗွက်၌ သွားလာသူတို့ ချမ်းသာစေရန် နွားခေါင်းရိုးတခုကို တံတား သဖွယ် ခြေနှင်းစရာပြု၍ ခင်းပေးထား၏။ တနေ့သောအခါ သူ့ တူက ခိုးယူလာခဲ့သောပစ္စည်းကို လက်ခံထားမိသဖြင့် ရာဇဝတ်မှု သင့်၍ သေဒဏ် အပြစ်ပေးခံရလေသည်။

သေပြီးသောအခါ ဘုမ္မစိုးဟုခေါ်သော မြေတည်နတ် ဖြစ်ရ၏။ ထိုသို့နတ်ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ နွားခေါင်းရိုးဖြင့် တံဘားခင်းပေးဘူးသော ကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုကုသိုလ်ကြောင့် စီးနင်းရန် မြင်းဖြူကိုလည်းရ၍ ယင်းမြင်းဖြူကိုစီးလျက် အလိုရှိရာ သွားလာနိုင်ပေသည်။ မြင်းဖြူရှင်နတ်ဟူ၍လည်း ခေါ်သင့်ပေ၏။ သို့သော်ယခင် ကုန်သည်ဘဝတုန်းက သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ ရေချိုးနေစဉ်မှာ ယင်း သူငယ်ချင်း၏ လုံချည် အဝတ်များကို ကျီစားသည့်အနေဖြင့် ဝှက်ထား ခဲ့ဘူးသောကြောင့် ယင်း မြင်းဖြူရှင်နတ်မှာ အဝတ်မရှိဘဲ ကိုယ်တုံးလုံးဖြစ်၍ နေရရှာလေသည်။

ထိုကုန်သည်၏တူမှာမူ ခိုးမှုကြောင့် တံကျင်လျှီ ခံရလျက် ရှိနေ၏။ မြင်းဖြူရှင်နတ်သည် တံကျင်လျှီ ခံနေရသော သူ့တူထံသို့ ညဉ့်သန်းကောင်ယာမအချိန်၌ လာရောက်၍ “လူကလေး အသက်ရှင်နေရန် ကြိုးစားပါ။ အသက်ရှင်နေတာက သေတာထက် ကောင်းပါသည်” ဟု အားပေးစကား ပြောကြားနေ၏။

တံကျင်တံစို့ဖြင့် အထိုးခံရ၍ အလွန် ဆင်းရဲနေသူအား အသက်ရှင်နေရန် ဘာကြောင့် အားပေးရသနည်းဟူမူ- ယင်းတံကျင်အလျှီခံနေရသူမှာ သေပြီးလျှင် ငရဲသို့ရောက်ကာ သာ၍ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရမည်ကို နတ်က သိမြင်သောကြောင့် ထိုသို့ အားပေးစကား ပြောကြားသည်ဟု ဆို၏။

ထိုစဉ်ကာလက သမ္မသက္ကရာဇ်မည်သော လိစ္ဆဝီမင်းသည် “ကံ၏အကျိုးမရှိ၊ နောင်ဘဝမရှိ” ဟု အယူမှားလျက်ရှိ၏။ ထိုမင်း

သည်လည်း အကြောင်း တခုကြောင့် ထိုနတ်ကိုတွေ့ရန် ညဉ့် အခါ စောင့်ကြည့်နေသဖြင့် တွေ့ရ၍ အကြောင်းအရာများကို မေးမြန်းပြီးလျှင် ထိုမြင်းဖြူရှင်နတ်၏ ညွှန်ကြားချက် အရ ကပ္ပိတကမည်သော မထေရ်ထံသို့သွား၍ အဝတ်အထည်များကို လှူပြီးလျှင် ထိုမြင်းဖြူရှင်နတ်အား အမျှပေးဝေ၏။ အမျှပေးဝေ လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိုမြင်းဖြူရှင်နတ်မှာ အဝတ်အထည် များကို ဝတ်ဆင်လျက် ချမ်းသာစွာ ဖြစ်သွားသည်ကိုလည်း ထိုလိစ္ဆဝီမင်းသည် မျက်မြင်တွေ့ရလေ၏။ ထိုသို့ မြင်တွေ့ရသော ကြောင့် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းသည် ကံ ကံ၏အကျိုးရှိကြောင်း၊ နောင် ဘဝရှိကြောင်းများကို ယုံကြည်ပြီးလျှင် ထိုကပ္ပိတက မထေရ် ထံမှာပင် တရားနာလျက် နှလုံးသွင်းရှုမှတ်သဖြင့် သောတာ ပန် ဖြစ်သွားသည် ဟူ၍၎င်း၊ တံကျင်လျှို ခံနေရသော သူကို လည်း တံကျင်မှ လွတ်စေပြီးလျှင် ဆေးကုပေးသဖြင့် ကျန်းမာ သွားသေးအခါ ထိုသူငယ်သည်ကပ္ပိတက မထေရ်ထံ၌ ရဟန်း ပြု၍ တရားကျင့်သဖြင့် မကြာမီပင် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားသည်ဟူ၍ ၎င်း ပေတဝတ္ထုပါဠိ အဋ္ဌကထာ တို့၌ ပြဆိုထားသည်။

အထက်ပါဝတ္ထုဖြင့် ကောက်ချက်ချရလျှင် “မြန်မြန်သေရုံ မှုဖြင့် ဆင်းရဲမှလွတ်လိမ့်မည်” ဟု ယူဆချက်မှာ ကေနိမဟုတ် ကြောင်း မသေချာလှကြောင်း ထင်ရှားသိရပေသည်။ အကယ်၍ သေပြီးနောက် လူချမ်းသာဘဝ နတ်ချမ်းသာဘဝသို့ ရောက် လျက် ကေနိပင် ချမ်းသာသွားမည် ဖြစ်စေကာမူ ပါဏာတိ ပါတကံအရာ၌ သူ့သဘာဝအတိုင်း သေရမည့်အချိန်ထက်

စော၍ သေစေလျှင်၊ သေအောင်ပြုလျှင် (ပါဏ-သတ္တဝါကို၊ အတိပါတ-သေချိန်ထက်လျှင်စွာသေစေသောကြောင့်)သတ်ရာ ရောက်၍ သတ်မှု ပါဏ-တိပါတကံ ထိုက်သည့်သာဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်-

ဆင်းရဲဒုက္ခခံနေရသည်ကို တွေ့မြင်ရ၍ သနားသောကုသိုလ် စေတနာ၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်စေလိုသော ကုသိုလ်စေတနာတို့က ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်ခဲ့ငြားသော်လည်း နောက်ဆုံး၌ သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် သေဆေးကို ပေးခြင်းကြောင့်ပင်တည်း။

ဝိနည်းပါဠိတော်မှ အလားတူဝတ္ထု

အလားတူဝတ္ထုကို ထုတ်ပြုရလျှင် ဝိနည်းငါးရာက ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာ ၁၀၀-၌ ပြဆိုထားသည်မှာ--ပြင်းထန်သောရောဂါဖြင့် နာနေသော ရဟန်းတပါးအား အခြားရဟန်းများက သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကို သနားသဖြင့် ချီးမွမ်းပြောကြားကြ၏။ ထိုနာနေသောရဟန်းသည် ထိုရဟန်းတို့၏ ချီးမွမ်းပြောဆိုချက်ကို သဘောကျ၍ မြန်မြန်သေစေရန် အစာမစားဘဲနေသဖြင့် သေဆုံး ပျံတော်မူလေ၏။ ထိုအခါ သေခြင်း၏ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းမိသော ရဟန်းတို့မှာ သေအောင်တိုက်တွန်းရာရောက်၍ ပါရာဇိက အာပတ်သင့်လေသလောဟု ယုံမှား သံသယ ဖြစ်ကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ထိုရဟန်းတို့မှာ ပါရာဇိကအာပတ်သင့်ကြောင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးတော်မူလေသည်။

ဤဝတ္ထု၌ အသည်းအထန်နာနေသောရဟန်းအား သနားသဖြင့် “အသက်ရှင်နေသည်ထက် သေခြင်းက ကောင်းကြောင်း” ချီးမွမ်းပြောဆိုကြသော ရဟန်းတို့မှာ ရှေးအဖို့က သနားသောစိတ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ နောက်အဖို့၌မူသေစေလိုသောစိတ်ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သော်လည်း သနားသောစိတ်က ထင်ရှားသောကြောင့် လောကဝေါဟာရအားဖြင့် “(ကာရုဉ္ဇေန) သနားသဖြင့် ချီးမွမ်းပြောဆိုသည်” ဟု ပါဠိ၌ ဆိုထားကြောင်း၊ သို့သော်သေစေလိုသော စိတ်ဖြစ်ခဲ့ကိစ္စမှ ထိုသနားကရုဏာစိတ်မရှိကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ဖွင့်ပြထားကြပေသည်။

ယခု ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေ၏ မေးခွန်း၌လည်း သနားသောစိတ် ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားပေ၏။ သေစေချန်ဆေးကို ပေးဆဲနောက်ဆုံးအချိန်၌မူ ထိုသနားသောစိတ် မရှိတော့ပဲ သေစေလိုသောစိတ်သာရှိသည်။ သို့သော် ထိုသေစေလိုသောစိတ်က မသင်ရှားသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ သေသေချာချာစဉ်းစားကြည့်လျှင်မူကား သေစေလိုသည့် စိတ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားသည်သာ။ ထိုစိတ်မရှိလျှင် သေစေတတ်သောဆေးကို ပေးခြင်းပင် မဖြစ်နိုင်သည်သာ။ သို့ရာတွင် သနားသောစိတ်နှင့် သေစေလိုသော စိတ်ကို ခွဲခြားသိရန်သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ခဲယဉ်းလှ၏။ သနားသောစိတ်မှာ ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သည်။ သေစေလိုသော စိတ်မှာ ဒေါသနှင့် ယှဉ်သော အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သည်။ သေစေဟု နှလုံးသွင်းသည်မှာ ဒေါသပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ရှေးအဖို့က မည်သို့သော ကုသိုလ်စိတ်

များ ရှိစေကာမူ နောက်ဆုံး၌ သေစေလိုသောစိတ်ဖြင့် သေစေရန် ပြုမိပြောမိခြင်းသည် ဤပါဏာတိပါတကံအရာ၌ လိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။ အောက်ပါမှာ အဋ္ဌကထာတို့၌ ပြဆိုထားသော သတ်မှုမြောက်ကြောင်း အင်္ဂါငါးပါး ဖြစ်သည်။

- (၁) ပုဂ္ဂိုလ်-သတ္တဝါဟုတ်ခြင်း၊
- (၂) ပါဏသညီတာ-သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊
- (၃) ဝဓကစိတ္တံ - သတ်လိုသော စိတ်- သေစေလိုသော စိတ် ရှိခြင်း၊

(၄) ဥပက္ကမော-သေစေရန် ပြုလုပ်ပြောဆိုခြင်း၊

(၅) တေန မရဏံ- ထိုပြုလုပ် ပြောဆိုမှုကြောင့် သေခြင်း-ဆိုသည့် ဤအင်္ဂါငါးပါးညီညွတ်လျှင် သတ်မှု ပါဏာတိပါတကံထိုက်သည်ဟု ကိန်းသေမှတ်ရန် သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ (နှာ ၆၉) စသည်တို့၌ ပြဆိုထားသည်။

သို့ဖြစ်၍ သနားသောစိတ်ဖြင့် သေစေရန် ပြောဆိုတောင်း မန်ချက်အရ ဒေါက်တာက သေစေတတ်သော ဆေးကို တိုက်ကျွေး ထိုးပေးသဖြင့် လူမမာသေသွားလျှင် တောင်းပန်သူများ ရော ဒေါက်တာရော ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သည်။ သားသမီးတို့၏တောင်းပန်ချက်အရဖြင့်မိခင်ဖခင်ဖြစ်သူသေသွားလျှင် ဖင်းသားသမီးတို့မှာ မာတုဃာတကကံ ပိတုဃာတကကံဟု ဆိုအပ်သော အာနန္တရိယကံကြီးလည်းထိုက်၏။ အလွန်ဝန်လေးစွာ အထူးသတိပြု၍ ကြဉ်ရှောင်သင့် ပါသည်။

(က) မေးခွန်း၏အဖြေ ပြီး၏။

ပါဏာတိပါတဆိုင်ရာ (ခ)မေးခွန်း

သိပ္ပံပညာရှင်များသည် ဆိုင်ရာပညာရပ်များ တိုးတက်ရေးနှင့် လူသားတို့၏ အကျိုး ဖြစ်ထွန်းရေးကို ရှေးရှုလျက် ပါနဗေဒ၏ လိုင်းခွဲဖြစ်သော သတ္တဗေဒ (Zoology) ဆေးဝါးများ၏ အာနိသင်ရှိ၊ မရှိကိုလေ့လာပြီး သုတေသန ပြုကြရာတွင် မျောက်၊ ပူး၊ ယုန်၊ ငှက်အမျိုးမျိုးနှင့် အခြား သတ္တဝါများကို လေ့လာစမ်းသပ်ကာ သတ်ဖြတ် နေကြရပါသည်။ ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် စမ်းသပ်ကြသည့်အလျောက် သိပ္ပံပညာနှင့် ဆေးပညာမှတနေ့တခြား တိုးတက်လာပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ စမ်းသပ်ခဲ့ကြရာတွင် များစွာသော လူသားများမှာ ထင်ထင်ရှားရှားကြီးအကျိုး ဖြစ်ထွန်းကြရပါသည်။ ထိုသို့အကျိုးများအောင် စမ်းသပ်လေ့လာသော သူတို့သည် လူတို့၏ကောင်းကျိုးကို များစွာဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသလိုပင် ပါဏာတိပါတကံကို ပြုလုပ်ကြရသည့်အတွက် သူတို့၏ မကောင်းကျိုးအပြစ်များကိုလည်း ပြုလုပ်ရာရောက်နေပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာတွင် သူတို့အတွက် ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် မည်သည်က သာလွန်နေပါသနည်း။

(ခ) မေးခွန်း၏အဖြေ

နောင်လာ နောက်သားတို့အား အကျိုးများစေရန် နည်းလမ်းကောင်းများကို တီထွင် ပေးခဲ့ဘူးသည့်အတွက် မည်ကဲ့သို့သော ကောင်းကျိုးများကို ရသည်ဟု ပြဆိုထားသောသက်သေသာကေဝတ္ထုများ ပြောပြလောက်အောင် ထင်ရှား မရှိပေ။

သတ္တဝါတို့ကိုသတ်၍ နှိပ်စက်၍ စမ်းသပ် လေ့လာဆဲမှာလည်း အများ၏ အကျိုးကို ဖြစ်စေလိုသောစိတ်ထက် နှိပ်စက် သတ် ဖြတ်လိုသောစိတ်နှင့် မိမိလုပ်ငန်းအတွက် အောင်မြင်စေလိုသော စိတ်များကသာ ထက်သန်များပြားစွာ ဖြစ်လျက် ရှိပေလိမ့် မည်။ ထို့ကြောင့် ကောင်းကျိုးကိုပေးနိုင်မည့် ကုသိုလ်စိတ်မှာ နည်းပါးဘွယ် ရှိပါသည်။ မကောင်းကျိုးပေးမည့် အကုသိုလ် စိတ်တို့ များပြားစွာ ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားလှပါသည်။

ဤအရာ၌ ကိုယ်ချင်းစာတရားဖြင့် စဉ်းစားကြည့်လျှင် ပြု သင့်သောအမှု ဟုတ်မဟုတ် ထင်ရှားပေလိမ့်ပါသည်။ တစုံ တယောက်သောသူက မိမိကိုယ်ကို ခွဲစိတ်သတ်ဖြတ်၍ အများ အကျိုးအတွက် ပြုလုပ်မည်ဆိုလျှင် မည်သူမှ လက်ခံနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ စမ်းသပ်ရာ၌ မကောင်းကျိုး ဖြစ်စေမည့် အကုသိုလ်ကံက များကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

(ခ) မေးခွန်း၏အဖြေ ပြီး၏။

ပါဏာတိပါတကံ ဆိုင်ရာ (ဂ)မေးခွန်း

တရားအားထုတ်၍ ဝိပဿနာဉာဏ် ပြည့်စုံလောက်ပြီဟု ယူ ဆရသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သတ္တဗေဒပညာရပ်ကို သင်ကြား လေ့လာရပါမူ သတ္တဝါကိုသတ်လိုစိတ် မရှိသော်လည်း မလွဲ မရှောင်သာသောကြောင့် သတ္တဝါအမျိုးမျိုးကို ခွဲစိတ်လျက် လေ့လာ စမ်းသပ်ကြရပါသည်။ ထိုသို့ လေ့လာစမ်းသပ်ကြရာ တွင် အစမ်းသပ်ခံရသည့် သတ္တဝါကို နာကျင်စေသည့်ပြင် သေ

လည်း သေစေနိုင်ပါသည်။ ယင်းသို့ နာကျင်စေ သေစေသော အကုသိုလ်ကံကို အကျိုးမပေးအောင် ဝိပဿနာက တားဆီး ပိတ်ပင် နိုင်ပါမည်လား။

(ဂ) မေးခွန်း၏ အဖြေ

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော် ကာလက ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ တမ္ဗဒါဌိက မည်သော သူသတ်အရာရှိ တယောက်ရှိခဲ့၏။ ၅၅-နှစ်ပတ်လုံး သေဒဏ်သင့်သူတို့ကို သတ်ခဲ့၏။ ထိုရာထူးမှ ထွက်ရ သည့်နေ့မှာ အရှင် သာရိပုတ္တရာ၏ တရားကိုနာ၍ ဝိပဿနာ ဉာဏ်၏ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် မကြာမီအတွင်း မှာပင် နွားမဇ္ဈေ သတ်ခံရ၍ သေသွား၏။ သေပြီးသော အခါ တုသိတာနတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားသည်ဟု ဆို၏။

ထိုဝတ္ထု၌ ၅၅-နှစ်ပတ်လုံး ခိုးသူများကိုသတ်ခဲ့သော အကု သိုလ်ကို သေခါနီး၌ပွားစေသော ဝိပဿနာကုသိုလ်က တားဆီး ပိတ်ပင်သောကြောင့် ယင်းအကုသိုလ်ကံများက အကျိုးပေးခွင့် မရတော့ဘဲ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကြောင့် တုသိတာနတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ရ ကြောင်း သိရပေ၏။

သို့သော် ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်ပြီးသည့် နောက်မှ ပြုလုပ်သော အကုသိုလ်ကံကို ရှေးကပွားစေခဲ့သော ဝိပဿနာက တားမြစ်ကြောင်းကိုကား ပြဆိုချက် မရှိပေ။ ဝိပဿနာဉာဏ် အလုံးစုံပြည့်စုံ၍ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်လျှင်မူကား ပြုဘူး သော အကုသိုလ်ကံများကလည်း အပါယ်ဘဝသို့ မပစ်ချနိုင်၊

၂။ အဒိန္နာဒါနကံ ဆိုင်ရာ မေးခွန်း [၈၅]

နောက်ထပ်လည်း အပါယ် ကျစေနိုင်သည့် ပါဏာတိပါတ စသော အကုသိုလ်ကံကို မပြုနိုင်တော့၊ မိမိအသက်ပင် အသေ ခံရစေကာမူ သူတပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းစသော ငါးပါး သီလပျက်စေသော အမှုမျိုးကို မပြုနိုင်တော့ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌ အထင်အရှား ပြဆိုထား၏။ ထို့ကြောင့် သူတပါးအသက်ကို သတ်ရဲသေးလျှင် အရိယာ သောတာပန်မဖြစ်သေးဟု မှတ်ယူ ရ၏။

(ဂ) မေးခွန်း၏အဖြေပြီး၏။

၂။ အဒိန္နာဒါနကံ ဆိုင်ရာ မေးခွန်း

ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေက အောက်ပါ အတိုင်း မေး လျှောက်သည်။

တပည့်တော်များသည် ဗုဒ္ဓသာသနာ နုဂ္ဂဟအဖွဲ့၌ ဆရာဝန် တဦး ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟ အဖွဲ့ပိုင်ဆေးပစ္စည်း များဖြင့်သာသနာ့ရိပ်သာ ယောဂီများအား ကုသပေးနေရပါ သည်။ ထိုဆေးပစ္စည်းများကို မိမိ၏ကိုယ်ကျိုးအတွက် အသုံးမပြု ပါ။ သို့သော်လည်း ရိပ်သာ၏အပြင်ပမှ သီလသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ သော အခြားပုဂ္ဂိုလ် တဦးတယောက် ပြင်းထန်သော ဝေဒနာ ခံစားနေရချိန်တွင် ထိုအဖွဲ့ပိုင် ဆေးပစ္စည်းများကို ထိုအခြားသူ အတွက် သုံးစွဲခဲ့လျှင် အဒိန္နာဒါနကံ ဆိုက်ပါသလော။

ဆေးဌာန၌ တာဝန်ရှိသူသည် အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ရှိသူ လူကြီး၊ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရမသိအောင် အလွဲသုံး စားပြုပြီးမှ မိမိမှာဖြစ်မှုမဖြစ်ရအောင် မိမိကြောင့်လျော့နည်း

သွားသောငွေများကို မိမိ၏နည်းဟန်ဖြင့် ပြုလုပ်၍ အစိုးရဥပဒေ အရ မဖြစ်မပေါ်သော်လည်းအဒိန္နာဒါနကံထိုက်နိုင်ပါသလော။

ယင်းမေးခွန်း၏အဖြေမှာ အောက်ပါအတိုင်းပင်

ပါရာဇိကကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌ ခိုးပုံခိုးနည်းများကို ၂၅-ပါး ပြဆိုထား၏။ ထို ၂၅-ပါးတို့တွင် အထက်ပါ မေးခွန်းသည် ဥပနိဓိခေါ် အပ်နှံထားသောပစ္စည်းကို ခိုးပုံနှင့်သက်ဆိုင်၏။ မိမိ လက်ဝယ် အခြားသူက ပစ္စည်းတစုံတခုကို အပ်နှံထားလျှင် ထို ပစ္စည်းကို ပိုင်ရှင်ကတောင်းသောအခါ မပေးဘဲနေလျှင် ခိုးမှု ဖြစ်သည်။ မူလပစ္စည်းဖြစ်စေ၊ အလားတူပစ္စည်း ဖြစ်စေ ပြန် ခပေးပါမူ ခိုးမှုမဖြစ်ပေ။

ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟအဖွဲ့ကအပ်ထားသောဆေးပစ္စည်းကိုခိုးလို သော စိတ်မရှိပါဘဲ အရေးပေါ်ကိစ္စအနေဖြင့် ယူသုံးမိလျှင် နောင်အခါ၌ ဘဏ္ဍာစားလည်း ပြန်ထားနိုင်လျှင်၊ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အားပန်ကြား၍ အဖွဲ့ကသဘောတူ ခွင့်ပြုလျှင် အဒိန္နာဒါနကံ မထိုက်ဟူ၍ မှတ်ယူသင့်ပါသည်။

အကယ်၍ ယူ၍သုံးစဉ်ကပင် ခိုးဝှက်လိုသော စိတ်ရှိလျှင်၊ သို့မဟုတ် ဘဏ္ဍာစားပေးသင့်သောအခါ၌ မပေးလျှင်၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့က သဘောမတူပါဘဲလျက် ဘဏ္ဍာစားမပေးလျှင်မူ အဒိန္နာ ဒါနကံ ထိုက်သည်ဟူ၍ မှတ်ယူသင့်ပါသည်။

ဆေးဌာန၌ တာဝန်ရှိသူလူကြီး မသိအောင်၊ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရမသိအောင် အလွဲသုံးစားပြုပြီးမှ အပြစ်

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဆိုင်ရာမေးခွန်း [၈၇]

မပေၤအောင် ပြုလုပ်ရာ၌မူ မူလကပင် ခိုးဝှက်လိုသောစိတ် ရှိ
နေလျှင် အဒိန္နာဒါနကံ ထိုက်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ သို့မဟုတ်
သုံးစွဲခွဲစဉ်ကနောင်အခါ ဘဏ္ဍာစား ပြန်ထည့်ထားမည်ဟူသော
ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စင်ကြယ်သောစိတ် ရှိခဲ့လျှင် ဘဏ္ဍာစားကို
လည်း ပြန်လည်ဖြည့်သွင်းထားနိုင်လျှင် အဒိန္နာဒါနကံ မထိုက်ဟု
ဆိုရပေမည်။

အဒိန္နာဒါနကံ ဆိုင်ရာမေးခွန်း၏အဖြေ ပြီး၏။

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဆိုင်ရာမေးခွန်း

ဖန်ပြန်ကလေးထဲတွင် သိုလှောင် ထားသော အမျိုးသား
တဦး၏သုက်သွေးကို ထိုအမျိုးသားနှင့် မသက်ဆိုင်သော အမျိုး
သမီးတယောက်၏ ယောနိအတွင်းသို့ ယင်းအမျိုးသမီး၏ အလို
အရ (၀၇) ယင်းအမျိုးသမီး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ သွင်းပေးခဲ့၍
ထိုအမျိုးသမီးမှာ ပဋိသန္ဓေရလာလျှင်....

- (၁) သုက်သွေးသွင်းပေးသည့် ဆရာဝန်၊
- (၂) သုက်သွေးပိုင်ရှင် အမျိုးသား၊
- (၃) သုက်သွေး အသွင်းခံရသူ အမျိုးသမီး- ဟူသော
ဤသုံးဦးအနက် မည်သူမှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ထိုက်ပါ
သနည်း။

အထက်ပါမေးခွန်း၏ အဖြေမှာ အောက်ပါအတိုင်းပင်

မေးခွန်း၌ ပါဝင်သော သုံးဦးလုံးပင် ကာမေသုမိစ္ဆာ-
စာရကံ မထိုက်ပါ။ မထိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းမှာ ကာမေသု
မိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂါများနှင့် မညီသောကြောင့်
ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်း အင်္ဂါများမှာ—

- (၁) အဂမနိယဌာနတာ- မသွားလာအပ်သော အရာဌာန
ဖြစ်ခြင်း၊
- (၂) သေဝနာစိတ္တံ- မှီဝဲလိုသောစိတ်ရှိခြင်း၊
- (၃) မဂ္ဂေနမဂ္ဂပဋိပတ္တိ- မဂ်ခေါ်လိင်ဖြင့် လိင်ထဲသို့
သွင်းခြင်း၊
- (၄) သာဒိယနံ- သာယာခြင်း- ဟူသော ဤလေးပါးပင်
ဖြစ်သည်။

ထိုအင်္ဂါ လေးပါးတို့တွင် လိင်ဖြင့် လိင်ထဲသို့ သွင်းခြင်း
ဟူသော တတိယအင်္ဂါမှာ လုံးဝ ချွတ်ယွင်းလျက်ရှိ၏။ ထို့ပြင်
ဆရာဝန်မှာမူ (၂-နှင့် ၄) အင်္ဂါများလည်း ချွတ်ယွင်းလျက်
ရှိမည်ပင်။ အမျိုးသမီးမှာမူ (၁)အင်္ဂါလည်း ချွတ်ယွင်းလျက်
ရှိမည်။ သုက်သွေးရှင်မှာမူ ဘာမျှ မသိရသဖြင့် အင်္ဂါလေးပါး
လုံး ချွတ်ယွင်းနေသည်ဟူ၍ပင် ဆိုရပေမည်။ ထို့ကြောင့်
အဆိုပါ သုံးဦးလုံးပင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက်ဟု ဆိုခဲ့
ပေသည်။

(က) မုသာဝါဒဆိုင်ရာမေးခွန်း၏အဖြေ [၈၉]

သို့ရာတွင်လင်ရှိသူဖြစ်လျှင် အမျိုးသမီးမှာမူ လင်ယောက်ျား
ကို လိမ်ရာတော့ ဆောက်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် လင်ဖြစ်သူပါ
သဘောတူလျှင် လုံးဝအပြစ်ကင်းရာ၏။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ဆိုင်ရာ မေးခွန်း၏ အဖြေပြီး၏။

၄။ မုသာဝါဒကံ ဆိုင်ရာ (က) မေးခွန်း

ဆရာဝန်များသည် ဆေးလက်မှတ်ကို ဆေးခွင့်အနေနှင့်ပေး
နေကြရပါသည်။ ထိုသို့ပေးကြရာ၌ အမှန်မဟုတ်သည့်အကြောင်း
ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး အမှုကိစ္စများကို ရင်ဆိုင်ကြရပါသည်။

ယင်းဆေးလက်မှတ်ကို ရသူအား အမှန်မဟုတ်ပါဘဲ အစိုးရ
ဌာနမှ အလုပ်နားခွင့် ၁-လ ၂-လ ၃-လ ၄-လ စသည် အခွင့်
များ ပေးရသည်အဖြစ်သို့ရောက်တတ်ပါသည်။ တမင်သက်သက်
လုပ်ကြံပြီးတောင်းသော တစုံတယောက်အား အစိုးရဌာနမှ
ခွင့်ပေးလိုက်လျှင် မဟုတ်မမှန်ဘဲ ဆေးလက်မှတ်ပေးလိုက်သော
ဆရာဝန်မှာ မုသာဝါဒကံ ထိုက်ပါသလော။

(က) မုသာဝါဒဆိုင်ရာမေးခွန်း၏ အဖြေ

ရောဂါဖြစ်နေသူမဟုတ်ပါဘဲ ရောဂါဖြစ်နေသူ မကျန်းမာ
သူအနေနှင့် ဆေးလက်မှတ်ပေးလိုက်သဖြင့် ထိုလက်မှတ်အရ
အစိုးရဌာနက ယုံကြည်၍ အလုပ်နားရန်အခွင့် ပေးလိုက်လျှင်
ထိုအခွင့်ယူသူ၏ လုပ်အားအတွက် အကျိုးယုတ် စေနိုင်သော
ကြောင့်၎င်း၊ အလုပ်မဲ့ လခပေးရလျက် ဆုံးရှုံးစေသော

ကြောင့်၎င်း၊ အောက်ပါ မုသာဝါဒအင်္ဂါတို့ ညီညွတ် ပြည့်စုံသောကြောင့်၎င်း၊ ဆေးလက်မှတ်ပေးလိုက်သော ဆရာဝန်မှာ မုသာဝါဒကံထိုက်သည်ဟူ၍သာ ယူရန်ရှိသည်။ မုသာဝါဒအင်္ဂါများမှာ-

- (၁) အတထံ ဝတ္ထု-အမှုမမှန်ခြင်း၊
- (၂) ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ-ချွတ်ယွင်းစေလို-အလွဲသိစေလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- (၃) တဇ္ဇောဝါယာမော-ထိုစိတ်အလျောက် ပြုလုပ်ပြောဆိုခြင်း၊

(၄) ပရဿ တဒတ္ထဝိဇာနနံ-တဖက်သားက ထိုအမှားကို အမှန်အနေဖြင့် ယုံကြည်သိမှတ်ခြင်း-ဟူသော ဤလေးပါးပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းမုသာဝါဒကို ကိုယ်အမှုအရာဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော စာရွက်စာတမ်း စသည်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြောဆိုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ သူတပါးအား အသိမှားအောင်ပြုခြင်းဖြင့် ပြီးမြောက်သည်ဟု မှတ်အပ်ကြောင်းကိုလည်း သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ (နာ ၇၁) စသည်တို့၌ ပြဆိုထားသည်။

မုသာဝါဒဆိုင်ရာ (က) မေးခွန်း၏ အဖြေ ပြီး၏။

မုသာဝါဒဆိုင်ရာ (ခ) မေးခွန်း

မိတ်ဆွေဖြစ်သူ ကင်ဆာရောဂါရှင်တဦးကို မိမိထံမှ အတော်အသင့် စမ်းသပ်ကုပြီးလျှင် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး ကင်ဆာရောဂါ ကုဌာနသို့ သွားရောက်ကုသခံရန် ညွှန်ကြားလိုက်ပါသည်။

ဆေးရုံကြီးတွင် တပတ်မျှ ကုသပေးပြီးလျှင် ကင်ဆာရောဂါ ပါရဂူဆရာများလည်း ပျောက်အောင် ကုသပေးနိုင်သဖြင့် “စိတ်မပူပါနှင့်၊ ဒီဆေးကိမ္မုန့်မှန်သောက်ပါ၊ ပျောက်သွား ပါလိမ့်မည်” ဟု ပရိယာယ်ဖြင့် အားပေးပြောကြားကာ ပြန် လွှတ်လိုက်ပါသည်။

ယင်းရောဂါရှင်သည် ပါရဂူဆရာများက ကင်ဆာရောဂါဟု အမည် ပေးလိုက်သော်လည်း တပည့်တော် ကုသပေးလျှင် ပျောက်လိမ့်မည် အထင်နှင့် တပည့်တော်ထံသို့ ပြန်ရောက် လာပါသည်။ တပည့်တော်မှာ ကင်ဆာရောဂါအတွက် ကုသ ပေးစရာ ဆေးဝါးမရှိပါ။ ယင်းဝေဒနာရှင်မှာ အိပ်လို့မရ၊ နေလို့ ထိုင်လို့မရအောင် အလွန်ပြင်းထန်စွာ နာကျင်လျက် ရောဂါ ဝေဒနာကို ခံစားနေရပါသည်။ ၎င်းဝေဒနာ သက်သာရန် အတွက် (Morphia) ထိုးဆေး၊ သို့မဟုတ် (Pethidin) ထိုးဆေးကို ထိုးပေးမှသာလျှင် နာကျင်မှုသက်သာ၍ အိပ်ပျော် နိုင်ပါတော့သည်။ ထိုရောဂါရှင်သည် သေရတော့မည်မှာ ကေန် မုချမလွဲနိုင်တော့ပါ။ သို့ဖြစ်၍ ထိုရောဂါရှင်အား “ခင်ဗျား ရောဂါတော့ပျောက်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ သေတော့မှာဘဲ” ဟု ပြောလိုက်လျှင် အမှန်ကို ပြောကြားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် တပည့်တော် အနေဖြင့် ထိုသို့သော ကြောက်ရွံ့ဘွယ် စကားကို မပြောရက်ပဲ ၊ ရောဂါမပျောက်တော့ဘဲ သေဆုံး တော့မည့် ရောဂါရှင်အား အမှန်အတိုင်းမပြောဘဲ မကြာခင် ပျောက်ပါလိမ့်မည်ဟု ပြောခဲ့လျှင် တပည့်တော်သည်လိမ်လည်

လှည့်ဖျားရာရောက်ပြီး မုသာဝါဒကံထိုက်ကာ အပြစ် ဖြစ်ပါ
မည်လား အရှင်ဘုရား။

မုသာဝါဒဆိုင်ရာ(ခ)မေးခွန်း၏ အဖြေ

ရောဂါ မပျောက်တော့ဘူး၊ ကေနံပင် သေတော့မည်-ဟု
မှန်းဆသိမြင်နေပါလျက် ထိုရောဂါရှင်အား မကြာခင်ပျောက်
ပါလိမ့်မည်-ဟု ပြောလျှင် ပဌမမေးခွန်းအဖြေ၌ထုတ်ပြခဲ့သည့်
မုသာဝါဒအင်္ဂါလေးချက်လုံး ညီညွတ်နေသဖြင့် မုသာဝါဒ
ဖြစ်သည်ဟုဆိုဘွယ်ရာရှိပေသည်။ သို့သော်လည်းထိုသို့ပရိယာယ်
ဖြင့် ပြောသည့်အတွက် ထိုရောဂါရှင်မှာ အကျိုးပျက်ခြင်း
အကျိုးမဲ့ခြင်း မရှိသည့်ပြင် အကျိုးဖြစ်တန်သလောက် ဖြစ်ဖို့သာ
ရှိပေသည်။ ထိုသို့အကျိုးမဲ့မဖြစ်စေနိုင်သော ပြောဆိုခြင်းသည်
အမှားကို ပြောခြင်းပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း မကောင်းကျိုး
ပေးတတ်သည့် ကမ္မပထမမြောက်ဟု မှတ်ယူရသည်။ ထို့ကြောင့်
အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီခေါ် ဋီကာကျော်ကျမ်း[နာ ၁၇၃]၌-

အဘူတံဝတ္ထု မဟုတ်မမှန်သောအကြောင်းအရာကို၊
ဘူတတော-အဟုတ်အမှန်အနေအားဖြင့်၊ ပရံ ဝိညာ-
ပေတုကာမဿ-သူတပါးကိုသိစေလိုသောသူ၏၊ တထာ
ဝိညာပန ပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ-ထိုအခြင်း
အရာဖြင့် သိစေသည့် ကိုယ်နှုတ်အမှုအရာကို ဖြစ်စေသော
စေတနာသည်၊ မုသာဝါဒေါ-မုသာဝါဒမည်၏၊ သော-
ထိုမုသာဝါဒသည်၊ ပရဿ အတ္ထဘေဒ ကရော-

သုတပါး အကျိုးပျက်အောင်ပြုမှသာလျှင်၊ ကမ္မပထော-
အကျိုးပေးတတ်သည့် ကမ္မပထမြောက်သည်၊ ဟောတိ-
ဖြစ်၏ဟု—

ဆိုထားပါသည်။ ထို့ပြင်သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ (၇၁) စသည်
တို့၌လည်း “အတ္တဘဉ္ဇနကော—သုတပါး၏ အကျိုးကို ပျက်
စေတတ်သော နှုတ်အမူအရာ ကိုယ်အမူအရာသည် မုသာ မည်
ကြောင်း” ပြဆိုထားကြပေသည်။

ထို့အပြင် ရောဂါဝေဒနာရှင်အား စိတ်ဓာတ်မကျပဲ စိတ်
ချမ်းသာစေရန်၊ စိတ်တက်ကြွလျက် အသက်ရှည်သင့်သမျှ
ရှည်စေရန် ပြောသောစကားသည် အမှန်ပင်မဟုတ်သော်လည်း
အမှားသိစေလိုခြင်းက ပဓာနမဟုတ်၊ အကျိုး မဆုတ်ယုတ်စေ
လိုခြင်းကသာပဓာနဖြစ်ပေသည် သို့ဖြစ်၍ဆိုသောစကားသည်
ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောရာရောက်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်က
တမ္မဒါဠိကအား ပြောသောပရိယာယ်စကားနှင့်လည်း တစိတ်
တဒေသအားဖြင့် တူ၏။ တူပုံမှာ—

တမ္မဒါဠိကသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောသောတရားကို
နာနေစဉ် သူပြုခဲ့မိသော မကောင်းမှုများကို အောက်မေ့လျက်
စိတ်ပူပန်နေသဖြင့် တရားကို စူးစူးစိုက်စိုက် မနာယူနိုင်ဘဲ
ရှိနေ၏။ ထို့အကြောင်းကို အရှင်သာရိပုတ္တရာက သိသဖြင့်
“ဥပါသကာ၊ ဘာကြောင့် သင့်စိတ်ကို တရားတော်သို့အစဉ်လိုက်
ပြီး နာနိုင်အောင် မပြုနိုင်သနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။ “အရှင်
ဘုရား တပည့်တော်ဟာ ၅၅—နှစ်ပတ်လုံး သေဒဏ်သင့်တဲ့

ခိုးသားတွေကို သတ်မှုဟူသော ကြမ်းကြုတ်သော မကောင်းမှုကို ပြုလာခဲ့ပါသည်။ ထိုမကောင်းမှုကို အောက်ပေသဖြင့် မိမိစိတ်ကို အရှင်ဘုရားဟောသည့် တရားတော်သို့ အစဉ်လိုက်ပြီး နာနိုင်အောင် မပြုနိုင်ဘဲ ရှိနေသည်” ဟု လျှောက်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်က (ဝဠေဿာမိ နန္ဒိ) သူ့ကို လှည့်စားပြောမည်ဟု ကြံပြီးလျှင် “ဘယ်နှယ်လဲ သင်ဟာ ထိုအမှုများကို မိမိအလိုဖြင့် ပြုခဲ့ပါသလား၊ သို့မဟုတ် သူများက စေခိုင်းလို့ ပြုခဲ့ပါသလား” ဟု မေးတော်မူ၏။ “ဘုရင်မင်းက တပည့်တော်ကို ပြုလုပ်စေပါသည်။ ဘုရင်မင်းကခိုင်းလို့ ပြုခဲ့ပါသည်” ဟု ဖြေကြား လျှောက်ထား၏။ “ဥပါသကာ၊ သို့ဖြစ်လျှင် သင်၏ အကုသိုလ် ဖြစ်ပါမည်လော” ဟု ပရိယာယ်ဖြင့် မေးတော်မူ၏။ ဤအမေးဖြင့် တမ္ဗဒ ဣဒ္ဓိကမှာ မိမိ၏အကုသိုလ်မဟုတ်၊ စေခိုင်းသူ ဘုရင်မင်း၏ အကုသိုလ်သာဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်လျက် စိတ်အေးသွား၏။ ထိုသို့ စိတ်အေးသွားသဖြင့် တရားကို ကောင်းစွာ နာယူ၍ နှလုံးသွင်းနိုင်၏။ ထိုသို့ကောင်းစွာ နာယူနှလုံးသွင်းလျက် သောတာပတ္တိမဂ်၏ အောက်ဘက်က အနုလောမဉာဏ် ခေါ် ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်ခြင်းဟူသော အကျိုးကို ရသွားကြောင်း၊ ထို့ပြင် ဝိပဿနာ၏အစွမ်းကြောင့်ပင် တုသိတာနတ်ဘုံသို့ ရောက်သွားကြောင်းများကို ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ (နာ ၄၀၇)၌ ပြဆိုထား၏။

အထက်ပါစကားရပ်၌ “သင်၏အကုသိုလ် ဖြစ်ပါမည်လော” ဟူသောစကားသည် “သင်၏ အကုသိုလ် မဟုတ်” ဟု တိုက်ရိုက်

မုသာဝါဒဆိုင်ရာ (ခ) မေးခွန်း၏ အဖြေ [၉၅]

ပြောသောစကားမဟုတ်ပေ။ ပရိယာယ်ဖြင့် မေးသောစကား မျှသာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစကားသည် မုသာဝါဒကား မဟုတ်ပေ။ သို့သော်လည်း ထိုအမေးဖြင့် တမ္ပဒါဌိက-က “မိမိ၏ အကုသိုလ်မဟုတ်” ဟု မှားယွင်းစွာသိသွားလေသည်။ ထိုသို့မှားယွင်းစွာသိသွားခြင်းသည် သေတော့မည့်ဆဲဆဲလူနာက “မကြာခင် ရောဂါပျောက်ကင်းချမ်းသာသွားမည်” ဟု မှားယွင်းစွာ ထင်မှတ်ချက်နှင့် တူညီ၏။ မိမိ၏ အကုသိုလ်မဟုတ်-ဟု ထင်မှတ်ခြင်းကြောင့် စိတ်အေးချမ်းစွာနှင့် တရားနာနိုင်ခြင်း စသော အကျိုးများကို ရသွားခြင်းသည် သေတော့မည့်ဆဲဆဲ လူနာမှာ ရောဂါပျောက်မည်ဟု ထင်မှတ်လျက် စိတ်ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း၊ စိတ်ချမ်းသာသဖြင့် ရုတ်တရက်လျင်မြန်စွာ မသေဘဲနေရခြင်း စသောအကျိုးများကို ရခြင်းနှင့် တူညီ၏။ ထို့ပြင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ပရိယာယ်စကားမှာ မိမိ၏ အကုသိုလ်မဟုတ်ဟု မှားယွင်းစွာသိခြင်းက လိုရင်းမဟုတ်၊ စိတ်အေးချမ်းလျက် တရားနာနိုင်ခြင်း စသည်ကသာ လိုရင်း ဖြစ်သကဲ့သို့၊ မကြာခင် ရောဂါပျောက်မည်ဟု အားပေးသော စကားမှာလည်း ရောဂါပျောက်မည်ဟု မှားယွင်းစွာသိခြင်းက လိုရင်းမဟုတ်၊ စိတ်ဓာတ်မကျဘဲ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းကသာ လိုရင်းဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့စသည့် တစိတ်တဒေသအားဖြင့် တူညီပေသည်။

ထို့ကြောင့် မကြာမီပင် သေတော့မည်ဟု ထင်ရသူအား မကြာမီပင် ရောဂါပျောက်ပါလိမ့်မည် စသည်ဖြင့် အားပေး

စကားပြောကြားခြင်းသည် မုသာဝါဒအင်္ဂါတို့နှင့် ညီညွတ်ငြားသော်လည်း အကျိုးမဲ့ကို မရည်ရွယ်ဘဲ၊ ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် အကျိုးကိုသာရည်ရွယ်၍ ပြောသော အားပေးစကားဖြစ်သောကြောင့် မကောင်းကျိုး ပေးတတ်သည့် ကမ္မပထမြောက်သော အကုသိုလ်ကံကား မဖြစ်ပါ။ ထိုသို့အားပေးပြောကြားစဉ်က သနားသော ကုသိုလ်စေတနာဖြင့်သာ ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ သေဆေးပေးသည်နှင့်မတူဘဲ ပြောင်းပြန်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အကုသိုလ်စေတနာလည်း မဖြစ်ဟူ၍သာ ယူသင့်ပေသည်။

မုသာဝါဒဆိုင်ရာ (ခ) မေးခွန်း၏ အဖြေပြီး၏။

၅-သုရာမေရယကံဆိုင်ရာ (က) မေးခွန်း

(မဇ္ဇိမနိကာယ ၈ သံယမော) သေရည်အရက်ကို သောက်သုံးခြင်းမှ စောင့်စည်းခြင်း ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် မြတ်သောမင်္ဂလာမည်၏-ဟု ဟောတော်မူသော ဘုရားစကားတော်နှင့်အညီ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း သေရည်အရက် သောက်သုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ သို့သော် ကျန်းမာရေး အလွန်ချို့တဲ့နေသူအား ကျန်းမာရေးအလို့ငှာ ပုံစံထုတ်ပြုရလျှင် အားဖြစ်အောင်၊ အမောသက်သာအောင် ရည်ရွယ်၍ အရက်များကို တိုက်ကျွေးပြီးလျှင် တဖြည်းဖြည်း အမောသက်သာစေကာ အားရှိစေကာဖြင့် ရောဂါပျောက်ကင်းသွားအောင် ညွှန်ကြားကုသပေး၍ ထိုညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အရက်ကို သောက်သုံးလျှင် ထိုသောက်သုံးသော ရဟန်းရှင်လူမှာ သုရာမေရယသိက္ခာပုဒ်ဆိုင်ရာ သီလပျက်ပါသလော။

ယင်း (က) မေးခွန်း၏ အဖြေမှာ အောက်ပါအတိုင်းပင်

သေရည်အရက်စသော မူးယစ်ဆေး စားသုံးဘွယ်အရာတွင်
ကင်္ခါဝိတရဏီစသော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ ရဟန်း၏
သီလပျက်ကြောင်းအင်္ဂါများကို—

(၁) မဇ္ဇဘာဝေ-မူးယစ်ကြောင်းစားသောက်ဖွယ် ဖြစ်
ခြင်း၊

(၂) တဿ ပါနံ-ထိုမူးယစ်ကြောင်းပစ္စည်းကို သောက်
ခြင်း၊ စားခြင်း-ဟူ၍ ၂-ပါးကိုသာ ပြထားသည်။
ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ၌မူ—

(၁) သေရည်စသည်တို့တွင် တပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊

(၂) မဒနီယ ပါတုကမ္ပတာ စိတ္တံ-မူးယစ်ဘွယ်ကိုသောက်
စားလိုသောစိတ်ရှိခြင်း၊

(၃) ထိုစိတ်အလျောက် သောက်စားရန် အားထုတ်ခြင်း၊

(၄) သောက်စားလျှင် ပါးစပ်ထဲ လည်ချောင်းထဲသို့
ဝင်သွားခြင်း-ဟူ၍ အင်္ဂါလေးပါးပြထားသည်။

ထိုအင်္ဂါလေးပါးတို့တွင် မူးယစ်ဖွယ်ဟု မဆိပဲ ဖျော်ရည်
ဆေးရည်စသည် တင်မှတ်၍ သောက်စားလျှင် သီလပျက်ဟု
ယူသင့်သကဲ့သို့ ရှိပေ၏။ မှန်ပေ၏-ခုဒ္ဒကပါဌ၌ ပြထားသော
သုရာမေရယသိက္ခာပုဒ်သည် ရဟန်းများအတွက်မဟုတ်၊ သာ
မဏေတို့အတွက် ပြထားသောသိက္ခာပုဒ်များ ဖြစ်ပေသည်။

ရဟန်းများမှာ မူးယစ်ဖွယ်ဟုမသိပဲ သောက်လျှင်လည်း မြတ်စွာ ဘုရား၏ ပညတ်တော်မူချက်အရ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ သာမဏေများမှာမူ မူးယစ်ဖွယ်ဟုသိပြီး သောက်စားမှသာလျှင် သိလျက်သည်။ မသိပဲ သောက်စားမိလျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်နိုင် သော်လည်း သိလျက်ဟု ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ (တတိယ နှာ ၂၉၆)၌ ဖွင့်ပြထား၏။ အောက်ပါအတိုင်းပင်။

သာမဏေရော— ရှင်သာမဏေသည်၊ ဇာနိတော ပိဝဇ္ဇော—မူးယစ်ဖွယ်မှန်းသိလျက် သောက်စားမိလျှင်၊ သီလဘေဒံ အာပဇ္ဇတိ—သိလပျက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နအဇာနိတော—မသိမူ၍ သောက်စားမိလျှင် သိလပျက် ခြင်းသို့မရောက်ပေ။

လူဝတ်ကြောင်များ ကျင့်သုံးရသောငါးပါး သီလမှာလည်း ရဟန်းများ၏သိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားကပညတ်ထားသည် မဟုတ်ပေ။ သာသနာတွင်း သာသနာပ အခါခပ်သိမ်းပင် လူသူတော်ကောင်းတို့ ကျင့်သုံးအပ်သော သီလဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူဝတ်ကြောင်များမှာလည်း ရှင်သာမဏေကဲ့သို့ပင် အရက်မှန်းသိ၍ သောက်မှ သိလျက်သည်။ ဆေးဟူ၍၎င်း၊ အဖျော်ဟူ၍၎င်း ထင်မှတ်၍ သောက်လျှင် သိလပျက်ဟု ယူနိုင် ဆိုနိုင်၏။ အကြောင်းမူကား လူ၏သီလသည် ရှင်သာမဏေ၏ သီလထက် ကြပ်တည်းဘွယ် မရှိသောကြောင့်ပေတည်း။

သို့ဖြစ်၍ ဒေါက်တာ၏ မေးခွန်း၌ ရဟန်းရှင်လူ တပေါင်း တည်း မေးထားသော်လည်း ခွဲခြား၍ ဖြေရပေမည်။ အရက်ကို

ဆေးအဖြစ် သောက်စေကာမူ ရဟန်းမှာ (၁) အရက်ဖြစ်ခြင်း (၂) သောက်ခြင်းဟူသော အင်္ဂါ ၂-ပါးနှင့် ညီသောကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။ သီလဝိပတ္တိ— သီလ ပျက်ခြင်းနှင့် အာစာရဝိပတ္တိ— အကျင့်ပျက်ခြင်းဟူသော ၂-ပါးတို့တွင် အာစာရဝိပတ္တိခေါ် အကျင့်ပျက်ခြင်း အပြစ်သင့်သည်ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

ရှင်သာမဏေနှင့် လူဝတ်ကြောင်တို့မှာလည်း အရက်မှန်း သိလျက်သောက်လျှင် ထိုသိက္ခာပုဒ်အရ သီလပျက်၏။ ရှင်သာမဏေမှာမူ ရှင်သာမဏေ သီလအားလုံးပျက်၏။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံ၌ သရဏဂုဏ်သီလသပ်၍ ယူမှုတဖန်သီလပြည့်စုံနိုင်သည်။ သို့သော် ရှင်သာမဏေနှင့် လူဝတ်ကြောင်တို့မှာ အရက်မှန်း မသိမူ၍ သောက်ကောင်းသောဆေး အဖျော်ဟူသောအမှတ်ဖြင့် သောက်လျှင် သုရာမေရယကံ မထိုက်။ သီလမပျက်ဟု မှတ်ယူရာ၏။

လူဝတ်ကြောင်မှာ အရက်ကို နှစ်သက်သာယာခြင်း မရှိပဲ မလွဲသာသည့်အနေဖြင့် ရောဂါပျောက်စေရန် ဆေးအဖြစ် သောက်ရပါမူ ထိုသို့သော သောက်ခြင်းသည် သုရာမေရယကံ ထိုက်၍ သီလပျက်သည်ဟု ဆိုရငြားသော်လည်း မူးယစ်စေလို၍ သောက်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း၊ အရက်အရသာကို နှစ်သက်သာယာ၍ သောက်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း အပျော်တမ်း သောက်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း အပြစ်မကြီးဟူ၍ကား ယူနိုင် ဆိုနိုင်ပေ၏။

သုရာမေရယကံ ဆိုင်ရာ (က) မေးခွန်း၏အဖြေပြီး၏။

သုရာမေရယကံဆိုင်ရာ (ခ)မေးခွန်း

တချိန်က အသက် ၆၅-နှစ်အရွယ်ရှိ မုဆိုးမကြီး ဒေါ်သိန်း သည် သူ၏ ချစ်လှစွာသောသမီးပျိုကလေး တဦးနှင့်အတူ ဆင်း ဒဝစ်လမ်း တနေရာတွင် နေထိုင်ပါသည်။ တနေ့သောအခါ သမီးပျိုကလေးမှာ ကင်ဆာရောဂါ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ဆရာဝန် အမျိုးမျိုးနှင့် ကုသပါသော်လည်း ထူးခြားခြင်း သက်သာခြင်းမရှိပါ။ ရောဂါဆိုးကြီးအတွက် ဆေးရုံမှပြန်ဆင်း လာပြီးနောက် တပည့်တော်ထံ ရောက်လာသဖြင့် တပည့်တော် ကပင် ဆက်လက်ကုသပေးခဲ့ရပါသည်။ ရောဂါမှာ မသက်သာ ဘဲ တညနေ ၅-နာရီအချိန်တွင် ကွယ်လွန်အနိစ္စ ရောက်သွား ပါသည်။ ဘေးလူများက အမျိုးမျိုးသော တရားစကားဖြင့် ဖြေကြ သတိပေးကြသော်လည်း မိခင်ကြီး ဒေါ်သိန်းမှာ ကြီး မားလှသော သံယောဇဉ် အပူမီးကြောင့် မည်သို့မျှ ဆောက် တည်ရာမရပါ။

“ကယ်ပါဦး ဆရာ၊ ကျမရင်ထဲမှာ ပူလောင်နေပါသည်။ မည်သို့မျှ မဘတ်နိုင်ပါ။ ကျမမှာ သမီးကလေးတယောက် လုပ် ကိုင်တာကို စားသောက်နေရတာပါ။ သမီးကလေးမရှိယင် မနေ နိုင်တော့ ဘာတရားကိုမှ ကျမ မသိတော့ပါ။ ဘယ်လိုမှလည်း မဖြေဆည်နိုင်တော့ပါ” ဟု ပြောကာ တငိုငိုတရီရီနှင့် ထိုအဖွား ကြီး ဖြစ်နေတာကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ထိုသို့သော အပူသည် လူတယောက်အား ဆရာဝန်အနေဖြင့် ငြိမ်းအေးအောင် ကုသ

ပေးနိုင်သောနည်းမှာ (Morpha) ခေါ် ဆေးကိုထိုးပေးရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆေးမှာ စိတ်ငြိမ်သက်ပြီး အိပ်ပျော်သွားစေ သည့် ဆေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းဆေးကိုပင် ထို အဖွားကြီးအား ထိုးပေးလိုက်ရပါသည်။ သမီးအတွက် ပရိဒေဝ မီး တောက်လောင်နေသော ထိုအဖွားကြီး ဒေါ်သိန်းသည် ဆေးထိုးပေးပြီး မကြာမီမှာပင် တဖြည်းဖြည်း ငြိမ်သက်လာပြီး အိပ်ပျော်သွားပါသည်။

နောက်တနေ့ နံနက်အချိန်တွင် ပရိဒေဝမီး အကြီးအကျယ် တောက်လောင်ခဲခဲ့ရသော ထိုအဖွားကြီး ဒေါ်သိန်းသည် တပည့် တော်ကို တွေ့လျှင်တွေ့ခြင်း “ကျေးဇူးတင်လိုက်တာဆရာ၊ ဆရာ၊ ဆေးကြောင့် ထူးထူးခြားခြားကြီး ကျမရင်ထဲမှာ တောက် လောင်နေတဲ့ အပူမီးတွေ ငြိမ်းသွားပါတယ်” ဟု ပြောကြား ပါသည်။

ဤအတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့်စပ်၍ (Morpha) ဆေးမှာ တပည့်တော်၏ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့အရအားဖြင့် ဒေါ်သိန်း၏ ကိုယ်ထဲ၌ တောက် လောင်နေသော ပရိဒေဝမီးကို ငြိမ်းအေးစေသောအားဖြင့် ဆေးတန်ခိုး ပြသွားသည်ကို ထူးထူးခြားခြား တွေ့ရပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပရိဒေဝမီး အကြီးအကျယ် တောက်လောင်သော သူအား တဒဂ်အားဖြင့် ငြိမ်းအေးသွားအောင် ပြုလုပ်ပေးခဲ့လျှင် ပြုလုပ်ပေးသူ (တပည့်တော်) မှာ မူးယစ်ထုံထိုင်းသွားအောင် ပြုလုပ်ပေးရာ ရောက်သဖြင့် သုရာမေရယကံ ထိုက်ပါသလား၊ ထို့ပြင် လူမမာမှာကော အကုသိုလ်ဖြစ်ပါသလား။

အဲဒီ အပြောအဆို အယူအဆဟာ လဲ့မှားနေသည်ဟု
 တပည့်တော် ထင်ပါသည်။ နံပါတ် ၄-ခေ ၁ တိန်းဖြူကို ရှုနေ
 ကြသော လူငယ်များအား ထိုအယူအဆ လဲ့မှားနေပုံကို မည်
 ကဲ့သို့ အကြောင်းပြပြီး ရှင်းလင်းပြရပါမည်နည်း အရှင်ဘုရား။

အထက်ပါ(ဂ)အမှတ် နောက်ဆုံးမေးခွန်း၏ အဖြေမှာ
 အောက်ပါအတိုင်းပင်

ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်း ပီတိသောမနဿ ဖြစ်ခြင်းသည်
 အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူ၍
 ၂-မျိုးရှိ၏။

လုပ်ငန်းဆောင်တာ အောင်မြင်သောအခါ၊ စာမေးပွဲ
 အောင်သောအခါ၊ မိမိအလိုကျ အိမ်ထောင်ပြုရသောအခါ၊
 မိမိအလိုရှိနေသော ရွှေငွေကျောက် အဝတ်အစား ကား စသည်
 တို့ကို ရသောအခါ၊ ဘေးဒုက္ခများမှ လွတ်မြောက်သောအခါ
 စသည်တို့၌ လူတိုင်းပင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုသို့
 ဝမ်းမြောက်ခြင်းမှာ လောဘနှင့်ယှဉ်သော အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်
 ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်
 အကြောင်းညီညွတ် နေတုန်းမှာသာဖြစ်၍ အကြောင်း မညီ
 ညွတ်လျှင် (အောင်မြင်ပြီးသော လုပ်ငန်း ပျက်စီးသွားလျှင်၊
 နောက်ထပ် စာမေးပွဲမအောင်လျှင်၊ အိမ်ကောင် ပျက်ကွဲသွား
 လျှင်) ဤသို့ စသည်ဖြင့် အကြောင်းမညီညွတ်သောအခါ

မူလက ဝမ်းမြောက်ရသည်ထက်ပင် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရတတ်၏။

ထို့အတူပင် ဘိန်းဖြူအတွေ့သည် ကာမဂုဏ်အတွေ့တမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းအတွေ့ကိုခို၍ ဝမ်းမြောက်ချမ်းသာ ပီတိ သော မနုဿ ဖြစ်နေရခြင်းသည် သူ့အရိန်အဝါ ရှိစဉ်အတွင်း အခိုက်အတန့်မျှသာ ဖြစ်ကြောင်း(၂၄) နာရီခန့်ကြာ၍ တဖန် ရှုချိန် ကျသောအခါ ၎င်းဘိန်းဖြူကို မရှုရလျှင် ကိုယ်ထဲ၌ မခံသာအောင် အလွန်ဆင်းရဲကြောင်း၊ စိတ်ထဲမှာလည်း မူမှန်မဟုတ်တော့ဘဲ ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန်ဖြစ်ကာ လွန်စွာ ဆင်းရဲကြောင်းများကို ဘိန်းဖြူပြဿနာဆိုင်ရာ စာအုပ်များ၌ များစွာပင် တွေ့ရဘူး၏။

ဘယ်လောက် ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲရသလဲ ဆိုလျှင် လူတယောက် ဟာ ဘိန်းဖြူရှုချိန်၌ မရှုရသောကြောင့် စိတ် ဖောက်ပြန်ကာ မိမိ၏သား လေးဘက်သွား ကလေးသွင်ယံကလေးကိုပင် ခြေထောက်ဖြင့်ကန်၍ သတ်မိသည်ဟူ၍၎င်း၊ အခြားသွင်ယံ တယောက်မှာ မိခင်အား ကြက်သားဟင်းချက်ပေးရန် ပြောသဖြင့် မိခင်ဖြစ်သူက ကြပ်တည်းခဲယဉ်းစွာ ဝယ်ယူခဲ့၍ ကြက်သားဟင်းချက်နေဧည့်မှာ စိတ်ဖောက်ပြန်ပြီးလျှင် မိခင်ကို ဓားဖြင့် ခုတ်သတ်မိသည်ဟူ၍၎င်း၊ ဘိန်းဖြူ စွဲနေသောသူသည် ဘိန်းဖြူ ရရေးအတွက် မပြုဝံ့သောအမှုဟူ၍ မရှိ၊ ရနိုင်သော နည်းဖြင့် လုပ်ရဲသောကြောင့် မိဘအိမ်မှ ပစ္စည်းများကို ခိုးယူ

၍လည်း ဘိန်းဖြူကို ဝယ်ယူကာ သုံးဆောင်ကြသည်ဟူ၍၎င်း၊ အပျိုစဉ်အမျိုးသမီးများအချို့လဲ အပျိုစဉ်ဘဝအဆုံးအရှုံးခံ၍ ဘိန်းဖြူကို ကြပ်တည်းစွာ ရှာကြံလျက်သုံးစွဲကြရသည်ဟူ၍၎င်း ဤသို့စသည်ဖြင့် မဖြစ်သင့်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင် တွေ့ကြုံခံစား နေကြရသည်မှာ ဘိန်းဖြူကြောင့်ပင် ဖြစ်ကြောင်း အလွန် ထင်ရှားပါသည်။ ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေလည်း ယင်း ဘိန်းဖြူကြောင့် ထိုသို့ အကြီးအကျယ်ဒုက္ခရောက်ကြရကြောင်း များကို များစွာပင် ကြားဘူးသိဘူးပြီးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ယင်းသို့ ဘိန်းဖြူ အကြောင်းပြု၍ ဒုက္ခ ရောက်ကြရသည်မှာ ကုသိုလ် ပီတိ ပဿဒ္ဓိ မဟုတ် အကုသိုလ်ပီတိသောမနဿဖြစ် သောကြောင့်ပင်တည်း။

သမာဓိဘာဝနာတရားအလုပ်ဖြင့် ရရှိသော ဝမ်းမြောက်မှု စိတ်အေးချမ်းမှုပီတိ ပဿဒ္ဓိများသည်ကား အပြစ်ကင်းသော ကုသိုလ်တရားများသာဖြစ်ပေသည်။ ထိုကုသိုလ်ပီတိပဿဒ္ဓိတို့မှာ ကာမဂုဏ်ကို နှစ်သက်သာယာမှု အကုသိုလ်နှင့်တကွ အခြား ကိလေသာဟူသမျှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်နေသော အခါ၌သာဖြစ် ပေါ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သာယာနှစ်သက်မှု ကြိုက်မှု စွဲလန်းမှု မပါဘဲ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်း စိတ်အေး ချမ်းလျက် ပီတိ ပဿဒ္ဓိများ ဖြစ်ပေါ်ကြပေသည်။ ဈာန်ပီတိ ပဿဒ္ဓိကို ရထားလျှင် ယင်းဈာန်အာရုံကိုလုံးသွင်းလျက် ဝမ်း မြောက်ရွှင်လန်း စိတ်အေးချမ်းမှု ပီတိပဿဒ္ဓိများကို ဘယ်အချိန်

မဆိုခံစားနိုင်၏။ ဤသို့သော် ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်မှု စိတ်အေး
ချမ်းသာမှုကို မရသည့်အတွက်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ
မဖြစ်၊ မတော်မသင့်သော စိတ်ယုတ် စိတ်ညံ့များလည်းမဖြစ်၊
အလွန်ပင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ အေးချမ်းလျက်သာ ရှိမြဲ
ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သမာဓိကိုမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝမ်း
မြောက်ရှင်လန်းမှု စိတ်အေးချမ်းသာမှု ပီတိပဿဒွိသည် ဘိန်းဖြူ
ရူသု၏ ဝမ်းမြောက်ချမ်းသာမှုနှင့် မနှိုင်းယှဉ်သာအောင်
အလွန်ပင် ကွာခြားလျက်ရှိသည်။

ဘိန်းဓာတ်၏ အတွေ့အထိ အရှိန်အဝါကြောင့် စိတ်ကူး
ကြံစည်တိုင်း အခိုက်အတန့်မျှ ဝမ်းမြောက်ရှင်လန်းချမ်းသာနေ
သည်မှာ ဘိန်းဖြူရူသုအားသာ ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဘိန်းမည်း
ရူသုမှာလည်း ထို့အတူပင်ဖြစ်ကြောင်း ကြားရဘူး၏။ သို့သော်
ထိုဘိန်း ၂-မျိုးလုံးပင် ကျန်းမာရေးနှင့် စိတ်ဓာတ်ကို ပျက်စေ
တတ်သည့်ပြင် အသက်ကိုလည်း တိုစေကြောင်း ထိုဘိန်းပြဿနာ
စာအုပ်တို့၌ တွေ့ရဘူးသည့်ပြင် စိတ္တဇဆေးရုံမှ ဆရာဝန်တို့၏
ကိုယ်တွေ့များကိုလည်း ကြားရဘူး၏။

ထို့ပြင်ဘိန်းဖြူကိုရ၍ ဝမ်းမြောက်ချမ်းသာခြင်းမှာ တကယ်
မဟုတ်ပဲ စိတ်ကူးမျှဖြင့် ဖြစ်နေခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်
စိတ်ကူးမျှဖြင့် အရူး၏ စိတ်ချမ်းသာ ပျော်ရွှင်နေခြင်းနှင့်လည်း
တူ၏။ တရားအားထုတ်သူမှာ သမာဓိကိုမှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော
စိတ်အေး ချမ်းသာ ဝမ်းမြောက်မှုမှာမူ တကယ်အစစ်အမှန်ကို

အာရုံပြုလျက် ဖြစ်နေပေသည်။ ၎င်းသည် တကယ်အစစ်အမှန် ဖြစ်၍ စည်းစိမ်ချမ်းသာပြည့်စုံသူ၏ စိတ်အေးချမ်း ဝမ်းမြောက် မှုနှင့်လည်း တူပေသည်။

တနည်းအားဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ပြရလျှင် ဘိန်းဖြူ အရသာကို ခံစား၍ ဝမ်းမြောက်ချမ်းသာ နေသူမှာ ကုသိုလ်မပွားဘဲ အကုသိုလ်သာ များနေသောကြောင့် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ ယုတ်ညံ့သောဘဝသို့ ရောက်သွားရန် အလွန်ပင် နီးစပ်လျက် ရှိ၏။ တရားအားထုတ်၍ သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော အေးချမ်း ဝမ်းမြောက်မှုသည်ကား အကုသိုလ်ကင်းလျက် သန့်ရှင်းစင်ကြယ် သောကြောင့် ထိုသို့သော ပီတိပဿဒ္ဓိနှင့် ပြည့်စုံသောသူမှာ သေ သည်၏အခြားမဲ့၌ ယင်းသမာဓိကုသိုလ်ကြောင့် မြင့်မြတ်သော ဘဝသို့ရောက်ရန် ဧကန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ သမာဓိတရားအလုပ်ကို အားထုတ်ရသည်မှာ ထိုဘဝကောင်း ဘဝမြတ်၌ ဖြစ်ရန်ရည်ရွယ် ချက်လည်း ပါဝင်၏။ အရိယမဂ်ဖိုလ်ရ၍ ဘဝဆင်းရဲငြိမ်းရန် ရည်ရွယ်ချက်လည်းပါဝင်၏။

ထို့ကြောင့် ဘိန်းဖြူကိုမှီ၍ ဖြစ်သောချမ်းသာနှင့် သမာဓိကို မှီ၍ဖြစ်သောချမ်းသာသည် မတူရုံမျှသာ မဟုတ်၊ အလွန်ပင် ကွာခြားလျက်ရှိ၏။ ကွာခြားပုံမှာ အကုသိုလ်ချမ်းသာအဖြစ်နှင့် ကုသိုလ်ချမ်းသာအဖြစ် အားဖြင့်လည်း ကွာခြား၏။ တဏှာမျှ တည်ပုံနှင့် အမြဲတည်ပုံအားဖြင့်လည်း ကွာခြား၏။ မျက်မှောက် တွင် မကောင်းကျိုးရစေပုံနှင့် ကောင်းကျိုးရစေပုံအားဖြင့်လည်း ကွာခြား၏။ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ ယုတ်ညံ့ရာတွင် ဖြစ်ရမည့်

အခြေအနေနှင့် မြင့်မြတ်ရာတွင် ဖြစ်ရမည့်အခြေအနေ အားဖြင့်လည်း ကွာခြား၏။ ဤသို့အဖက်ဖက်မှ မတူဘဲ ကဲ့လဲ့ခြားနားပါလျက် မဟာရိရိုးခေါ် ယောဂီရသေ့ကြီးက အတူတူပင် ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်ဟူသော စကားမှာ ယုံကြည်ဘွယ်မရှိပါ။

မိမိ၏ အထင်အားဖြင့် “တရား အားထုတ်သူမှာ တရားအရသာများကို တွေ့ရခြင်းသည် ဘိန်းဖြူကို မှီ၍ဖြစ်သော စိတ်အေးချမ်း ဝမ်းမြောက်မှုကဲ့သို့ပင် ကောင်းကြောင်း၊ စရိတ်စကမကုန်ဘဲ အမြဲတမ်းချမ်းသာမှုကို ရနိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် တရားအားထုတ်မှု၌ စိတ်ဝင်စားအောင် ဘိန်းဖြူစွဲနေသူတို့အား နားလည်စေနိုင်သော ဥပမာဖြင့် ဖော်ပြပြောဆို ခြင်းသာ ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ထင်မြင်မိပေသည်။ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါမူ ဘိန်းဖြူကို ချီးမွမ်းစကားမဟုတ်၊ စရိတ်မကုန်ဘဲ အမြဲတမ်းချမ်းသာစေနိုင်သော တရားအလုပ်ကို အားထုတ်သင့်ကြောင်း ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် မဟာရိရိုး၏စကားကိုမှီ၍ ဘိန်းဖြူအရသာကို တရားအရသာနှင့် ထပ်တူပင်ဟု ဂုဏ်မယူသင့်ပါ။

တခါက ကြားရဘူးသည်မှာ ဟင်ဒူ ဘာသာဝင် အချို့ သူတော်ကောင်းတို့သည် သူတို့၏ဘုရားသခင်ကို အာရုံပြုခါနီး၌ ဆေးခြောက်ကို ရှုကြသည်ဟုကြားဘူး၏။ ဘယ်အတွက် ရှုကြသနည်းဟူမူ— ဆေးခြောက်၏ အစွမ်းကြောင့် ယင်မူးလျက် ခြောက်နေသောအခါ ဘုရားသခင်ကို လေးလေး နက်နက်

အားကိုး အားထား ပြုခြင်းဖြစ်စေရန် ရှုကြသည်ဟု ဆို၏။
 ကြောက်ဖွယ်မရှိပဲဘဲ ဆေးခြောက်၏ အစွမ်းကြောင့် ယစ်မှူး
 လျက် ဖောက်ပြန်၍ကြောက်ခြင်းသည် အဝိဇ္ဇာနှင့် ဒေါမနဿ
 ပြဓာန်းသော ဒေါသဇိတ် အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ကြောက်ခြင်းဖြစ်
 သည်။ သတိ သံဝေဂဉာဏ်ဖြင့် ကြောက်သော ကုသိုလ်တရား
 ကားမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ကြောက်၍ ဘုရားကိုအာရုံပြု
 နေဆဲ၌သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောကုသိုလ်သမာဓိကား မဖြစ်နိုင်ပေ။
 ကလေးသူငယ်များမှာ ကြောက်၍ မိဘကို အားကိုးသော
 သဘောမျိုးသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓတရားတော် အလို
 အားဖြင့် ကုသိုလ်ကိုပွားစေရာ၌ အကုသိုလ်ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်
 သော မှူးယစ်ဆေးဝါးများကို မမှီဝဲသင့်ပေ။ မှီဝဲလျှင်ကုသိုလ်
 မဖြစ်ဘဲ အကုသိုလ်တွေသာ ဖြစ်ပွားနေမည်မှာသေချာပါသည်။

ထို့အတူပင် ဘိန်းဖြူဖြင့်စိတ်ကို ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်စေခြင်း
 ချမ်းသာစေခြင်းသည် အစစ်အမှန် မဟုတ်သော ရှင်လန်းဝမ်း
 မြောက်ချမ်းသာခြင်းဖြစ်၍ မမှီဝဲသင့်သော အရာသာဖြစ်သည်။
 ဘာနှင့်တူသလဲဆိုလျှင် အိပ်မက်ထဲ၌ ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်
 ချမ်းသာနေခြင်းနှင့်တူသည်။ ထိုသို့သောအစစ်အမှန်မဟုတ်သည့်
 စိတ်ချမ်းသာမှုမျိုးဖြင့် အချိန်ကုန်နေလျှင် မျက်မှောက်တွင်ရနိုင်
 သော စီးပွားဥစ္စာနှင့်ချမ်းသာများမှ ဆုံးရှုံးသွားမည့်ပြင် ကျန်း
 မာရေးပျက်ခြင်း၊ အသက်တိုခြင်း၊ စိတ်ဖောက်ပြန်၍ မပြုသင့်
 သည်များကို ပြုမိသဖြင့် အတိဒုက္ခရောက်ရခြင်းစသော ဆင်းရဲ
 အမျိုးမျိုးကို ခံစားသွားရဘို့သာ ဖြစ်သည်။

ဘိန်းဖြူ၏ အပြစ်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိနားလည်
ထားကြရန် ဘိန်းဖြူပြဿနာဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်း များကို
ဖတ်ရှုသင့်လှပါပေသည်။

ဤတွင် ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေ၏ မေးခွန်းများအတွက် ဖြေ
ဆိုချက် အပြီးသတ်လိုက်ပါသည်။

မိမိတို့၏ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ကြောင်း အစစ်အမှန်ကို သိမြင်
နားလည်ကြပါစေ။

၁၃၃၈-ခုနှစ်၊
ကဆုန်လဆန်း(၇)ရက်။
(၄၊ ၅၊ ၇၆)

အရှင်သောဘန
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
မဟာစည်ဆရာတော်
သာသနာ့ရိပ်သာ၊ ရန်ကုန်

အမှားပြင်ချက်

နာ	စာကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၁၁	၂၀	ခုဒ္ဒကပါဌ	ခုဒ္ဒကပါဌ
၄၃	၃	Manualolobs Tetics	Manual of Obsfefrics
၅၀	၃	လေရုပ်မျှာ	လေရုပ်မျှား

မာတိကာ

တမလွန်ဘဝ ရှိသလား	၁၉-၅၃
မည်ကဲ့သို့ သန္ဓေတည်ပါသနည်း	၂၇
သန္ဓေတည်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အသက်ဝင်ပါသလား	၄၁
ပဋိသန္ဓေတားဆေးသုံးလျှင်	၄၇
ရောဂါပိုးများသည် သတ္တဝါမည်ပါသလား	၆၀
စိတ်နှင့် ရောဂါ	၆၄
အဘယ့်ကြောင့် အသက်ရှည်ကြသလဲ	၆၉

နောက်ဆက်တွဲ	၇၄
ပါဏာတိပါတဆိုင်ရာ မေးခွန်း	၇၄-၈၂-၈၃
အဒိန္နာဒါနကံဆိုင်ရာ မေးခွန်း	၈၅
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဆိုင်ရာ မေးခွန်း	၈၇
မုသာဝါဒဆိုင်ရာ မေးခွန်း	၈၉-၉၀
သုရာမေရယကံဆိုင်ရာ မေးခွန်း	၉၆-၁၀၀-၁၀၃

ပဌမအကြိမ်	၁၉၅၇-ခု	အုပ်ရေ	၂၀၀၀
ဒုတိယအကြိမ်	၁၉၅၈-ခု	အုပ်ရေ	၂၀၀၀
တတိယအကြိမ်	၁၉၇၇-ခု	အုပ်ရေ	၂၅၀၀